

X/8,13d

IGU INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO UNIVERZE
EDVARDA KARDELJA V LJUBLJANI

DEMOGEOGRAFSKE KARAKTERISTIKE OBČINE NOVO MESTO

Tatjana Ogrinc

Ljubljana, 1983

Invent.

Inštitut za geografijo Univerze Edvarda Kardelja
Ljubljana, Trg francoske revolucije 7

DEMOGEOGRAFSKE KARAKTERISTIKE OBČINE NOVO MESTO

Naročnik: Občinska raziskovalna skupnost Novo mesto

Nosilec:
Tatjana Ogrinc

Ogrinc

v.d.direktor:
mag. Rado Genario

R. Genario

Ljubljana, 1983

Nosilec naloge: Tatjana Ogrinc, prof.geogr.,soc.

**Avtorja kart: Božena Antonič
Tomo Vugrin**

**Računalniška obdelava: Tatjana Ogrinc
Marjan Razpotnik, UI SRS**

**Analitska obdelava: Peter Repolusk
Tatjana Ogrinc
Franci Dovč
Marjana Lukšič**

Tekst natipkala: Darka Potočnik

K A Z A L O

Stran

1.	UVOD	
2.	IZHODIŠČA RAZISKOVALNE NALOGE	2
2.1.	Dosedanja proučevanja demogeografskih značilnosti območja občine Novo mesto	4
2.2.	Metodologija dela	7
3.	OVREDNOTENJE DOSEDANJIH POPULACIJSKIH SPREMEMB.....	20
3.1.	Populacijska gibanja	21
3.2.	Gostota prebivalstva	23
3.3.	Naravno gibanje prebivalstva	25
3.4.	Migracijske značilnosti prebivalstva	29
3.5.	Biološka struktura prebivalstva	32
3.6.	Narodnostna sestava in materin jezik	35
3.7.	Ekonomska struktura prebivalstva	37
3.7.1.	Zaposlitev po sektorjih dejavnosti	40
3.7.2.	Zaposlitev po vrstah dejavnosti	41
3.7.3.	Poklicna struktura prebivalstva	42
3.7.4.	Dnevne migracije na delo	43
3.7.5.	Začasno delo v tujini	47
3.7.6.	Izobraževanje	48
3.7.7.	Pismenost	53
3.8.	Analiza demografskih razmer po demografskih območjih	54
4.	OPREDELITEV SMERI RAZVOJA PREBIVALSTVA	60
4.1.	Projekcije prebivalstva v občini Novo mesto	60
4.1.1.	Projekcije s podaljševanjem dosedanjega gibanje šte- vila prebivalstva	61
4.1.2.	Projekcija z upoštevanjem naravne rasti	64
4.1.2.1.	Projekcije prebivalstva po naravni rasti po krajevnih skupnostih občine Novo mesto	68
5.	ZAKLJUČEK	72
6.	SEZNAN TABEL	74
7.	SEZNAN KART, GRAFIKONOV	80
8.	VIRI IN LITERATURA	81

1. UVOD

Raziskava obravnava populacijske spremembe na območju občine Novo mesto, s posebnim poudarkom na stanju v letu 1981, saj nam je popis omogočil analizo podatkov o najrazličnejših dejavnostih prebivalstva občine, o njegovih karakteristikah in omogočil pogled v prihodnost. Študija obsega izhodišča, ki so nas navedla na raziskavo značilnosti prebivalstva občine, tendence v njegovem spreminjanju v preteklosti in prihodnosti. Kratko poglavje smo namenili prikazu najpomembnejših geografskih študij, ki so obravnavale območje Novega mesta, žal pa ugotavljamo, da je le malo raziskav zajelo celotno občino, večinoma so se omejile na posamezne pokrajinske enote, predvsem Suha krajina in Novomeška kotlina ali so obravnavale le določeno problematiko.

Naslednje večje poglavje prikazuje uporabljeno metodologijo, podrobneje so prikazani podatki popisa prebivalstva 1981, saj večji del analize prebivalstva izhaja iz uporabljenih podatkov popisa.

Pri analizi demografskih razmer smo spremljali populacijska gibanja v povejnem obdobju, ugotavljali smo gostoto poselitve in razlike med posameznimi naravnogeografskimi območji. Izdelali smo analizo biološke in ekonomske strukture prebivalstva, dotaknili smo se problema zdomstva in dnevne migracije na delo. Večji poudarek smo namenili analizi šolske populacije, na kateri bo v prihodnje slonel razvoj.

Na osnovi podatkov popisa leta 1981 smo izdelali projekcije prebivalstva po krajevnih skupnostih za leta 1985, 2001 in 2011 in skušali prikazati demografske razmere, ki bi nastale s stihijskim razvojem.

2. IZHODIŠČA RAZISKOVALNE NALOGE

Prebivalstvo je pomemben del regionalne strukture in važen dejavnik v odnosih v prostoru. Proučevanje prebivalstva nam nudi odgovore na mnoga vprašanja o spreminjanju prostora, saj prebivalstvo odraža v svojih značilnostih odnose v preteklih obdobjih. V današnjem času preoblikuje razmere in je hkrati nosilec razvoja v prihodnje.

Proučevanje prebivalstva vsebuje tako ugotavljanje populacijske situacije kot prostorske mobilnosti prebivalstva.

Prebivalstvo občine Novo mesto, ki je predmet naše obravnave karakterizira najprej precej neenakomerna razporeditev, z močno koncentracijo v Novomeški kotlini in dolihi Krke od Straže do Otočca in okoli Šentjerneja, kjer so ugodnejši pogoji za življenje - od zaposlitve v bližnjih industrijskih obratih v Novem mestu, Straži, Šentjerneju, v ostalih terciarnih in kvartarnih dejavnostih predvsem v Novem mestu, do ugodnejših bivalnih pogojih v ravnejšem delu, ki omogoča ugodno dnevno migracijo na delo in v šole ter urejeno oskrbo (trgovina, šolstvo, zdravstvo, kultura).

Z večjo oddaljenostjo od osrednje prometne povezave in populacijske osi, se koncentracija prebivalstva zmanjšuje, slabšajo se bivalni pogoji, zaradi slabše dostopnosti upada število dnevnih migrantov in povečuje se zaposlenost v primarnem sektorju, čeprav je še vedno največji delež zaposlenih v sekundarnem sektorju dejavnosti. Po Odloku o območjih, ki štejejo za manj razvita območja v socialistični republiki Sloveniji v obdobju od leta 1981 do leta 1985, Uradni list št.10 z dne 31.3.1981, se za nerazvito območje smatra geografsko območje Suhe krajine oziroma krajevni skupnosti Hinje in Žuženberk.

V nalogi smo skušali ugotoviti demografske značilnosti v vseh krajevnih skupnostih in razlike v razvoju med njimi. Da bi ugotovili vpliv neugodnih demografskih razmer na družbeni razvoj smo izvedli analize po naseljih, ki so glede na demografska gibanja

v zadnjem desetletju izgubljala prebivalstvo, na drugi strani pa smo ugotavljali skupne lastnosti območja, kjer se število prebivalstva povečuje.

S pomočjo projekcij prebivalstva smo želeli ugotoviti spremembe vsstrukturi prebivalstva v prihodnje na območju občine in po krajevnih skupnostih, v kolikor bi se tudi v prihodnje nadaljevale tendence sedanjega demografskega razvoja.

2.1. Dosedanja proučevanja demogeografskih značilnosti območja občine Novo mesto

Geografska proučevanja se zajela območje občine Novo mesto ob analizah širšega slovenskega prostora, tako njegovih fizično-kot družbeno-geografskih značilnosti ali je pritegnil njihovo raziskovalno pozornost le posamezen pokrajinski del občine. V preteklosti je bilo izdelanih več študij, vendar razen nekaterih, pripravljenih za potrebe planiranja, večina ni zajela ozemlja celotne občine.

Na pobudo prof. Melika so geografi izvedli geografsko proučevanje Novomeške kotline, njenih fizično geografskih kot družbeno geografskih potez.

Predmet mnogih geografskih raziskovanj je bila Novomeška kotlina oz. samo Novo mesto. Na osnovi rezultatov anketiranja treh mestnih delov (stare mestno jedro, Grm in krajevna skupnost Majde Šilc) je Pak v študiji Socialnogeografska diferenciacija in transformacija mestnih četrti primerjal stopnjo razvitosti Novega mesta z ostalimi mesti (Škofja Loka, Koper, Murska Sobota, Kamnik) ter ugotavljal razlike v demografski strukturi znotraj mesta. Več negeografskih študij, predvsem zgodovinskih in arheoloških prikazuje zgodovinski razvoj mesta ter tudi njegovo novejšo zgodovino. Jarc, Knez in Mlinarič podajajo zgodovinski in gospodarski oris Novega mesta. Kokole podaja značilnosti demogeografskega razvoja Novega mesta ter ugotavlja njegov pomen kot gospodarskega, kulturnega in družbeno-političnega središča v občini in vpliv na razvoj ostalih naselij v dolini Krke (Straža, Šmarjeta, D. Toplice, Šmarješke Toplice, Žuženberk). V delu Mesta in urbano omrežje v SR Sloveniji Vrišer prikazuje razvoj urbanega omrežja v Sloveniji, ugotavlja vplivna območja slovenskih mest, razvoj urbanega prebivalstva ter družbeni pomen mest in tako zajema tudi Novo mesto ter ugotavlja nadpovprečno razvitost gradbeništva, komunalnih dejavnosti, uprave, zdravstva, socialnega varstva, finančno tehnične dejavnosti, torej opremljenost, ki je pomenljiva tako za ožje kot širše okolico. Naselja med Šentjernejem na S in Gorjanci na J je proučeval Žegar.

Zajel je 8 naselij na različni nadmorski višini, z različno prometno dostopnostjo, ki bolj ali manj omogoča dnevno migracijo na delo. Ugotavlja emigracijske tokove, ki so močnejši v slabše dostopnih naseljih in potekajo proti zaposlitvenim središčem, na upadanje števila prebivalstva v naseljih na obronkih Gorjancev pa močno vpliva tudi nizek naradni prirastek.

Območje nekoliko severneje so v letu 1981 raziskovali Šifrer, Lovrenčak in Natek, da bi ugotovili značilnosti poplavnih območij ob Krki in vpliv neugodnih naravnih pogojev (predvsem pogostih poplav) na hitro deagrarizacijo in odseljevanje prebivalstva iz naselij ob Krki.

Družbeno-geografske raziskave so pogosto posegle v zahodni del občine, na območje manj razvite Suhe krajine. V okviru raziskave Socialnogeografski problemi nekaterih gospodarsko zaostalih področij Slovenije Pak ugotavlja neugodne demografske razmere v naseljih Gradence, Hinje, Hinje Hrib, Lašče, Lazina, Lopata, Malo Lipje, Veliko Lipje, Pleš, Prevole, Retje, Sela, Višejec in Vrh. Ivo Furlan na osnovi izvedenega anketiranja leta 1970 na območju Suhe krajine analizira strukturo prebivalstva, ki je predvsem odraz odročnosti in slabe povezanosti območja z občinskim središčem oziroma večjimi zaposlitvenimi centri.

A. Rus v svoji diplomski nalogi prikazuje regionalne razmere na območju Suhe krajine od prirodnogeografskih osnov do socialnogeografskih značilnosti s posebnim poudarkom na strukturi in gibanju kmečkega prebivalstva. Na osnovi dnevne migracije delovne sile ugotavlja gravitacijske centre v Suhi krajini, šolska središča ter opremljenost naselij.

Dolina Krke je zaradi svojih kraških značilnosti pritegnila predvsem geografe, ki proučujejo prirodnogeografske pojave in procese. Nov element - počitniške hišice, ki jih je pritegnila naravna lepota, pa so postale zanimiv predmet proučevanja. Plut je v dolini zgornje Krke analiziral naravno geografski potencial doline, ugotavljal razvedrilni potencial okolja in ugotavljal posledice, ki jih je turizem prinesel v dolino, v socialnogeografske razmere na obravnavanem območju.

Območje občine Novo mesto je bilo analizirano za potrebe planiranja v občini z delom M.Kosa in M.Ravbarja *Strokovne osnove za pripravo smernic prostorskega plana*. Izdelana je bila analiza prebivalstva predvsem glede na dinamiko v preteklem obdobju in projekcija razvoja v prihodnje. Na osnovi rezerv delovne sile in stopnje zaposlenosti sta ugotavljala možnosti povečevanja števila zaposlenih. Analizirala sta osnovne značilnosti družbeno gospodarskega razvoja: stanje in vloge gospodarstva v občini in družbenih dejavnosti ter podala oceno prihkernosti prostora. Avtorja sta prikazala razvoj omrežja naselij in funkcijska območja ter predlagala variante organizacije prostora. Velik poudarek je namenjen varstvu in izboljššanju okolja. Pomemben prispevek k proučevanju območja občine Novo mesto je vrsta del Urbanističnega inštituta SR Slovenije, izdelanih predvsem za potrebe planiranja v občini: V.Kokole *Omrežje naselij, funkcije in kapacitete ter osnove urbanega sistema na Dolenjskem*, Mihevc *Regionalni plan Dolenjske regije*, Vera Kokole *Lokalni centri občine Novo mesto*, Gosar in Mihevc sta izdelala projekcije prebivalstva in oceno potrebne delovne sile v kmetijstvu občine Novo mesto.

Pomemben prispevek v proučevanju mešanih gospodinjstev je študija D.Kladnika *Mešana delavsko-kmečka gospodinjstva kot dejavnik razvoja kmetijstva in podeželja v občini Novo mesto*. Avtor ugotavlja demografske in socioekonomske značilnosti v občini, probleme mešanih delavsko-kmečkih gospodinjstev, ki so raspeta med delom na kmetiji in redno zaposlitvijo v drugih dejavnostih.

2.2. Metodologija dela

Za izdelavo analize sprememb demografskih razmer v občini Novo mesto smo uporabili osnovne podatke popisa 1981, zbrane na osnovi obrazca P 1. Ta vsebuje podatke o posameznih osebah in sicer: o rojstvu, o priselitvah, narodnosti, materinem jeziku, šolski izobrazbi (o številu dokončanih razredov, pismenosti vrste šole in kraju šolanja), poklicu, dohodku, o poklicu oseb, ki vzdržujejo neaktivne člane gospodinjstva, podatke o opravljanju poklica, vrsti dejavnosti, v kateri je delavec zaposlen, o stopnji strokovne izobrazbe (kvalifikaciji), o vrsti dela, ki jih je posameznik opravljal v preteklem letu, o kraju in občini dela. Obrazec vsebuje še podatke o kraju stalne zaposlitve, pogostost vračanja v kraj stalnega bivanja zaradi dela ali šolanja v drugem kraju, o času trajanja dela izven stalnega bivališča. Na vprašalniku so podatki o osebah na začasnem delu v tujini in sicer čas dela v tujini za osebe, ki so odšle na delo v tujino po letu 1965 in so se pred popisom dokončno vrnile v domovino, ime tuje države, kjer delajo osebe na začasnem delu oziroma bivajo njihovi družinski člani. Za delavce na začasnem delu v tujini je naveden poklic, ki so ga opravljali pred odhodom v tujino. Čas dela je naveden tudi za vse osebe na začasnem delu.

Glede dnevnih migracij na delo ali v šolo so bili zbrani tudi podatki o načinu potovanja oz. prevoznem sredstvu ter oddaljenost v km od kraja dela ali šolanja. Vprašalnica vsebuje odgovor o sodelovanju v narodno-osvobodilnem gibanju za osebe, rojene pred letom 1930.

S popisom prebivalstva so zajeti:

1. državljani Socialistične federativne republike Jugoslavije, tuji državljani in osebe brez državljanstva, ki imajo prebivališče v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji, ne glede na to ali so ob popisu v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji ali v tujini;

2. državljani Socialistične federativne republike Jugoslavije, tuji državljani in osebe brez državljanstva, ki imajo prebivališče v tujini, ob popisu so na ozemlju socialistične federativne republike Jugoslavije.

Popis ni zajel diplomatskega osebja tujih diplomatsko konzularnih predstavništev in ne članov njihovih družin, kakor tudi ne stanovanj, ki so last tujih držav.

Osnovni podatki, zbrani s pomočjo obrazca P 1, so bili osnova za računalniško analizo, ki je bila izdelana s pomočje SPSS programov (Statistical Package for the Social Sciences) na Republiškem računskem centru v Ljubljani, razen projekcij prebivalstva po krajevnih skupnostih občine Novo mesto in za občine Novo mesto, ki so bile izdelane na osnovi računalniških programov Urbanističnega inštituta SR Slovenije, prav tako na Republiškem računskem centru v Ljubljani.

Analiza podatkov popisa je bila izvedena na nivoju krajevnih skupnosti občine, saj bi analiza po naseljih bila preobširna za uporabo SPSS programov. Vsi podatki so bili bodisi ročno ali s pomočjo računalnika sumirani tudi na občinskem nivoju.

Da bi ugotovili razlike v karakteristikah prebivalstva na različnih demografskih območjih in ugotovili vpliv različnih faktorjev na razvoj določenih skupnih značilnosti, smo naselja v občini Novo mesto uvrstili v 6 demografskih območij in sicer glede na gibanje števila prebivalstva med leti 1971 in 1981.

Območje močne depopulacije (indeks gibanja pod 80) je zajelo naslednja naselja: Boričevo, Brezje, Breška vas, Brezova reber pri Šentjerneju, Čučja mlaka, Dolenje Grčevje, Dolenje Mrasevo, Dolenji Maharovec, Dolnji Ajdovec, Dolnji Kot, Dolž, Golušnik, Gorenji Suhadol, Goriška gora, Goriška vas, Gornja Težka voda, Gradenc, Grč vrh, Herinja vas, Hinje, Javorovica, Jordankal, Naškovec pri Škocjanu, Mala Strmica, Mali Lipovec, Mali Rigelj, Male Lipje, Mršeča vas, Nova gora, Občice, Podstenice-del,

Polhovica, Prapreče, Radovlja, Rajnovšče, Rakovnik, Ratje, Reber, Ruhna vas, Sela pri Ajdovcu, Sela pri Štavberku, Šentjurij na Dolenjskem, Travni dol, Visejce in Žvabovo.

Območje zmerno depopulacije (indeks gibanja 81-95) obsega naselja: Apnenik, Biška vas, Budganja vas, Cerov log, Čemše, Češence, Črešnjice, Dobindol, Dol pri Šmarjeti, Dolenja Stara vas, Doleja vas pri Mirni peči, Dolenje Gradišče, Dolenje Karteljevo, Dolenji Globodol, Dolenji Podboršt, Dolnja Stara vas, Dolnji Kot, Drama, Drganja sela, Gabrje, Globočdol, Gālobinjek, Gorenje Dole, Gorenje Gradišče, Gorenje Lakovnice, Gorenje Mokso polje, Gorenje Mraševo, Gorenje Polje, Gorenje Sušice, Gorenji Globodol, Gorenji Podboršt, Gornji Križ, Griž pri Klevavžu, Groblje pri Prekopi, Gumberk, Hmeljčič, Hrib pri Hinjah, Hudenje, Hudo, Igljenik, Jama, Jama pri Dvoru, Jelše, Jugorje, Klečet, Klopce, Koroška vas, Kuzarjev kal, Laze, Ledča vas, Lopata, Loška vas, Male Poljane, Mali Ban, Mali Cerovec, Mali Podljuben, Mali vrh, Mihovec, Mihovica, Mihovo, Obrh, Orešje, Osrečje, Ostrog, Petane, Pleš, Podlipa, Poljane pri Mirni peči, Poljane pri Žuženberku, Prevole, Pristava pri Šentjerneju, Rakovnik pri Birčni vasi, Roje, Sadinja vas pri Dvoru, Segonje, Sela pri Gorenji Straži, Sela pri Hinjah, Sela pri Zburah, Selišče, Srednji Globodol, Srednji Lipovec, Stavča vas, Strelec, Suhor pri Dolenjskih Toplicah, Šentjošt, Šmihel pri Žuženberku, Štavberk, Trebča vas, Trška gora, Velike Poljane, Veliki Kal, Veliki Lipovec, Veliki Orehek, Veliki Slatnik, Veliko Lápje, Verdun pri Uršnih selih, Vinica pri Šmarjeti, Vinja vas, Vinji vrh, Volškova vas, Vratno, Vrbovce, Vrh pri Hinjah, Vrh pri Križu, Vrh pri Ljubni, Vrhovo pri Žuženberku, Vrhpeč, Zafara, Zagrad, Zajčji vrh pri Stopičah, Zalisec, Zameško, Zavinek, Žaloviče in Žvirče.

Območje stagnacije z značilnostmi depopulacije (indeks gibanja 95,1 - 100) zajema naselja: Brezovica pri Stopičah, Cvibelj, Čadraže, Čelovec, Čisti breg, Dešeča vas, Dolenja Kamenje, Dolenje Vrhpolje, Dolenji Suhadol, Draga, Drašča vas, Drča, Dvor, Gabrje pri Soteski, Gorenja Stara vas, Gorenje Gradišče pri Šentjerneju, Gorenje Vrhpolje, Goriška vas pri Škocjani,

Gornji Ajdovec, Gradenje, Grmovlje, Gruša, Hrastje pri Mirni peči, Hrušica, Imenje, Jelendol, Jurka vas, Jurna vas, Koti, Lašče, Lazina, Loka, Malendka vas, Mali Orehek, Pangrč grm, Podgozd, Pristavica, Sela pri Zajčjem vrhu, Sevno na Trški gori, Stare Žege, Šmarje, Tomašja vas, Veliki Rigelj, Verdun, Zalog pri Škocjanu, Zepuše, Žerjavin in Zloganje.

Območje stagnacije z značilnostmi koncentracije prebivalstva (indeks gibanja 100,1 - 105) obsega: Brezje pri Šentjerneju, Daljni vrh, Dolenja Brezovica, Dolenje Dole, Dolenje Kronovo, Dolenje Lakovnice, Drenje, Gorenje Kamence, Hrib, Hrib pri Orehku, Hruševce, Konec, Orkljevec, Plemberk, Prapreče pri Gornji Straži, Rumanja vas, Sela, Soteska, Suhor, Šmarješke Toplice, Tolški vrh, Uršna sela, Velike Brusnice, Veliki Ban, Veliki Cerovec, in Vrhe pri Dolžu.

Območje zmerno koncentracije prebivalstva (indeks gibanja v obdobju 1971 - 1981 105,1 - 120) zajema naslednja naselja: Bela Cerkev, Birčna vas, Brezovica, Cerovec, Češča vas, Dobrava pri Škocjanu, Dobravica, Dobruška vas, Dolenja Straža, Dolenje, Mokre polje, Dolenje Sušice, Gorenja Brezovica, Gorenja vas pri Šmarjeti, Gorenje Kamenje, Gorenje Karteljevo, Gornji Kot, Hrastulje, Hrvaški brod, Ivanja vas, Jablan, Kočevske Poljane, Leskovec, Lutrško selo, Maškovec pri Dvoru, Male Brusnice, Mali Kal, Mali Slatnik, Maniška vas, Novo mesto, Orehovica, Pleševica, Podgora, Podgrad, Podhosta, Podturn pri Dolenjskih Toplicah, Potok pri Gorenji Straži, Potov vrh, Ratež, Razdrto, Sela pri Dolenjskih Toplicah, Sela pri Šentjerneju, Selo pri Zagorici, Stara Bučka, Stopno, Stranska vas, Stranska vas pri Žuženberku, Šentjakob, Škrjanče pri Novem mestu, Šmalčja vas, Vavta vas, Veliki Podljuben, Vrh pri Pahi, Vrhovo pri Mirni peči, Zgrad pri Otočcu, Zalog, Zbure, Žihovo selo in Žuženberk.

Območje močne koncentracije prebivalstva (indeks gibanja v obdobju 1971-1981 nad 120) je značilno za naslednja naselja: Boršt pri Dvoru, Bušenec, Črmošnjice pri Stopičah, Dobovo, Dolenja vas, Dolenje Gradišče pri Šentjerneju, Dolenje Polje, Dolenjske Toplice, Doljna Teška voda, Drušinska vas, Gabrnik, Gorenja Gomila,

Gorenja Straža, Gorenje Grčevje, Gorenje Kronovo, Gorenji Maharovec, Krastje, Jelše pri Otočcu, Lešnica, Loke, Mala Cikava, Mali Slatnik, Mirna peč, Obrh pri Šmarjeti, Otočec, Paha, Prapreče pri Šentjerneju, Frečna, Sela pri Ratežu, Smolenja vas, Srebrnice, Stopiče, Strašje pri Škocjanu, Šentjernej, Škocjan, Šmarjeta, Vinkov vrh, Vrh pri Šentjerneju.

Vse analize prebivalstva so bile izdelane po podatkih za posamezne osebe in nam zaradi pomanjkljivih podatkov (ni bila navedena zaporedna številka gospodinjstva, na osnovi katere bi lahko združevali podatke posameznikov v osnovne podatke o gospodinjstvih), ni bilo mogoče izdelati analize števila gospodinjstev, števila družinskih članov, poklicne in starostne strukture gospodinjstev v občini Novo mesto. Na razpolago so bili le posamezni podatki za leto 1981 in seveda podatki preteklih popisov prebivalstva.

Analizirana populacija je zajela vse prebivalce občine Novo mesto, tako stalne, kot tiste, ki so v času popisa začasno bivali v občini. Stalnost bivanja so popisovalci ugotavljali na osnovi osebnega izjavljanja anketiranih oseb in ne dokumentirano.

Na kratko želimo pojasniti način zajemanja posameznih podatkov v obrazcu P 1 in uporabo le-teh pri naši analizi ter dodati daljše opise posameznih vrednosti določenega pojava, saj uporaba računalniške obdelave mnogokrat onemogoča kar najpopolnejše opise in se je potrebno odločiti za okrajšave. Tako naj sledeče navedbe pomagajo tudi k razumevanju računalniško izdelanih tabel.

Starostno strukturo prebivalstva smo določali na osnovi letnice rojstva posameznika, brez upoštevanja meseca rojstva. Pri projekciji prebivalstva smo upoštevali dopolnjena leta starosti, tako med obema tabelama prihaja do rahlega odstopanja.

Za priseljene osebe so na razpolago podatki o kraju prejšnjega bivanja in sicer je navedeno: isti kraj, kar pomeni, da gre za avtohtonega prebivalca, ki se ni selil in od rojstva živi v istem kraju; za doseljene pa je določen tip naselja: vaško naselje.

neznano naselje, mestno naselje, tujina in neznano, kar pomeni lahko, da ni znano ali se je oseba selila, ali je odgovor nejasen ali nečitljiv. Glede občine prejšnjega prebivališča so odgovori naslednji: isti kraj, kar pomeni, da oseba od rojstva živi v istem kraju; ista občina, pomeni, da se je oseba priselila iz drugega kraja iste občine; izdvojili smo priselitve iz okoliških občin in sicer: Brežice, Črnomelj, Grosuplje, Kočevje, Krško,

Metlika, Sevnica, Trebnje po posameznih občinah, ostale občine v Sloveniji smo združili pod odgovor: SRS. Sosed Hrv pomeni sosednje občine v SR Hrvatski in sicer: Jastrebarsko (333), Karlovac (334), Ozalj (362), Samobor (374), Zeprešič (412). LJ pomeni priselitve iz ljubljanskih občin Bežigrad, Moste-Polje, Šiška, Vič-Rudnik in Center, ZG pomeni priselitve iz zagrebških občin, mesta Jug pomeni priselitve iz mest: Sarajevo, Skopje, Maribor, Beograd, Novi Sad (mest, ki se dele na več občin). Ostale občine v Jugoslaviji smo združevali po republikah in avtonomnih pokrajinah in sicer: Ožja Srbija, Vojvodina, Kosovo, Hrvatska, Bosna in Hercegovina, Makedonija in Črna gora. Priselitve iz tujine smo združili in sicer v priselitve iz evropskih dežel ter neevropskih dežel. Pod neznano so vključene osebe, za katere ni znano ali se se selile ali je bil odgovor nejasen ali nečitljiv.

Leta priselitve

V popisnicah so bili navedeni odgovori po posameznih letih od 1902 do 1981 ter skupno za priselitve leta 1901 in prej. Omenjene podatke smo zaradi poenostavitve in večje preglednosti združili v obdobja in sicer: priselitve do vključno 1921, priselitve med leti 1922 in 1945, med 1946 in 1953, 1954 in 1955, od 1956 do 1960, od 1961 do 1965, od 1966 do 1971 in do leta 1981. Odgovor isti kraj ponovno pomeni, da se oseba ni selila, odgovor neznano enako kot je pojasnjeno v zgornjih primerih.

Pripadnost narodu, narodnosti ali etnični skupini smo prav tako združevali v smiselne skupine. Medtem ko smo pustili ločene podatke o pripadnosti naroda Jugoslavije (Črnogorci, Hrvati, Makedonci, Muslimani, Slovenci in Srbi), smo pripadnost različnim narodnostim

in etničnih skupinam združili pod skupen možno okrajšan odgovor narod.etn.sk. Belgijce, Dance, Angleže, Francoze, Nizozemce, Švicarje, Švede, Norvežane smo združili v odgovor tujci, neopredelj. pomeni osebe, ki se nacionalno niso opredelili ali je vpisana narodnost, ki ni bila navedena ali se po čl. 170 Ustave SFRJ niso nacionalno izjasnili niti opredelili. Sledi še odgovor Jugoslovan, region.prip. pomeni, da so se anketirane osebe izjasnile v smislu regionalne pripadnosti (Sremec, Dalmatinec, Hercegovec in drugo) in neznano.

Glede materinega jezika odgovorov nismo združevali in okrajšave so dokaj lahko razumljive, zato jih posebej ne bomo navajali, povemo naj le, da srbokry. pomeni srbsko-hrvatski, hrvatsko-srbaki, hrvatski in srbaki jezik.

Šolska izobrazba (vseh prebivalcev razen predšolskih otrok in rednih učencev osnovnih šol)

Podatek se nanaša na najvišje dokončano šolo vseh prebivalcev razen predšolskih otrok in rednih učencev osnovnih šol. Odgovor brez šol.isob. zajema osebe, ki so brez šolske izobrazbe in vse osebe, ki na vprašanje niso odgovorile. Zaradi omenjenega dejstva, nam je bila onemogočena primerjava števila oseb brez šolske izobrazbe s popisom leta 1971, saj za leto 1981 podatki možno odstojajo od pričakovanih in v tabeli niso prikazani.

Ostali odgovori so bili opredeljeni glede na Spisak škola, seznam, ki ga je za potrebe popisa 1981 izdal Zvezni zavod za statistiko. Iz omenjenega seznama smo grupirali osnovne skupine šol in sicer: osnovna šola, šole za kvalificirane delavce in ostale strokovne kadre, šole za visokokvalificirane delavce, šole za srednje kadre; gimnazije in srednje šole za strokovne kadre; šole srednjega usmerjenega izobraževanja, višje šole, prva stopnja fakultete, fakultete in visoke šole ter umetniške akademije.

Ugotavljali smo tudi stopnjo pismenosti in strukturo nepismenega prebivalstva.

Za šolajočo mladino so v popisu podatki za stopnjo šole ter letnik oziroma razred, ki ga učenec obiskuje. Pri analizi smo se omejili le na stopnje šole in sicer: osnovna, srednja, višja,

visoka. Odgovor se ne šola je zajel vse osebe na določenem ozemlju, ki so še premlade (predšolski otroci) in vse, ki se šolanje še končali. Podatki o šolski izobrazbi se nanašajo na vse, ki se redno ali ob delu oziroma iz dela izobražujejo na osnovni, srednji, višji ali visoki šoli. Podatki o poklicu posameznika so podani za vse osebe, ki si s svojim delom zagotavljajo sredstva za življenje (aktivni), za osebe, ki v času popisa ne opravljajo poklica, vendar iščejo delo preko skupnosti ali so prekinile delo zaradi služenja vojaškega roka oziroma prestajanja kazni, odvzema svobode. Podatki so bili razvrščeni po klasifikaciji poklicev, ki jo je za potrebe popisa 1971 izdelal Zvezni zavod za statistiko. Ker so zaradi računalniške obdelave napisi izredno okrajšani podajamo popolne nazive in ustrezno šifro, v pomoč pri pregledu računalniških izpisov.

Klasifikacija poklicev:

- 01 kmetovalci
- 02 ribiči in lovci
- 03 gozdni delavci
- 04 rudarji
- 05 proizvajalci in obdelovalci kovin
- 06 oblikovalci in predelovalci kovin
- 07 mehaniki in monterji motorjev, strojev in mehaničnih naprav
- 08 instalaterji in delavci na kovinskih konstrukcijah
- 09 juvelirji, zlatarji in bižuterji
- 10 električarji, elektromehaniki, elektroniki in elektroinstalaterji
- 11 keramiki in steklarji
- 12 kemijski in podobni delavci
- 13 obdelovalci lesa
- 14 oblikovalci lesa
- 15 izdelovalci tekstila
- 16 predelovalci tekstila
- 17 obdelovalci kož in krzna
- 18 predelovalci usnja in krzna
- 19 čevljarji
- 20 gumarji in predelovalci plastičnih mas
- 21 obdelovalci kamna

- 22 gradbeni delavci
- 23 proizvajalci cementa in podobni
- 24 lišarji
- 25 proizvajalci papirja
- 26 tiskarji in knjigovezi
- 27 predelovalci papirja in izdelovalci foto-folij
- 28 obdelovalci in predelovalci tobaka
- 29 proizvajalci prehrabnih proizvodov
- 30 proizvajalci pijaš
- 31 ostali industrijski in obrtni delavci
- 32 opravniki stabilnih strojev in naprav
- 33 opravniki gradbenih in podobnih strojev
- 34 opravniki transportnih sredstev
- 35 opravniki dvigal, nosači in skladiščni delavci
- 36 trgovsko osebje
- 37 gostinci
- 38 delavci za osebno nego
- 39 delavci pri vzdrževanju objektov in čistoče
- 40 ostali uslužnostni delavci
- 41 varstveno osebje
- 42 vojaške osebe
- 43 upravni, administrativni in podobni delavci
- 44 delavci pri računovodskih, blagajniških in podobnih delih
- 45 delavci manipulativnih del v prometu in zvezah
- 46 člani predstavniških teles in funkcionarji izvršnih ter upravnih organov na stalnih dolžnostih
- 47 organizatorji dela in proizvajalci v DO (gospodarskih podjetjih in ustanovah)
- 48 voditelji na stalnih dolžnostih v zbornicah, poslovnih združenjih, družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacijah
- 49 strokovnjaki, kemiki, fiziki in podobni
- 50 strokovnjaki na področju tehnike in tehnologije
- 51 prometni strokovnjaki
- 52 strokovnjaki naravoslovnih ved

- 53 strokovnjaki medicinskih ved in ostale medicinsko osebje
- 54 ostali strokovnjaki
- 55 učno osebje
- 56 umetniki in umetniški sodelavci
- 57 delavci na področju telesne vzgoje
- 58 profesionalni verski delavci
- 59 delavci brez poklica

Poklic je vrsta dela, ki ga oseba opravlja, da si zagotavlja sredstva za preživljanje. Poklic lahko oseba opravlja z delom v delovnem razmerju, z delom na svojem ali družinskem kmetijskem gospodarstvu, v obrtni ali drugi delavnici, v gostišču ali na domu - v stanovanju. Poklic se določa samo po vrsti del, ki jih oseba opravlja, ne pa po šolski ali strokovni izobrazbi.

Tudi pri analizi oseb z lastnimi dohodki smo uporabili močno okrajšane odgovore v tabelah, zato sedaj navajamo daljše opise. Odgovor pokojn. pomeni pokojnino (starostno, invalidsko ali družinsko), drugi doh. - drugi dohodki (individualna, socialna pomoč, gmotna preskrba, štipendija ali študentski kredit, alimentacija itd.), doh nepr - dohodki od nepremičnin (dajanje v najem hiše, stanovanja, sob, zemlje, dela ipd.), pok doh - pokojnina in drugi dohodki, pok doh nepr - pokojnina in dohodki od nepremičnin, dr doh - drugi dohodki in dohodki od nepremičnin. Br doh pomeni, da oseba nima nobenega od navedenih dohodkov ali ni zazkrožen noben od odgovorov.

Poklic vzdrževalca je opredeljen enako kot poklic oseb, naveden zgoraj. Za ostale osebe so določeni odgovori: zdomec - vzdrževalec je na sedanjem delu v tujini, upok last doh - vzdrževalec je upokojenec ali ima drugo vrsto lastnega dohodka, prav oseb - vzdrževalec je pravna oseba (za osebe, katerim plača bivanje v domovih občina, vojna pošta ali druga pravna oseba).

Odgovor način opravljanja poklica smo prav tako izredno okrajšali, tako odgovor del zd - pomeni delavec v združenem delu (vsi, ki so v delovnem razmerju v organizaciji združenega dela in osebe, ki delajo v pogodbenih organizacijah združenega dela, del oseb - delavec pri osebi, ki samostojno opravlja dejavnost ali poklic pri drugih osebah (v gostišču samostojnega gostinca, v advokatski pisarni, osebe, ki redno delajo na tujem zasebnem kmetijskem gospodarstvu, gospodinjske pomočnice, če jim je to edini poklic), kmet obrt zdru - ženi kmet ali združeni obrtnik (je tisti, ki je na podlagi zakona o združenem delu in zakona o združevanju kmetov ali v drugo obliko združevanja kmetov na osnovi skupnega pridobivanja in razporejanja dohodka in na osnovi skupnega rizika ali je podpisal dogovor o trajnem sodelovanju z organizacijo združenega dela. Kmet, ki samo občasno, brez skupnega rizika sodeluje s kmetijskimi zadrugami ali organizacijami združenega dela ni združeni kmet. Združeni obrtnik je tisti obrtnik, ki je podpisal samoupravni sporazum o združevanju obrtnikov v obrtno zadrugo ali drugo obliko združevanja obrtnikov, sop ne zap - samostojno opravlja dejavnost ali poklic in ne zaposluje drugih oseb (ta odgovor se nanaša na kmete, obrtnike, gostilničarje in druge osebe, ki z osebnim delom in z lastnimi sredstvi samostojno opravljajo dejavnost in ki ne zaposluje drugih oseb za opravljanje te dejavnosti oziroma poklica, kakor tudi ne osebe, ki si z delom po tujih stanovanjih ali z delom na drugih krajih redno zagotavljajo sredstva za preživljanje, osebe, ki samostojno z osebnim delom opravlja poklic advokata, znanstvenika, književnika, glasbenika, igralca, slikarja, filmskega in drugega umetnika (svobodni poklici), če nekomu pri opravljanju dejavnosti ali poklica pomagajo samo člani njegovega gospodinjstva in za delo ne prejemajo osebnega dohodka in se zanje ne plačujejo prispevki za pokojninsko zavarovanje to ne pomeni, da zaposluje druge osebe. Odgovor sop zapos - pomeni, da oseba samostojno opravlja dejavnost ali poklic in zaposluje druge osebe (kmeti, obrtniki, advokati in drugi, ki samostojno opravljajo dejavnost ali poklic in za opravljanje dejavnosti zaposlujejo eno ali več oseb), del sorod - dela na posestvu, v obrtni ali drugi delavnici, katerega od članov gospodinjstva (vsi, ki delajo na posestvu, v obrtni ali drugi delavnici, ki je last enega od članov gospodinjstva, ne prejemajo osebnega dohodka in se ne plačujejo prispevki za pokojninsko zavarovanje - prej pomagajoči družinski člani).

Dejavnost je določena za delavce v združenem delu in sicer letošnji popis po Enotni klasifikaciji dejavnosti upošteva 14 vrst dejavnosti. Odgovor indust rudar - pomeni industrijo in rudarstvo, kmetij ribištvo - kmetijstvo in ribištvo, gozdarstvo, promet, trgov - trgovina, gostin tur - gostinstvo in turizem, obrt oseb stor - obrt in osebne storitve, stanov komun dej - stanovanjska in komunalna dejavnost, fin posl teh st - finančne in poslovno-tehnične storitve, izobr kult - izobraževanje in kultura zdrav soc var - zdravstvo in socialno varstvo, dpo skup - družbene politične organizacije in skupnosti in nezn - neznana dejavnost.

Stopnja strokovne izobrazbe je osebno obeležje delavca, ki si ga je pridobil z dokončanjem neke šole oziroma s strokovnim izpitom, ali pa mu je bila stopnja strokovne izobrazbe priznana. Stopnja strokovne izobrazbe je podana le za delavce v združenem delu.

Dela, ki jih je oseba opravljala v preteklem letu

Odgovor za to rubriko se nanaša na vse osebe, tako tiste, ki redno opravljajo poklic in so jim dela iz tega vprašanja le dopolnilna, kakor tudi tistin, ki samo občasno opravljajo navedena dela v teku leta ali pa nekaj ur vsakodnevno (oseba je pri tem redno opravljala poklic ali jih je opravljal učenec, študent, upokojenec, gospodinja). Odgovor kmet dela - pomeni kmetijska dela in prodaja kmetijskih pridelkov, obrt dela - pomeni obrtna dela (npr. gradbena, avtomehanična, krojaška, izdelava predmetov domače obrti ipd), oddaja sob pomeni dela v zvezi z izdajanjem sob in stanovanj turistom in drugim osebam, ni nav - pomeni, da oseba ni opravljala nobenega od navedenih del.

Kraj dela oziroma šolanja smo ločeno prikazali za delavce in šolarje, pri tem smo teritorialno opredelili odgovore kot pri občini prejšnjega bivanja, medtem ko smo za naselja izločili zaposlitvene centre, ki smo jih določili na osnovi Registra organizacij in skupnosti z dne 30.11.1978, saj bi bila analiza za vsa naselja v občini Novo mesto neprimerna.

Vprašanje v domači kraj vsebuje odgovore za migrante, ki delajo ali se šolajo izven kraja stalnega bivališča. Odgovori se nanašajo na obdobje enega leta pred popisom.

Trajanje dela zunaj kraja stalnega bivališča smo grupirali v naslednja obdobja do onega leta, do 5 let, 6 do 10 let, 11 do 15 let, 16 do 30 let in 30 in več let ter neznano.

Število let na začasnem delu v tujini po letu 1965 - vprašanje se nanaša samo na tiste, ki so odšli na začasno delo v tujino po letu 1965 in so se dokončno vrnili v Jugoslavijo pred popisom. Vprašanje velja le za delavce na začasnem delu v tujini, ne za družinske člane, ki z njimi žive v tujini.

Država zaposlitve je navedena za osebe, ki začasno delajo v tujini pri tujem delodajalcu ali samostojno in za tiste družinske člane, ki z njimi žive v tujini. Ločili smo naslednje možne odgovore: Avstrija, Belgija, Danska, Švica, Švedska, Velika Britanija, ostale evropske države, Severna Amerika, Srednja Amerika, Južna Amerika, Afrika, Avstralija in Oceanija, Azija in neznano. Glede na dejstvo, da je rszen v ZRN, Avstriji in Švici, v ostalih evropskih deželah malo Jugoslovanov na začasnem delu v tujini, ^{smo} za tabelarični prikaz združili vse ostale države v eno rubriko.

Poklic pred odhodom v tujino je določen za aktivne po Seznamu poklicev, za osebe, ki so bile v Jugoslaviji vzdrževane so odgovori gospodinjska, učenec, dijak, študent, nesposoben za delo, Za tiste, ki niso bili vzdrževani in ne zaposleni - imeli so lastne dohodke.

Odgovore o številu let na začasnem delu v tujini smo grupirali v naslednja obdobja: do 1 leta, 2 do 5 let, 6 do 10 let, 11 do 15 let in 16 do 30 let in nad 30 let. V občini Novo mesto je le malo oseb na delu v tujini več kot 30 let, zato smo tabelarično združeno prikazali obdobji 16 do 30 in nad 30 let.

Vsakodnevno potovanje na delo ali v šolo je prikazano na način potovanja na delo ali v šolo in glede na oddaljenost delovnega mesta ali kraja šolanja od kraja bivanja. Odgovor doma - pomeni, da oseba ne potuje vsakodnevno na delo ali v šolo. Ostali možni odgovori so: kolo, peš, motorno kolo, avtomobil, avtobus in vlak. Oddaljenost smo grupirali v naslednje razrede: do 1 km, do 3 km, 4-5 km, 6-10 km, 11-15 km, 16-20 km in nad 20 km.

3. OVREDNOTENJE DOSEDANJIH POPULACIJSKIH SPREMENB

Teritorij občine Novo mesto, je bil uveljavljen 2.2.1961 in obsega 759 km². V naravno pokrajinskih potezah zajema različne reliefne enote in sicer:

- a) ravnine - nasuta ravnina na Krško Brežiškem polju,
- niski kraški ravniki ob Krki pod Dvorom,
- b) gričevje - Dolenjsko gričevje med Mirnsko in Krško dolino,
- novomeška Podgora v podgorju Gorjancev in na desni strani spodnje Krke ob Gorjancih
- c) dolasti in kotanjasti sredogorski kras - Suha Krajina in sicer ob desnem bregu Krke do Smuke in Žvirč,
- d) Ponikvenska kotanja - prehod površinskih potokov v podzemsko širše kotanje: Mirnapeška,
- e) višji kraški hrbti s razšlenjenimi ravniki, doli, uvalami in kraškimi polji - zahodni Gorjanci.

Dinarsko višavje sega do južnega in zahodnega roba Novomeške kotline, severni rob Ajdovške planote, jugozahodni rob Suhe krajine.

Glede na klimatske razmere lahko ugotavljamo predvsem razlike med gričevnatimi in ravninskimi predeli. Manjše razlike se pojavljajo v temperaturi in padavinah, predvsem so rezultat vpliva različnega reliefa.(7)

Različni naravni pogoji so v preteklosti vplivali na poselitev, v zadnjem času pa na demografska gibanja znotraj občinskih meja in med občinami.

Prebivalstvo občine Novo mesto po popisih

Leto	število	indeks	verižni indeks
1948	43618		100
1953	44967	103,1	103,1
1961	45457	101,1	104,2
1971	50068	110,1	114,8
1981	55584	111,0	127,4

Prebivalstvo SR Slovenije po popisih

<u>Leto</u>	<u>Število</u>	<u>indeks</u>	<u>verižni indeks</u>
1948	1,439.800		100
1953	1,504.427	104,5	104,5
1961	1,591.523	105,5	110,5
1971	1,727.137	108,5	120,0
1981	1,891,864	109,5	131,4

Prebivalstvo občine Novo mesto je v povejnem obdobju počasneje naraščalo, kot prebivalstvo v ostalih delih Slovenije in je rast zaostajala za slovenskim povprečkom. Posebno počasna je rast značilna za obdobje 1953 - 1961, po letu 1961 se je rast povečala in že prehitela naraščanje prebivalstva v republiki.

Na osnovi sprememb v številu prebivalstva v desetletju 1971 - 1981 smo naselja in krajevne skupnosti v občini vrstili v 6 demografskih skupin:

- močna depopulacija (indeks 50)
- zmerna depopulacija (indeks 50,1 - 80)
- stagnacija z značilnostmi depopulacije (indeks 80 - 100)
- stagnacija z značilnostmi koncentracije (indeks 100 - 120)
- zmerna koncentracija (120,1 - 200)
- močna koncentracija (indeks nad 200)

3.1. Populacijska gibanja

Rezultat omenjene analize gibanja je karta št.1 Populacijska gibanja po naseljih v obdobju 1971 - 1981. Opredelevitev vseh 333 naselij v občini je pokazala na opazno praznjenje naselij v suhi krajini v KS Hinje, kjer prevladuje močna in zmerno močna depopulacija podobno je v KS Žuženberk, kjer je ugodnejše gibanje prebivalstva le v naseljih ob Krki, kjer so v posameznih obratih delovna mesta, ki privabljajo ljudi iz gospodarsko manj razvitih

območjih, boljša prometna povezanost ob Krki pa omogoča tudi ugodnejše pogoje za vsakodnevno vožnjo na delo v Stražo, v Novo mesto oziroma proti Grosupljemu.

V krajevni skupnosti Dolenjske Toplice so demografske razmere ugodnejše. Naselja so stisnjena v dolini ob Čermošnjici med neposeljenim Kočevskim Rogom ter skrajnimi zahodnimi obronki Gorjancev in Podgorice.

Prebivalstvo se koncentrirata predvsem v središču v Dolenjskih Toplicah, ki kot center zdraviliškega turizma omogoča zaposlitev ter v naseljih ob Krki in ob spodnjem toku Čermošnjice. Število prebivalcev upada v naseljih v okolici Starih žag, na meji občine.

Ugodna prometna lega ob dolenjski magistrali je vplivala na razvoj Mirne peči, medtem ko se število prebivalcev v ostalih naseljih krajevske skupnosti zmanjšuje.

Na razvoj naselij v osrednjem in vzhodnem delu občine je ugodno vplivala prometna lega in naravni pogoji, ki so pritegnili koncentracijo prebivalstva od Straže na zahodu, v Novomeški kotlini z jedrom v Novem mestu in naprej ob toku Krke navzdol do Otočca in v okolici Šentjerneja. Z večjo oddaljenostjo od Krke (levo v Dolenjsko gričevje in desno proti Podgorici in Gorjancem se struktura naselij spreminja in se pojavljajo naselja stagnacije in v bolj odmaknjenih predelih (v KS Gabrje in Šmarjeta) naselja depopulacije.

Neposeljeno območje se pojavlja v KS Dolenjske Toplice, kamor sega Kočevski Rog (katastrska občina Podstenice - del) ter skrajni južni rob občine, ki sega visoko v Gorjance in obsega več krajevnih skupnosti.

Koncentracija prebivalstva je zajela 26,7% naselij, stagnacija 22,9%, depopulacija 48,4% naselij. Območja koncentracije so predvsem ravnine in kotline ter prometno bolj povezane doline predvsem dolina Krke in Krško Brežiško polje, medtem ko depopulacija zajema območje hribovitega (Gorjanci) oziroma gričevnatega sveta (Podgora), kraška območja Suhe krajine ter deloma Dolenjskega gričevja.

Na spremembe v gibanju prebivalstva močno vpliva možnost zaposlovanja.

Posamezne krajevne skupnosti lahko glede na gibanje števila prebivalstva med letoma 1971 in 1981 uvrstimo v: območje

1. območje močne depopulacije
2. območje zmerno depopulacije: Hinje, Podgrad, Stopiše, Gabrje, Šmihel
3. območje stagnacije z značilnostmi depopulacije: Mirna peč, Šmarjeta, Žuženberk, Uršna sela
4. območje stagnacije z značilnostmi koncentracije: Birčna vas, Brusnice, Bučna vas, Orehovica, Škocjan
5. območje zmerno koncentracije: Bela cerkev, Dolenjske Toplice, Otočec, Straža, Šentjernej, Novo mesto
6. območje močne koncentracije: Mali Slatnik, Prečna

3.2. Gostota prebivalstva

Rezultate gibanja prebivalstva v preteklosti prikazuje karta št. 2 Gostota prebivalstva po katastrskih občinah leta 1979. Najredkeje so poseljena območja Suhe krajine, predeli Kočevskega Roga so celo neposeljeni in redkejša je poselitev Gorjancev, predvsem z naraščajočo višino gostota poselitve pojema. Za omenjena območja je značilna aritmetična gostota do 40 ljudi na km², posamezno se pojavlja na območju Dolenjskega gričevja (katastrske občine: Gornji Križ, Reber, Ajdovec, Golobinjek, Daljni vrh, Zegrad), na območju Podgorice in Gorjancev (katastrske občine Polhovica, Orehovec-del, Vrhpolje, Cerovec, Vinja vas, Stare žage, Poljane), na območju Kočevskega Roga (Podstenice, Poljuben) ter v Suhi krajini (Smuka-del), Stavča vas, Lápje, Sela pri Hinjah, Hinje ter Žvirče.

Največje površine so poseljene z gostoto 40,1 do 80 ljudi na km², gosteje so poseljene katastrske občine v okolici večjih naselij: Žuženberk, Šmarjeta, Mirna peč (80,1 - 120 ljudi na km²). Gostota

120 do 160 ljudi na km² je ob Krki, predvsem v okolici Straže in do Novega mesta, kjer gostota doseže preko 200 ljudi na km². Podobna gostota je še v Šentjerneju in neposredni okolici.

Če primerjamo gostoto poselitve občine Novo mesto z ostalo Slovenijo ugotovimo, da je občina Novo mesto redkeje poseljena.

Leto	gostota poselitve občina Novo mesto	prebivalcev na km ² SR Slovenija
1948	57,5	71,1
1953	59,2	74,3
1961	59,9	78,6
1971	66,0	85,3
1981	73,2	93,4

Močno koncentracijsko območje predstavlja Novomeška kotlina z Novim mestom, v katerem je po popisu 1981 živel 19.741 prebivalcev ali kar 35,5% vsega prebivalstva občine.

Na splošno lahko ugotavljamo močno koncentracijo prebivalstva v podolžni osi med Stražo in Otočcem in v posameznih jedrih Šentjernej, Šmarjeta, Žuženberk, medtem ko obrobna, slabše dostopna in naravno manj ugodna območja na zahodu, jugozahodu in skrajnem severnem robu občinskega območja izgubljajo prebivalstvo in se praznijo.

3.3. Naravno gibanje prebivalstva

Populacijska gibanja so rezultat naravnega in mehanskega gibanja prebivalstva. Determinante naravnega gibanja so: nataliteta (rodnost) in mortaliteta (umrljivost) ter fertilitetnost (plodnost) in vitalnost (doživetje). Iz razmerja med omenjenimi elementi izhaja ritem in značilnosti naravnega gibanja prebivalstva. Poznavanje naravnega gibanja je potrebno za splošno poznavanje in tolmačenje demogeografskega kompleksa in njegovih sprememb.

Poleg naravnega gibanja je pomembno tudi mehansko gibanje prebivalstva oziroma prostoraka mobilnost (migracije). Splošno gibanje prebivalstva je rezultat naravnega in mehanskega gibanja.

Naravna rast ali padec prebivalstva je razlika med živorojenimi in umrliimi. Selitveni prirast ali padec je razlika med priseljenimi in odseljenimi. Vsota obeh je skupni prirast ali upadanje prebivalstva.

Spodnja tabela nam kaže gibanja prebivalstva v občini Novo mesto in za primerjavo še na območju republike. Prirast prebivalstva v občini Novo mesto v zadnjih letih je bil nekoliko večji do leta 1980, v letu 1980 in 1981 pa se je ustavil na 7,7 oseb na 1000 prebivalcev. Koefficient naravnega gibanja je v občini večji, medtem ko je koefficient selitvenega gibanja nižji. Torej je rast prebivalstva občine Novo mesto bolj odvisna od naravne rasti, saj občina ne privablja večjega števila imigrantov. Več o doselitvah v preteklih obdobjih in o številu doseljencev in njihovi sestavi v naslednjih poglavjih.

Naravno in selitveno gibanje prebivalstva 1977 - 1981^x

Občina Novo mesto

Leto	rojani	umrli	priselitve	izselitve
1977	938	505	799	549
1978	972	560	786	556
1979	972	573	799	556
1980	597	569	666	625
1981	885	563	731	625

SR Slovenija

1977	29904	17683	13132	5113
1978	30354	18357	12770	5432
1979	30604	18148	13877	5780
1980	29902	18820	11983	6710
1981	29147	18701	11482	7220

^xzačasni podatki

Prirast prebivalstva, koeficient naravnega in selitvenega prirasta¹

Občina Novo mesto

	P r i r a s t			Koeficient prirasta			St. preb. 30.6.
	Skupno	Narav.	Selitve	na 1000 preb.	Naravna	Selitve	
1977	683	433	250	12,8	8,1	4,7	53563
1978	642	412	230	11,8	7,6	4,2	54265
1979	635	402	233	11,5	7,3	4,2	54950
1980	428	388	40	7,7	7,0	0,7	55513
1981	428	322	106	7,7	5,8	1,9	55924

SR Slovenija

1977	20290	12271	8019	11,0	6,7	4,4	1839358
1978	19335	11997	7338	10,3	6,4	3,9	1862621
1979	20553	12456	8097	10,9	6,6	4,3	1882304
1980	16355	11082	5273	8,6	5,8	2,8	1901208
1981	14708	10446	4262	7,7	5,5	2,2	1917469

^x začasni podatki za naravni in skupni prirast

¹ statistični podatki po občinah SRS, Lj., oktober 1982, zvezek XV/82

Fertilnost je kazalec naravnega gibanja prebivalstva in je rezultat strukture prebivalstva po spolu in starosti, njegovega odnosa do prirastka in služi za podrobnejšo oceno sodobnega gibanja in prognozo potencialne dinamike.

Stopnje fertilitnosti se ugotavlja s primerjanjem živorojenih (bodisi vseh ali le moških ali le žensk) in celotnega prebivalstva ali le ženskega prebivalstva ali le ženskega prebivalstva v fertilni dobi od 15 do 49 let ali po petletnih starostnih obdobjih ženskega prebivalstva (specifične stopnje).

V analizi smo se omejili na ugotavljanje kontingenta ženskega prebivalstva v starosti od 14 do 49 let po krajevnih skupnostih občine Novo mesto. Tabela 4.3. Žensko prebivalstvo v fertilni dobi (14 do 49 let) v krajevnih skupnostih občine Novo mesto prikazuje dve stanji in sicer za leti 1971 in 1981. Iz deleža fertilnega prebivalstva v krajevnih skupnostih vidimo, da je delež med letoma 1971 in 1981 porasel v 16 krajevnih skupnostih, v 1 je ostal nespremenjen in v 4 krajevnih skupnostih se je znižal. Medtem ko se je v krajevnih skupnostih na območju Novega mesta (Bršljin, Žabja vas, Drska, Kandija-Gra, Šmihel pri Novem mestu, Ločna - Mačkovec, Novo mesto Center, Gotna vas, Mestne njive, Regrča vas in krajevna skupnost Majde Šilo), ki smo jih zaradi boljše primerjave združili, delež znižal zaradi povečanega števila vsega prebivalstva in v Bučni vasi zaradi različno zajetih podatkov (leta 1971 in 1981), pa se je število in delež fertilnega prebivalstva najbolj znižal v krajevni skupnosti Hinje. Tu se je število žensk zmanjšalo predvsem zaradi močnega odseljevanja prebivalstva in ostarevanja preostalih.

V 9 krajevnih skupnostih gre le za manjše spremembe v deležu žensk v fertilni dobi, v večini gre za izredno rahlo rast, v 1 KS delež stagnira (Gabrje) in v KS Žuženberk, Bučna vas, Hinje, Novo mesto rahel pade. Rahla rast deleža žensk v fertilni dobi se pojavlja v KS Bela cerkev, Birčna vas, Brusnice, Dolenjske Toplice, Mali Slatnik, Mirna peč, Orehovica, Otočec, Podgrač, Prečna, Stopiče, Straža, Šentjernej, Škocjan, Šmarjeta, Uršna sela.

Delež fertinlnih žensk je najbolj upadel v Hinjah od 24,0 na 21,0% oziroma se je število znižalo od 276 leta 1971 na 206 žensk leta 1981. Če podrobneje pogledamo stanje leta 1981 iz starostne strukture vidimo, da je razporeditev znotraj starostne kategorije od 14 do 49 let za tri tipične K3 naslednja:

	Gabrje		Hinje		Novo mesto	
skupno	151	100,0	187	100,0	5838	100,0
14 - 19	57	24,5	60	32,1	1032	17,7
20 - 24	27	17,9	34	18,2	887	15,2
25 - 29	20	13,2	21	11,2	993	17,0
30 - 34	15	9,9	14	7,5	882	15,1
35 - 39	15	9,9	15	8,0	687	11,8
40 - 44	14	9,4	23	12,3	715	12,2
45 - 49	23	15,2	39	20,8	642	11,0

Struktura žensk po posameznih starostnih kategorijah je v Hinjah manj ugodna v primerjavi s stanjem v 11 krajevnih skupnostih na območju Novega mesta. V Hinjah je kar 41,1% žensk starejših od 35 let, medtem ko je delež te starostne grupe v Novem mestu 35,0%. Če pogledamo strukturo žensk v fertinlni dobi v krajevni skupnosti Gabrje, kjer se delež med obema popisoma ni spremenil, vidimo, da je stanje glede starosti še kar ugodno, saj je 55,6% žensk mlajših od 30 let in le 34,5% starejših od 34 let.

Indeks staranja nam kaže razmerje med starim prebivalstvom (nad 65 let) ter mladim (do 14 let). Ob ugotavljanju razlik med posameznimi krajevnimi skupnostmi v občini vidimo, da je v krajevni skupnosti Hinje prebivalstvo najbolj ostarelo (indeks staranja je bil leta 1981 101), nad 60 se giblje indeks staranja v krajevnih skupnostih Žuženberk, Podgrad, Bela cerkev, Škocjan. Ugodnejše razmerje med starostnimi skupinami, z manj starega prebivalstva je v krajevnih skupnostih na območju Novega mesta (indeks staranja za vseh 11 krajevnih skupnosti je 28). Najmanj starega prebivalstva oziroma največja prevlada mladih je v krajevnih skupnosti

Prečna (indeks staranja 22), v Straži in Bučni vasi je še pod 40, medtem ko se indeks staranja v večini krajevnih skupnosti giblje med 40 in 50.

3.4. Migracijske značilnosti prebivalstva

Zaradi modernejšega načina življenja in iskanja ugodnejših pogojev za delo in bivanje je prebivalstvo podvrženo mehanskim gibanjem. Migracije so bile od daljne preteklosti do danes prisotne in so glede na stopnjo razvoja družbe imele specifične vzroke in posledice.

V zadnjih letih se je v Sloveniji priselilo letno 11 do 13000 ljudi in izselilo od 5000 do 7000 ljudi. Koeficient prirasta zaradi selitev se je v obdobju od 1977 do 1981 gibal od 2,2 do 4,4 ljudi na 1000 prebivalcev.

Migracije v občini Novo mesto so slabše in koeficient prirasta prebivalstva se je gibal od 0,7 do 4,7 priseljencev na 1000 prebivalcev. V istem obdobju med letom 1977 in 1981 se je letno priselilo v občino od 660 do 800 ljudi in istočasno odselilo od 550 do 625 ljudi.

Podrobneje lahko analiziramo podatke o priseljencih, ki jih popis vsebuje: leto priselitve, kraj prejnjega bivanja, narodnost in podobno.

Karta št. 3 Migracijske značilnosti prebivalstva po krajevnih skupnostih leta 1981 prikazuje delež doseljenih in kraj prejnjega bivanja, bodisi da so se doselili iz drugega kraja v občini Novo mesto ali iz druge občine SR Slovenije ali iz drugih republik SFRJ. Glede na to, da je doselitev iz tujine zelo malo in da gre v večini primerov za vračajoče delavce na začasnem delu v tujini, smo jih vključili v kategorijo doseljenci iz drugih republik in tujine. Iz tujine se je priselilo 405 oseb in sicer 335 Slovencev (82,7% priseljenih iz tujine), za katere lahko trdimo, da so se vrnili z dela v tujini. Priselilo se je še 15 Hrvatov (3,7%), 25 pripadnikov narodnosti in etničnih skupin, 5 Srbov in neopredeljenih, 8 Jugoslovanov, 2 priseljence, ki sta se regionalno

opredelila, 4 osebe, za katere ni znana narodnost in le 6 tujcev. Najprivlačnejši kraj v občini je vsekakor Novo mesto, ki je mnogim omogočilo ustreznajšo zaposlitev, boljše pogoje za izobraževanje, oskrbo in podobno. Poleg Novega mesta je precej priseljenih tudi v Straži in Dolanjskih Toplicah, medtem ko so ostala naselja manj privlačna in se vanje doseljuje predvsem prebivalstvo občine, medtem ko za priseljene iz ostalih občin niso vabljava.

Tabela 4.17. prikazuje doseljene po letih doselitve. V občini Novo mesto je po podatkih popisa bilo leta 1981 42,4% alohtonega prebivalstva, ki se je doselilo v kraj bivanja iz drugega kraja v občini, iz druge občine, druge republike ali tujine. Najmočnejše doseljevanje v okviru občine je bilo po letu 1961. V desetletju 1961-1971 se je doselilo 6647 oseb ali 27,4% vseh doseljenih, v naslednjem desetletju pa 8862 ali 36,5% doseljenih. Doseljevanje je povzročila predvsem močna industrializacija Novomeške kotline in doline Krke, kar je sprožilo odliv delovne sile z agrarnega podeželja.

Največ avtohtonega prebivalstva in najmanj priseljenih je v krajevni skupnosti Gabrje (17,5% priseljenih), zelo malo priseljenih pa je tudi v krajevnih skupnostih Hinje (24,2%), Podgrad (26,4%), Uršna sela in Šnihel. V 10 krajevnih skupnostih je delež avtohtonega prebivalstva nad 60%, v 9 nad 50%, le v 7 krajevnih skupnostih je delež doseljenih višji od prebivalcev, ki stalno prebivajo v istem naselju. Največ doseljenih je na območju Novega mesta v krajevni skupnosti Najde Šile in Novo mesto Center ter Mestne njive, le nekoliko manj v KS Drska, Žabja vas, Kandija-Grm. Izven Novega mesta je večji delež doseljenih le v Straži (51,7%).

Časovno je v vseh krajevnih skupnostih bilo doseljevanje pred letom 1921 izredno slabo, delež priseljenih v tem času se giblje med 0,1 in 3% (povpreček za občino 3%, 4,6 % izkazuje KS Hinje, za katero je značilno šibko doseljevanje in še to predvsem iz krajev znotraj občinskih meja). Med obema vojnama in do leta 1945 so se selitve nekoliko ojašale (deleži po KS od 2,6 do 19%, za občino 10,6%), v naslednjem krajšem obdobju do leta 1953 znaša

delež doseljenih od vseh doseljenih v občini 9,6%. Do leta 1961 je naraščanje doseljevanja še počasno, po letu 1961 pa se naglo pospeši in v zadnjem desetletju znaša 36,5%, kar pomeni da se je 36,5% priseljenih doselilo v zadnjem desetletju. Doseljevanje v naselja občine Novo mesto⁸⁹ je enakomerno povečevalo do leta 1961, po tem letu pa je očitna močnejša migracija prebivalstva.

Tabela 4.17.2. Narodnostna sestava priseljenih v krajevnih skupnostih občine Novo mesto kaže, da je kar 87,7% priseljenih Slovencev, bodisi da gre za priselitve iz naselij v občini ali gre za medobčinske migracije. Delež priseljenih iz drugih republik (pripadnikov drugih jugoslovanskih narodov in narodnosti) je le 12,0% tujcev ni niti 1 odstotek (6 oseb). V večini krajevnih skupnosti je delež slovenskih priseljencev nad 90% (18 krajevnih skupnosti), med 80 in 90% je v Prečni, Straži, Žabji vasi, Erski, Gotni vasi, Šmihelu, Mestnih njivah, Regrči vasi, nižji delež je v Bršljinu, Kandiji-Grmu, Ločni Maškovec, v Novem mestu Center in najnižja (73,1% Slovencev) v KS Hajde Šilc.

Med pripadniki jugoslovanskih narodov je največ priseljenih Hrvatov in sicer 1151 v občini predvsem v Novem mestu, Straži ter Dolenjskih Toplicah. Slede Srbi (859 priseljenih), ki so se priselili prav tako največ v Novo mesto in Stražo. Črnogorcev in Makedoncev je znatno manj, pač pa je 113 Muslimanov.

Med priseljenimi je tudi znatno več žensk, v občini znaša delež moških 41,8%, med krajevnimi skupnostmi pa so razlike, tako je najnižji delež moških med priseljenimi v KS Podgrad (26,2%), Hinje in Gabrje, inata le malo nad 30% moških, medtem ko se delež poveča v krajevnih skupnostih v Novem mestu, v KS Ločna Maškovec seže preko 50%.

3.5. Biološka struktura prebivalstva

Biološka struktura prebivalstva obsega strukturo prebivalstva po spolu in starosti. Struktura po spolu prikazuje razmerje med moškim in ženskim prebivalstvom, kar v veliki meri določa značilnosti populacije. Zaradi velikih razlik lahko pride do pomembnih sprememb v reprodukciji in v starostni strukturi prebivalstva. Razlike oziroma nesorazmerja v spolni sestavi prebivalstva so lahko posledice vojn, močnih migracijskih gibanj, življenjskih razmer in le poredko je to posledica naravnega procesa. Strukturo prebivalstva za leto 1981 prikazuje tabela št. 1.1. in starostne piramide za občino in krajevne skupnosti v prilogi.

Pri analizi prihaja do razlik, ker je starost v tabeli določena glede na letnico rojstva, v starostni piramidi pa glede na dopolnjena leta starosti in tako vsi rojeni v januarju, februarju in marcu pridejo v višjo starostno kategorijo od prebivalcev, ki so rojeni v istem letu, vendar v času popisa niso dopolnili leta.

Za občino Novo mesto je značilna rahla prevlada ženskega prebivalstva, medtem ko v petletnih kontinentih do 54 leta starosti opazimo prevlado moških (delež se giblje med 50,6 in 53,9%) nato pa delež močno upade in se giblje med 32,7 in 44%. V starostni piramidi za občino Novo mesto v letu 1981 je značilna oblika zrelega demografskega režima z ožjo osnovo in globokimi zajedami na moški strani v starostni grupi 32 in 35 let ter 54 in 65 let z izrazito zajedo v starosti 64 do 65 let, ki je posledica velikih izgub v vojni. V isti starostni skupini (64-65 let) se pojavlja zajeda tudi pri ženskem prebivalstvu.

Med krajevnimi skupnostmi so v biološki strukturi prebivalstva velike razlike. Bela Cerkev ima zrel demografski režim z močnimi zajedami, Birčna vas - tu je opaziti manjši delež žensk, demografski režim je zrel, pojavljajo se zajede na ženski strani, Brusnice - demografski režim je zanimiv zaradi velikih razlik med ženskim in moškim delom prebivalstva, medtem ko je za moške značilna široka osnova in manjši delež v višjih starostnih kategorijah, pa je za ženske značilna oblika zrelega demografskega režima - ožja osnova

in več ostarelega prebivalstva. Bučna vas ima značilen mlad režim, pojavljajo se tudi razjede, kot posledica vojn, podobne značilnosti se pojavljajo v Dolenjskih Toplicah. Za krajevno skupnost Gabrje so značilne močne zajede in nepravilna oblika. Predvsem piramida odraža posledice močnega odseljevanja in vojnih izgub. Starostna piramida za Hinje ima ozko osnovo, nepravilne oblike, zajede v starostnih grupah pri moških od 30 - 34 in 55 - 70 let ter pri ženskah od 20 - 44, 50 - 54 in 60 - 64. Krajevna skupnost Mali Slatnik ima mlad demografski režim in manjše zajede na moški strani v starosti 55 - 64 let. Mirna peč ima ožjo osnovo, gre za ostareli demografski režim z zajedami na obeh straneh. Starostna piramida za Orehovico ima značilno ozko osnovo in zajede, ki so rezultat odseljevanja predvsem ženskega prebivalstva in vojnih izgub pri moških. Na Otočcu je izredno veliko prebivalstva v starostni grupi 5 do 29 let, pri ženskah je rahla zajeda med 35 in 39 let starosti in pri obeh spolih med 60 in 64 letom starosti. Zadnji dve sta rezultat vojnih izgub medtem ko je primanjkljaj ženskega prebivalstva posledica odseljevanja. Krajevna skupnost Podgrad ima v starostni strukturi močne anomalije, saj je že daljše obdobje značilno močno odseljevanje prebivalstva različnih starostnih kategorij. Demografski režim krajevne skupnosti Prečna je mlad, ima značilno široko osnovo, malo je ostarelega prebivalstva, v Stopičah se zajede pojavljajo pri moških v starosti 25 do 34 let ter 55 do 64 let, pri ženskah je opazno majhno število starejših od 60 let. Piramida ima obliko zrelega demografskega režima. Mlad režim je značilen za Stražo, pojavljajo se zajede pri obeh spolih v starosti 35 do 39 let in 60 - 64 let. V Šentjerneju ima starostna piramida dokaj pravilno obliko zrelega demografskega režima, zajede, ki se pojavljajo so izredno šibke, največ v starostni grupi 60 - 64 let. Za Škocjan je značilno odseljevanje, tako moškega kot ženskega prebivalstva v različnih starostnih grupah. Šmarjeta ima široko osnovo, ki se enakomerno oži, vmes se pojavljajo globoke zajede v starostih 30 - 39, 55 - 64 let, na ženski strani je oblika piramide v osnovi ožja in se počasneje zmanjšuje kot pri moških.

Krajevna skupnost Uršna sela ima neenakomerno starostno strukturo, saj se zaradi odseljevanja pojavlja viške moških v starosti od

20 - 24 let. Žuženberk ima v demografski strukturi največ prebivalstva v starosti 15 do 19 let (moški in ženske), zajede pa se pojavljajo kot v večini krajevnih skupnosti v starosti 35 - 39 in 55 - 64 let. Za krajevne skupnosti na območju Novega mesta so značilni mladi in zreli demografski režimi: Bršljin - ozka osnova, ki se razširi v starostni kategoriji 20 - 24 - 29 let, nato pa število na obeh straneh postopoma upada, za Žabje vas je značilna široka osnova, največ mladega prebivalstva, nato upad srednje generacije. Krajevna skupnost Drska ima široko osnovo piramide in značilnosti mladega demografskega režima. Ima precej mladega prebivalstva in srednje generacije, malo je ostarelih. Kandija-Grn - zrel režim, ozka osnova, največ prebivalstva v starosti 20 do 34 let, zajede v starosti 35 - 39 let, malo je starih prebivalcev. Gotna vas odraža mlad demografski režim, zaradi šolajoče mladine, ki prebiva v krajevni skupnosti je delež mladih izredno velik in vpliva na splošne demografske značilnosti Šmihela. Krajevna skupnost Mestne njive ima zrel demografski režim, minimalne razlike med posameznimi starostnimi skupinami in ni opaziti izrazitih zajed. Ločna-Mačkovec - široka osnova (predvsem do 4 leta starosti) izredno veliko je predstavnikov starostne kategorije 25 do 29 let, malo je ostarelih. Regrča vas ima dokaj pravilno trikotniško obliko starostne piramide, izrazit mlad demografski režim, izstopa le nekoliko več moških v starosti 15 do 19 in 45 do 49 let. Krajevna skupnost Majde Šilc ima precej mladega prebivalstva, zato ima piramida široko osnove, zajede se pojavljajo pri moških v starosti 20 - 24 let, nato se število prebivalstva postopno zmanjšuje, posebno malo je prebivalstva nad 60 let. Krajevna skupnost Novo mesto Center ima nepravilno starostno piramido, neskladje se pojavlja med ženskimi in moškimi prebivalstvom, precej je prebivalstva nad 70 letstarosti, na obeh straneh piramide se pojavljajo zajed.

3.6. Narodnostna sestava in materin jezik

Struktura prebivalstva glede na narodnost in jezik je rezultat etnično zgodovinskega značaja prebivalstva in procesov, ki so prežemali prebivalstvo v prostoru in času.

V občini Novo mesto je ob popisu leta 1981 živelo 91,7% Slovencev, od pripadnikov ostalih naših narodov je bilo največ Hrvatov (2,8%), Srbov le nekoliko manj (2,2%). Število pripadnikov narodnosti in etničnih skupin je znatno manj, v občini pa je prebivalo le 9 tujcev. (tabela 1.3.). Glede na selitve v preteklosti ugotavljamo, da je največ pripadnikov drugih narodov privabila zaposlitev in sicer predvsem po letu 1961, ko je v občini hitro naraščalo število doseljenih.

Pregled prebivalstva občine po materinem jeziku kaže, da kar 92,1% prebivalstva smatra slovenski jezik za materini jezik, srbohrvatski jezik uporablja 6,6% prebivalcev, precej ljudi govori romski jezik (315 oz. 0,5%), medtem ko ostale jezike govori le manjši delež prebivalstva (tabela 1.2.).

Zanimive ugotovitve nam kaže pregled prebivalstva po narodnosti in materinem jeziku po krajevnih skupnostih občine Novo mesto. Narodnostna sestava je pestra predvsem v krajevnih skupnostih na območju Novega mesta, v Straži, Dolenjskih Toplicah, Bučni vasi, in sicer so prisotni pripadniki različnih narodov in narodnosti Jugoslavije, tujcev je malo, kot je že omenjeno.

V Prečni se pojavlja veliko pripadnikov etničnih skupin, predvsem gre za Rome, ki živijo še v večjem številu v Šentjerneju, na Otočcu, v Bršljinu, Gotni vasi in Šmihelu, kar je razvidno iz tabele o materinem jeziku prebivalcev krajevnih skupnosti. Delež prebivalcev, katerih materin jezik je slovenski, se giblje v večini krajevnih skupnosti nad 90% (19 krajevnih skupnosti), največji delež doseže v KS Hinje (99,9%), Podgrad (99,4%), Brusnice (99,2%) in Škocjanu (99,3%). Med 80 in 90% se giblje v krajevnih skupnostih Straža in KS na območju Novega mesta. Najnižji delež prebivalcev, katerih

materin jezik je slovenščina je v KS Prečna (74,0%) in Bršljin (77,5%). Od ostalih jezikov je najmočnejše zastopan srbohrvatski (oziroma hrvahtkosrbski, hrvahtski in srbski) in sicer v vseh krajevniht skupnosti občine. Zaradi skromnejšega števila ostalih jezikov smo ločeno v tabeli 4.2.1. navedli le romskiht makedonski, albanski, nemški, madžarski jezik, vse ostale smo uvrstili v kategorijo ostali jeziki.

3.7. Ekonomska struktura prebivalstva

Ekonomska struktura prebivalstva v ožjem smislu pomeni sestavo prebivalstva po dejavnostih in poklicu, v širšem pa zajema še položaj v poklicu, sektor lastništva, razmerje med delavskim-mešanim in kmečkim prebivalstvom, gospodinjstva glede na vir dohodka, velikost posesti in podobno. Vse to predstavlja socio-ekonomsko strukturo prebivalstva. Pri analizi ekonomske strukture v občini Novo mesto se bomo omejili predvsem na ugotavljanje ekonomske strukture. Eden od kazalcev stopnje aktivnosti prebivalstva je splošna stopnja aktivnosti, to je razmerje med aktivnim in celotnim prebivalstvom. V občini znaša 50,3% (SR Slovenija 41,2%). Če primerjamo aktivnost po spolu, aktivnost žensk ne zaostaja za moškim prebivalstvom in je višja od stopnje splošne aktivnosti v SR Sloveniji.

<u>Stopnja splošne aktivnosti</u>	<u>občina Novo mesto</u>	<u>SR Slovenija</u>
zaposleni	50,3	41,2
moški	53,9	46,8
ženske	46,8	35,9

Tudi izkoriščenost delovnega kontingenta prebivalstva kaže visoko stopnjo - primerjamo število aktivnih s prebivalstvom starim med 15 in 65 let.

	<u>občina Novo mesto</u>	<u>SR Slovenija</u>
aktivni	28843	779746
delovni kontingent	38282	1252370
stopnja	75,3	62,3

Struktura prebivalstva po sektorjih dejavnosti se spreminja in obenem izboljšuje. Spremembe prikazuje trikotniški diagram. Spremembe v strukturi aktivnega prebivalstva v občini Novo mesto, kjer je določena struktura posameznih krajevskih skupnosti v občini. Leta 1961 je bilo izredno veliko prebivalstva zaposlenega v primarnem sektorju dejavnosti, manj v sekundarnem in še manj v terciarnem in kvartarnem. Število zaposlenih v primarnem sektorju je do leta 1971 izrazito upadlo, povečalo pa se je v sekundarnem sektorju, predvsem zaradi razvijajoče industrije v Novem mestu in kasneje tudi v Šentjerneju, Žuženberku, Straži. Po letu 1971 se je začel krepiti kvartarni sektor in terciarni in zaposlovati vedno nove delovne moči, da je lahko sadostil vedno večji koncentraciji prebivalstva z višjimi zahtevami glede različnih storitev in družbenih dejavnosti.

Strukturo aktivnega prebivalstva po sektorjih dejavnosti prikazuje karta št.5 Novo mesto - Aktivni po sektorjih dejavnosti leta 1961, 1971 in 1981 po krajevskih skupnostih. Močno izstopa močna koncentracija aktivnega prebivalstva v 11 krajevskih skupnostih na območju Novega mesta, v katerih se znatno poveča delež zaposlenih v sekundarnem in kvartarnem sektorju. Od leta 1961 se je že tako najhen delež zaposlenih v primarnem sektorju dejavnosti še bolj zmanjšal, medtem ko so sekundarni, terciarni in kvartarni sektor dejavnosti še leta 1961 enakomerno zastopani. Znatnejši delež aktivnega prebivalstva je v Šentjerneju in v Žuženberku. Leta 1961 je v večini krajevskih skupnosti delež zaposlenih v primarnih dejavnostih presegal 50%, manjši delež (30 - 40%) so imele le krajevne skupnosti Prečna, Gabrje in Straža, najmanj komaj 10,1% pa krajevne skupnosti v Novem mestu. V sekundarnem sektorju dejavnosti je bilo leta 1961 zaposlenikejši delež prebivalstva le v Prečni, Straži, Gabrju in na območju Novega mesta (delež nad 30%). Terciarni dejavnosti so bile slabo razvite in so le v krajevskih skupnostih na območju Novega mesta dosegle 24,4% (povprečje za občino 13,4%), prav tako kvartarne dejavnosti le v Novem mestu 33,5%. Večina krajevskih skupnosti je imela znatno nižji delež, kar potrjuje tudi občinski povpreček 14,9% zaposlenih v kvartarnem sektorju dejavnosti.

S postopno industrializacije, z razvojem avtomobilske, kemične, gradbene, tekstilne industrije ter elektrotehnične, sprva v Novem mestu, nato pa tudi v Straži, Šentjerneju in drugod, se je delež zaposlenih v sekundarnem sektorju dejavnosti do leta 1971 v vseh krajevnih skupnostih v občini Novo mesto znatno povečal (v občini kot celoti od 17,7% leta 1961 na 36,5% v letu 1971).

V letu 1981 je največ aktivnega prebivalstva zaposlenega v sekundarnem sektorju dejavnosti (glej tabelo 1.10.), sledi primarni sektor, kjer je zaposlenih še vedno 19,8% prebivalstva, vendar je podobno stopnjo zaposlenosti dosegel tudi terciarni sektor dejavnosti, medtem ko je v kvartarnem sektorju zaposlenih le malo manj aktivnih prebivalcev občine.

Karta št. 5 Novo mesto - Aktivni po sektorjih dejavnosti leta 1961, 1971 in 1981 po krajevnih skupnostih, prikazuje strukturo prebivalstva po kraju bivanja. Če pa pogledamo, kje je to prebivalstvo predvsem zaposleno vidimo, da je 26,2% vsega aktivnega prebivalstva zaposlenega v Novem mestu (tabela 2.1.), 4,5% zaposlenih odpade na Gornjo in Dolnjo Stražo ter 3,2% na Šentjernej, komaj 1% je zaposlenih v Žuženberku, ostala manjša središča zaposlujejo po približno 100 delavcev.

Omenjeni večji zaposlitveni centri privabljajo predvsem delovno silo v različne industrijske obrate in je torej večina zaposlenih v sekundarnem sektorju dejavnosti. Večji delež zaposlenih v terciarnem sektorju (nad 20%) je le v Novem mestu in v Mirni peči, v kvartarju pa izstopajo Dolenjske Toplice (43,2%) zaradi zdraviliškega turizma, večji delež je značilen tudi za Šmarjete (14,0%).

Iz omenjenega vidimo, da je kljub razvoju industrije oziroma posameznih industrijskih obratov v manjših krajih (Žuženberk, Šentjernej, Straža), Novo mesto največji zaposlitveni center, ki je v letu 1981 nudil zaposlitev 7556 delavcem (62,7% moških) z območja občine Novo mesto. Večina zaposlenih se dnevno vozi na delo, saj je leta 1981 največji del aktivnega prebivalstva zaposlenega v sekundarnem sektorju iz skoraj vseh krajevnih skupnostih občine, medtem ko so zaposlitvena jedra še v nekaterih naseljih in največji v Novem mestu.

Zaradi manj ugodnih možnosti za dnevno migriranje je v krajevnih skupnostih kot so Hinje, Podgrad tudi delež zaposlenih zastajal za zaposlitve v primarnem sektorju dejavnosti. V Hinju kar 63,8% aktivnih dela v primarnem sektorju in sicer prevladuje ženska delovna sila, v Podgradu je 59,8% zaposlenih v prinarju (52,4% žensk). Delež zaposlenih v primarnem sektorju dejavnosti prevladuje tudi v Škocjani in Mirni Peči 35,2%, v Šmarjeti 42,1%, kjer so ggodnejši pogoji za kmetovanje. Zanimivo je, da v krajevnih skupnostih Žušenberk še vedno rahlo prevladuje zaposlitev v primarnem sektorju nad sekundarnim (42,3% oz. 40,3%).

V krajevnih skupnostih na območju Novega mesta je največ prebivalcev zaposlenih v sekundarju, precej visok je tudi delež zaposlenih v kvartarnih dejavnostih (Drska, Kandija-Grn, Šmihel, Nestne njive, Majda Šile, Novo mesto-Center). Delež zaposlenih v terciarnih dejavnostih pa se giblje nad 20% (v 3 krajevnih skupnostih na območju mesta je nekoliko nižji).

3.7.1. Zaposlitev po sektorjih dejavnosti

Način zajemanja podatkov se je od popisa do popisa razlikoval. Leta 1953 in 1961 je bilo 16 dejavnosti: rudarstvo, industrija, kmetijstvo, gozdarstvo, gradbeništvo, promet, trgovina, gostinstvo, obrt, osebne storitve, komunalna dejavnost, državna uprava in pravosodje, kulturna in prosvetna dejavnost, znanstvena, zdravstvena in socialna dejavnost ter banšništvo in zavarovanje. Leta 1971 je bilo opredeljenih 10 dejavnosti in sicer: industrija in rudarstvo, kmetijstvo in ribištvo, gozdarstvo, gradbeništvo, promet, trgovina in gostinstvo, obrt, stanovanjska in komunalna dejavnost, kultura in socialna dejavnost ter dejavnosti društvenih in državnih služb. V letu 1981 je po Notni klasifikaciji dejavnosti 14 dejavnosti: industrija in rudarstvo, kmetijstvo in ribištvo, gozdarstvo, vodno gospodarstvo, gradbeništvo, promet, trgovina, gostinstvo in turizem, obrt in osebne storitve, stanovanjska in komunalna dejavnost, finančno-poslovno-tehnične storitve, izobraževanje in kultura, zdravstvo in socialno varstvo ter društveno politične organizacije in skupnosti.

3.7.2. Zaposlitev po vrstah dejavnosti

Pregled zaposlenosti prebivalstva po vrstah dejavnosti v občini Novo mesto v letu 1981 kaže, da v večini krajevnih skupnosti prevladuje zaposlitev v industriji, le v krajevnih skupnostih Hinje, Mirna peč, Podgrad, Škocjan, Šmarjeta in Žuženberk prevladuje kmetijska dejavnost. Običajno v krajevnih skupnostih obe dejavnosti zaposlujeta največ prebivalstva. Od ostalih dejavnosti se v večji meri pojavlja promet v krajevnih skupnostih Birčna vas, Mirna peč, Straža, Uršna sela, Bršljin in gradbeništvo v krajevnih skupnostih Birčna vas, Mali Slatnik, Otočec, Prečna, Stopiče, Bršljin, Kandija-Grm in Ločna-Mačkovec. Obrtna dejavnost zaposluje večji delež prebivalcev v Uršnih selih, Žabji vasi, gostinstvo na Otočcu, dejavnosti kvartarnega sektorja pa se v večjem obsegu pojavljajo predvsem v zaposlitvi prebivalstva v krajevnih skupnostih na območju Novega mesta, tako zdravstvo, izobraževanje kot tudi družbenopolitične organizacije in skupnosti.

Ostale dejavnosti zaposlujejo le manjši delež prebivalstva posameznih krajevnih skupnosti. V občini Novo mesto je značilna močna usmerjenost v industrijske dejavnosti, kmetijstvo ter v znatno manjšem obsegu v gradbeništvo, promet ter le v Novem mestu in neposredni okolici tudi v dejavnosti kvartarnega sektorja. Res daje vsaka krajevna skupnost določen delež aktivnega prebivalstva tudi v ostale dejavnosti, toda deleži ne presegajo 10%.

3.7.3. Poklicna struktura prebivalstva

Poklicna struktura aktivnih in oseb, ki preko zavodov za zaposlovanje iščejo zaposlitev je razvidna iz tabele 1.5. za celotno občino Novo mesto. Največ delavcev je po poklicu kmetovalcev, kar 17,1%, večji delež pa zavzemajo ženske, s 5,6%, slede mehaniki in monterji motorjev, strojev in mehaničnih naprav, nato pa upravni, administrativni in podobni delavci 5,3%, električarjev, elektromehaničkov, elektronikov in elektroinstalaterjev je bilo 5,0%, 4,9% opravnikov dvigal, nosačev in skladiščnih delavcev, 4,4% delavcev pri računovodskih, blagajniških in podobnih delih, 4% trgovskega osebja, 3,9% oblikovalci in predelovalci kovin, 3,6% gradbenih delavcev, 3,5% opravniki transportnih sredstev, 3,3% oblikovalci lesa in gostincev, 3,2% strokovnjakov na področju tehnike in tehnologije itd.

Strokovna izobrazba v občini

Strokovno izobrazbo prikazuje tabela 4.5. Aktivno prebivalstvo - strokovna izobrazba v krajevnih skupnostih občine Novo mesto v letu 1981. Največje število delavcev je kvalificiranih (26,8%), sledi kategorija nekvalificiranih (25,7%), nato delavci s srednjo strokovno izobrazbo (17,1%) in priučeni delavci (16,1%). Delavcev z višjo in visoko strokovno izobrazbo je v občini Novo mesto 8,4%. Žal ni podatkov za strokovno izobrazbo vseh aktivnih, pač pa le za delavce v združenem delu in populacija zajema le 23.277 aktivnih prebivalcev v občini.

Struktura strokovne izobrazbe po posameznih krajevnih skupnostih kaže, da v 9 krajevnih skupnostih prevladujejo nekvalificirani delavci, v 7 krajevnih skupnostih kvalificirani, v krajevni skupnosti Uršna sela priučeni pred kvalificiranimi, le v krajevnih skupnostih na območju Novega mesta prevladujejo delavci s srednjo strokovno izobrazbo (25,8%) pred kvalificiranimi (22,3%), priučeni (12,8%), visoko in višje strokovno izobraženimi (16,0%) ter nekvalificiranimi (15,0%). V večini krajevnih skupnosti prevladuje niska strokovna izobrazba (nekvalificirani in kvalificirani delavci) v krajevni skupnosti Gabrje je kar 50,2% nekvalificiranih,

v Podgradu 42,7%, 39,3% nekvalificiranih je v Škocjanu, le malo manj v Orehovici.

Delež zaposlenih z višjo in visoko strokovno izobrazbo se v krajevnih skupnostih giblje med 0,4% (Gabrje) in 4,6% (Dolenjske Toplice), višje deleže dosežejo le v krajevnih skupnostih na območju Novega mesta in sicer v krajevnih skupnostih Kandija-Grm, Mestne njive in Majde Šilo (nad 20%).

Žal ne moremo pomagati omenjenih podatkov s sosednjimi občini v okviru dolenjske regije oziroma s Slovenijo, da bi lažje opredelili stopnjo strokovne izobrazbe aktivnega prebivalstva občine.

3.7.4. Dnevne migracije na delo

Dnevne migracije so zakonit pojav ekonomskega razvoja družbe. Pomen ugotavljanja in proučevanja dnevne migracije je predvsem v odpravljanju problemov, ki jih dnevna migracija povzroča: izguba časa zaradi slabih prometnih zvez, močna obremenitev prometnih poti v urah odhoda na delo in prihoda domov. Vzroki dnevne migracije so predvsem v elementih, ki delovno silo privlačijo v centre z delovnimi mesti ter elementih, ki ljudi silijo k migriranju, to je prenaseljenost, višji delovne sile, splošna nerazvitost ali slabša razvitost glede na centre zaposlovanja.

Pri nas se je dnevna migracija pojavila po vojni z razvojem industrializacije in urbanizacije, ko se je zaradi agrarne reforme sproščala odvečna delovna sila v kmetijstvu.

Občino Novo mesto je zajel tok dnevnih migracij, ko se je industrija locirala predvsem v Novem mestu, Straži in šele kasneje še v drugih krajih, vendar iz analize vidimo, da je tudi v letu 1981 Novo mesto še ohranilo vlogo glavnega zaposlitvenega središča občine, ki privlači delovno silo s celotnega območja občine ter tudi iz sosednjih občin. Zaradi podatkov, katero nam bili na razpolago smo lahko ugotovili dnevno migracijo le za prebivalce

občine Novo mesto iz krajevnih skupnosti, kjer bivajo v nekatera zaposlitvena središča občine oziroma smo ugotovili število aktivnega prebivalstva po krajevnih skupnostih v občini, ki delajo v kraju bivanja in število tistih, ki hodijo na delo v drugi kraj. Zaradi velikega števila naselij nismo izdelali analize dnevnih migracij po naseljih bivanja oz. vseh naseljih, kjer se prebivalstvo zaposluje. Zaradi podatkov, ki so zajeli le prebivalstvo občine Novo mesto in ker vbi bila podobna analiza sosednjih občin preobsežna in predraga, nismo ugotavljali pritoka delavcev iz sosednjih občin SR Slovenije oz. iz SR Hrvatske, iz širše dolenske regije in Posavja.

Iz analiz doselitev prebivalstva občine lahko površno sklepamo, da tudi danes obstajajo dnevne in tedenske migracije v občino iz širše okolice, kot jo je lahko zajela naša analiza.

Tabela 4.20 Migracije delovne sile - zaposleni izven kraja bivanja prikazuje krajevne skupnosti, ki oddajajo delovno silo in hkrati prikazuje tudi strokovno izobrazbo teh delavcev. Iz tabele 4.20.1. Zaposleni v občini Novo mesto v letu 1981 glede na kraj dela vidimo, da je le 2,4% aktivnih v občini zaposleno v kraju bivanja. 78,2% aktivnih dnevno hodi na delo v druge kraje v občini, 19,4% aktivnih, ki niso zajeti, pa je zaposlenih izven območja občine Novo mesto.

Ob pregledu smeri dnevnih migracij (tabela 2.5.) opazimo, kako močan zaposlitveni center za občino je Novo mesto, saj iz vseh krajevnih skupnosti v občini dobiva delovno silo in le 8,5% iz 11 krajevnih skupnosti na območju mesta oziroma v njegovi neposredni okolici. Z drugimi besedami, kar 91,5% aktivnih prebivalcev v občini je zaposlenih v Novem mestu.

Od ostalih zaposlitvenih centrov, ki smo jih izbrali iz Registra organizacij in skupnosti z dne 30.11.1978 Zavoda SR Slovenije za statistiko pridobiva iz različnih krajevnih skupnosti delovno silo tudi Gornja Straža (le krajevne skupnosti Šmarjeta, Gabrje in Orehovica ne dajejo delovne sile v Stražo).

Tovarna v Šentjerneju zaposluje predvsem delavce (928 zaposlenih), ki bivajo v neposredni okolici ali v soseski Šentjerneju (7,5% vseh zaposlenih v Šentjerneju). Največ delavcev prihaja iz okolice, tako iz sosednje krajevne skupnosti Orehovica (14,7%), prihajajo pa še iz Bele Cerkve, Brusnic, Malega Slatnika, Mirne peči, Otočca, Škocjana, Šmarjete, Žuženberka in Novega mesta. Šentjernej zaposluje svojo delovno silo in delavce iz vzhodnega dela občine, medtem ko podobno vlogo, vendar v znatno manjšem obsegu vrši Žuženberk v dolini zgornje Krke. Zaposluje 283 delavcev iz občine Novo mesto in sicer 95,1% iz krajevne skupnosti Žuženberk in le skromnih 5% od drugod: Dolenjskih Toplic, Hinj, Malega Slatnika, Straže in Drske.

Četrto zaposlitveno središče so Dolenjske Toplice, ki nudijo delo predvsem krajanov Dolenjskih Toplic (74,1% zaposlenih), iz ostalih krajevnih skupnosti pa jih največ prihaja iz Straže (19 delavcev) in Žuženberka (10). Dvor zaposluje 123 delavcev in večino iz lastne krajevne skupnosti Žuženberk, 6 jih prihaja iz Dolenjskih Toplic, 5 iz Hinj in po 2 iz Straže in Drske.

V Mirni peči je zaposleno pretežno prebivalstvo krajevne skupnosti, v Dobruški vasi prebivalstvo KS Šentjernej, Škocjan in manj iz KS Šmarjeta.

Kljub temu, da razen Novega mesta, ki privablja delovno silo z območja celotne občine, ostali zaposlitveni centri nudijo delo predvsem delavcem iz neposredne okolice, pa je delovna sila v občini podvržena množičnim dnevnim migracijam na delo.

Podatki popisa za leto 1981 nam nudijo odgovore na vprašanje o oddaljenosti delovnega mesta od kraja bivanja ter o najpogostejšem načinu prevoza na delo.

Tabeli 4.13. in 4.14. nam prikazujeta način potovanja na delo ter oddaljenost delovnega mesta od kraja bivanja po krajevnih skupnostih bivanja delavcev.

Žal podatki zajemajo le 77,3% aktivnega prebivalstva, vendar so še vedno dober kazalec načina prihoda na delo. Podobno analizo smo izvedli tudi za šolajočo mladino, ki v dnevnih migracijah zavzema pomemben delež in se tudi ta srečuje s problemi vsakodnevne potovanja, v kolikor ne bivajo med tednom v dijaških oziroma študentskih domovih in se le ob koncu tedna pridružijo vsakodnevnim migrantom.

V občini prevladuje uporaba avtobusnega prevoza, saj 36,1% aktivnih uporablja to prevozno sredstvo kot najpogostejši način prevoza na delo. Na drugem mestu je uporaba kolesa in peš hoja na delovno mesto (33,9%), nato sledijo avtomobili (25,6%). Z vlakom se vozi na delo predvsem prebivalstvo v neposredni bližini železniške proge, predvsem iz Mirne peči, Birčne vasi in Uršnih sel ter Brske. Delež delavcev, ki hodijo na delo peš ali uporabljajo kolo je višek predvsem zaradi velikega deleža zaposlenih v isti krajevni skupnosti, tako na primer Žuženberk in Šentjernej, ki zbirata delovno silo pretežno v neposredni okolici, podobno tudi Novo mesto in Straža ter Dolenjske Toplice.

Tabela, ki prikazuje število zaposlenih v kraju bivanja kaže majhno število, ker primerja le naselja bivanja in zaposlitve, medtem ko bi primerjava po krajevnih skupnostih dela in bivanja prikazala višje število delavcev.

Glede načina prevoza, bi bilo potrebno poiskati ustrežnejše rešitve, saj se po podatkih prevoza z osebnim avtomobilom poslužuje večina zaposlenih in je dokaj neracionalen način prevoza na delo. V Bučni vasi se kar 38,3% zaposlenih vozi na delo z avtomobilom, iz Malega Slatnika 49%, iz Prečne 47,1%, veliko število pa tudi iz Gotne vasi, Ločne in Mačkovca, Regrče vasi in Otočca. Uporaba avtomobila je na drugem mestu glede pogostosti tudi v samem Novem mestu in njegovi neposredni okolici.

Potrebno bi bilo izboljšati prevoze na delo, posebno v zinskem času, ko se zmanjša uporaba koles in ker peš hoja ali voznja s kolesom zahtevata precej časa.

3.7.5. Začasno delo v tujini

Močna desgrarizacija je sprožila prikrite viške nekdanje kmečke delovne sile. Kljub hito razvijajoči industriji in drugih dejavnosti vsi niso dobili zadovoljivega dela, zato je mnogo delavcev odšlo na začasno delo v tujino. Med slovenskimi regijami je zaposlovanje v tujini postalo najbolj množično na območju Pomurja in celotne SV Slovenije ter Dolenjske.

Po podatkih za leto 1981 je bilo na začasnem delu v tujini 680 občanov in z njimi je živel 292 družinskih članov, kar obsega 1,7% vseh prebivalcev občine Novo mesto. Največ delavcev na začasnem delu v tujini je v Zvezni republiki Nemčiji in Švici.

Karta št. 7. Delež zdomcev po krajevnih skupnostih leta 1981 prikazuje najvišji delež zdomcev v krajevni skupnosti Hinje - na območju Suhe krajine in nato v vseh krajevnih skupnostih na obrobju Gorjancev od Dolenjskih Toplic na zahodu do Šentjerneja na vzhodu. Na območju Dolenjskega gričevja v severnem in severovzhodnem delu občine je zdomcev od 1,1 do 2% in najmanjši delež v okolici Novega mesta. V preteklosti je na odločitev za delo v tujini najbolj vplivala možnost zaposlitve, zato je visok delež zdomcev tudi rezultat slabše možnosti za dnevno migracijo na delo.

Predvsem moramo opozoriti, da število 972 zajema tako osebe na začasnem delu v tujini kot tudi njihove družinske člene: predšolske otroke, učence, dijake in študente, gospodinje in osebe z lastnimi dohodki, ki živijo skupaj z delavci na začasnem delu v tujini.

Iz tabele 4.16 vidimo, da je v novomeški občini največ delavcev na začasnem delu v tujini od 11 do 15 let. Zaradi gospodarske krize v zahodno evropskih deželah in manjših potreb po delovni sili ter glede namoženosti za zaposlitev te delovne sile.

Na osnovi statističnih podatkov popisa, ki navajajo poklic oseb pred odhodom na delo v tujino, smo naredili analizo poklicne strukture delavcev na začasnem delu v tujini (tabela 1.14.2.). Opozoriti moramo, da so poklici od številke 1 (kmetovalci) do številke 58 (profesionalni verski delavci) iz seznama poklicev, 99 pomeni splošen odgovor npr. delavec, na osnovi katerega osebe ni bilo mogoče vrstiti v določeno poklicno skupino po klasifikaciji poklicev, ki je bila izdelana že za potrebe popisa leta 1971 in se ni spreminjala. Tabela 1.14.2. nam poleg aktivnega prebivalstva kaže tudi osebe, ki so ob odhodu v tujino bile vzdrževane ali so se v tujini šele rodile. Od 712 oseb, ki so ob odhodu na delo opravljale poklic, je bilo največ oblikovalcev in predelovalcev kovin, nato mehanikov in monterjev strojev, slede gostinski delavci, kmetovalci, oblikovalci lesa, gradbeni delavci in predelovalci tekstila. Strokovnih delavcev je odšlo na delo v tujino le 47 oseb, od tega skoraj polovica strokovnjakov tehnike.

3.7.6. Izobraževanje

Strokovna usposobljenost delavcev v prihodnosti bo v največji meri odvisna od vzgoje in izobraževanja sedanjih šolarjev. Eden pomembnih kazalcev strukture populacije je delež šoloobveznih otrok v starosti od 7 do 15 let. Spolno strukturo šoloobveznih otrok za leti 1971 in 1981 prikazuje tabela 4.7. Delež šoloobveznih se je v desetletju znižal od 16,6% na 14,5%.

Leto 1971 smo vzeli za primerjavo, vendar podatki po krajevnih skupnostih niso povsem natančni za 13 KS, saj ni bilo na voljo podatkov za naselja od zaporedne številke 46 do 69. Tako v krajevnih skupnostih Bučna vas, Dolenjske Toplice, Šentjernej in Žuženberk manjkajo podatki za 3 naselja, v krajevnih skupnostih Bela Cerkev na Dolenjskem, Brusnice, Mirna peč in Stopiče podatki za 2 naselji, v krajevnih skupnostih Birčna vas, Orehovica, Otočec, Straža in Škocjan pa podatki za 1 naselje.

Kljub manjkajočim podatkom opažamo, da se delež šoloobveznega prebivalstva zmanjšuje v večini krajevnih skupnosti, porast med letoma 1971 in 1981 opažamo le v krajevnih skupnostih Birčna vas, Dolenjske Toplice, Stopiče, slabšo rast v KS Bučna vas in Škocjan. Absolutno število šoloobveznih otrok upada v krajevnih skupnostih Gabrje, Kirna peč, Orehovica, Podgrad, Straža, Šentjernej, Šmarjeta, Uršna sela in Žuženberk. Najmočnejše se je število zmanjšalo v krajevni skupnosti Hinje (indeks 63,9%) nato v krajevni skupnosti Podgrad (77,3), Gabrju (77,5), najmočnejša rast pa je bila na območju Novega mesta (138,3) ter Prečne (134,3).

Struktura šolarjev glede na vrsto šole, ki so jo obiskovali v času popisa 1981. leta prikazuje tabela 1.7. V občini Novo mesto obiskuje šole 12.576 oseb oziroma 21,9% prebivalstva občine. Največ je osnovnošolcev (58,9%), različne smeri srednješolskega izobraževanja obiskuje 30,2% dijakov, 6,1% je študentov višjih šol in 4,7% študentov visokih šol.

Po podatkih statistike za šolsko leto 1981/1982 je struktura učencev naslednja:

	občina Novo mesto		SR Slovenija	
osnovna šola	7 076	72,9 %	220 034	73,9%
srednja šola	2 195	22,6 %	58 949	19,8 %
višja, visoka	440	4,5 %	18 530	6,2 %
Skupaj	9 711		297 513	

Najpomembnejšo vlogo v izobraževalni dejavnosti ima Novo mesto, ki se ponaša z bogato tradicijo, saj jebila v Novem mestu še leta 1746 ustanovljena gimnazija. Kasneje so ji sledile druge srednje šole (kmetijska, srednja ekonomska, tehnična, strokovna, medicinska, gostinska, lesna).

Delež šolajočih po krajevnih skupnostih se giblje od 17,4% v Hinjah do 44,2% v Štihu, sicer pa je delež šolajoče mladine visok predvsem v krajevnih skupnostih na območju Novega mesta (Draka, Gotna vas, Regrča vas). Povpreček za občino znaša 21,9%.

Učenci osnovnih šol na začetku šolskega leta

	občina Novo mesto		SR Slovenija	
	št.	indeks	št.	indeks
1977/78	7438	97,6	218012	99,8
1978/79	7264	98,8	217490	100,6
1979/80	7176	99,6	218711	99,6
1980/81	7144	99,0	217806	101,0
1981/82	7076		220034	

Učenci srednjih in drugih šol na začetku šolskega leta

	občina Novo mesto		SR Slovenija	
	št.	indeks	št.	indeks
1977/78	2302	106,8	78613	105,3
1978/79	2994	104,5	82774	99,6
1979/80	3128	101,9	82403	102,4
1980/81	3189	68,8	84360	69,9
1981/82	2195		58949	

Redni študenti visokošolskih delovnih organizacij občine Novo mesto

	Šol. indeks višje visoke		fakultete akademije		
1977/78	388	112	113	162	1
1978/79	420	119	118	182	1
1979/80	450	133	123	187	2
1980/81	419	132	106	178	3
1981/82	440	114	131	191	4

U

Redni študenti visokošolskih delovnih organizacij SR Slovenije

	Skupaj ind.	višje	visoke	fakultete	akademije
1977/78	18532	3536	3326	11470	200
		103,5			
1978/79	19177	3595	3527	11847	208
		102,5			
1979/80	19657	3869	3626	11930	232
		91,8			
1980/81	18056	3869	2998	10957	232
		102,6			
1981/82	18530	3599	3270	11424	237

Nižji delež šolajočih je v krajevnih skupnostih, ki tudi sicer nimajo ugodnih demografskih razmer (nizka rodnost, močno odseljevanje, velik delež zdomecev ipd). Takšne so Brusnice, Gabrje, že omenjene Hinje, Šmarjeta, Uršna sela, nizek delež šolajočih pa se pojavlja tudi v Prečni.

Največ otrok v krajevnih skupnostih obiskuje osnovno šolo, v krajevni skupnosti Šmihel je večji delež dijakov. Nad 70% šolarjev v osnovnih šolah imajo krajevne skupnosti Gabrje, Otočec, Prečna, Škocjan, Uršna sela, v krajevnih skupnostih se delež giblje od 33,5 Šmihel do 73,7 na Otočcu.

Delež študentov pomeni enega izmed kazalcev stopnje razvitosti določenega območja. V občini Novo mesto je 10,9% študentov višjih in visokih šol od vseh sodelujočih, vendar je pod občinskim povprečjem kar 20 krajevnih skupnosti, tako da imajo višji delež le krajevne skupnosti na območju mesta ter krajevna skupnost Straža (11,1% študentov). Najmanj študentov je v krajevnih skupnostih Podgrad (1,5% oz. 3 študenti), Gabrje (2,6% oz. 3 študenti), Stopiče (3,2%), Otočec in Šmarjeta (3,5%). Glede na vrsto šole je več študentov višjih kot visokih šol.

Občina Novo mesto zastaja za republiškim povprečji v izobraževanju, posebno pri šolanju visoko izobraženih kadrov.

Medtem ko v svetu prihaja do delitve del, od visokokvalitetne proizvodnje, ki potrebuje malo surovin in je vanje vloženo čim več znanja v razvitih deželah, do manj zahtevnih delovnih procesov s manj vloženeega znanja in zato več surovinami in energije v srednje in manj razvitih deželah-proizvodnja primerna nivoju splošne tehnološke razvitosti.

V prihodnje se bo vse bolj uveljavljalo tematsko delo in bo nova proizvodnja zahtevala višjo stopnjo izobrazbe razvojno raziskovalnih kadrov, bo potrebno permanentno izobraževanje delovne sile, potrebno bo prekvalificirati manj usposobljene za višji nivo dela. Vse omenjene kvalitetne spremembe se predvidejo v naslednjih desetletjih.

Z novim, aktualnim znanjem, ki se bo morale vse bolj intenzivno vgrajevati v vsakdanje delo, bo treba najprej začeti v vsej, zlasti pa v razvojnem delu industrijske proizvodnje. Tak način dela bo postal nujen za vse proizvodne enote, ki se zavedajo prihajajočih, ne revolucijskih, temveč evolucijskih sprememb, pri čemer bo delo morale bolj temeljiti na predhodnem planiranju in računalniški simulaciji dogodkov vnaprej, kot pa je bila praksa doslej.

Zaradi osnovne razvojno tehnološke strategije - vgraditi v izdelek čimveč znanja ob čim manjših stroških, bo potrebno ustrezno izšolati kadre in ob tem posodobiti sistem vzgoje in izobraževanja, predvsem pa omogočiti mladini pridobiti dovolj znanja, da bo sposobna reševati probleme, ki jih bo prednje postavljala hiter razvoj v prihodnosti.

3.7.7. Pismenost

Število nepismenih v občini Novo mesto upada. Še leta 1961 je bilo 513 oseb nad 10 let starosti nepismenih, leta 1981 le 431, kar je 0,8% vsega prebivalstva. Največje število nepismenih je v KS Prečna, kar 80 oseb. Vzrok je verjetno v velikem številu Romov, ki tu prebivajo in jih proces vzgoje in izobraževanja še ni v polnem številu zajel. V ostalih krajevnih skupnostih se delež nepismenih giblje med 0,1% Bela cerkev do 1,4% v Škocjani (leta 1981). Če časovno primerjamo število nepismenih po krajevnih skupnostih se deleži v večini krajevnih skupnosti znižujejo, med letoma 1971 in 1981 se je povečal le v Prečni. V nekaterih KS število nepismenih stagnira, saj je dosegel dokaj nizko stopnjo (tabela 4.18.). Med nepismenimi prebivalci je 60,1% Slovencev, 29,2% so pripadniki narodnosti in etničnih skupin, največ je Romov, delež Hrvatov in Srbov je leta 1981 znašal 4,2%, deleži ostalih se gibljejo pod 1% (tabela 4.19).

3.3. Analiza demografskih razmer po demografskih območjih

V metodologiji smo opredelili posamezna naselja v 6 skupin glede na demografska gibanja v zadnjem desetletju. Predvsem smo želeli ugotoviti odločujoče poteze območij in vpliv demografskih razmer na družbeni razvoj.

Starostna struktura je pomemben kazalec demografskih razmer. Med posameznimi demografskimi območji opazamo velike razlike: v območju z upadanjem števila prebivalstva, ki je rezultat ali odseljevanja ali nizke naravne rasti je prebivalstvo starejše, v območjih z naraščanjem števila je bistveno mlajše. V občini Novo mesto so velike razlike. Zelo plastično nam jih prikaže indeks staranja - razmerje med prebivalstvom do 14 let in nad 65 let.

Indeks staranja leta 1981

- 107 območje močne depopulacije
- 77 območje zmerne depopulacije
- 72 območje stagnacije z značilnostmi depopulacije
- 53 območje stagnacije z značilnostmi koncentracije
- 38 območje zmerne koncentracije
- 36 območje močne koncentracije

V naseljih, kjer število prebivalcev močno upada (območje močne depopulacije) živi več moških (51,2%), prav tako v naseljih z zmerno depopulacijo (50,1%), območjih stagnacije z značilnostmi depopulacije (50,4%) in območjih stagnacije z značilnostmi depopulacije (50,4%) in območjih stagnacije z značilnostmi koncentracije (50,4%). V naseljih, kjer se število prebivalcev povečuje je več žensk, v območju zmerne koncentracije znaša delež žensk 51,1% in v območju močne koncentracije (50,2%).

Manjše število žensk in neugodna starostna struktura v območju depopulacije vpliva negativno na fertilitnost. Tabela 3.3. prikazuje delež in število žensk v fertilni dobi. Deleži se nanašajo na celotno prebivalstvo. Če pa računamo deleže žensk v fertilni dobi od vseh žensk so prav tako očitne razlike. Na območju močne depopulacije je delež žensk v fertilni dobi 43,1%, na območju zmerne depopulacije 43,3%, stagnacije z značilnostmi depopulacije 44,0%,

z značilnostni koncentracije pa 48,3%. Največ žensk v fertilni dobi glede na ostalo žensko prebivalstvo je v naseljih z zmerno koncentracijo prebivalstva 54,4%. Delež nekoliko upse na območju močne koncentracije (51,7%).

Narodnostna sestava prebivalstva se po demografskih območjih razlikuje. Območja koncentracije so zaradi večje privlačnosti (možnosti zaposlitve, šolanja, oskrbe, itd.) privabila prebivalstvo iz različnih delov Jugoslavije. Na območju koncentracije so zastopani pripadniki vseh narodov in narodnosti Jugoslavije, vendar njihov delež ne dosega 20%. V naseljih močne koncentracije živi 90,6% Slovencev, v naseljih zmerne koncentracije 87,7%. Narodnostna sestava je še bolj homogena v naseljih, ki so pod vplivom močne in zmerne depopulacije (99,1 oz. 98,4% Slovencev), v naseljih s stagnacijo števila prebivalcev je delež Slovencev 97,6%. Tudi materin jezik v občini Novo mesto je pretežno slovenski. V naseljih, kjer število prebivalstva v zadnjih 10 letih narašča se pojavljajo vsi jeziki jugoslovanskih narodov, vendar zajemajo le 11% prebivalcev območja koncentracije. Strukturo prebivalstva po materinem jeziku prikazuje tabela 3.2.

Šolska izobrazba prebivalstva (tabela 3.5.) kaže velike razlike med posameznimi demografskimi območji. Če opazujemo samo število prebivalcev z osnovnošolsko izobrazbo, delež raste od območij koncentracije (40,8%) do območij depopulacije (71,7%). Povprečje za občino znaša 49,2%. V obratnem redu se giblje število prebivalcev z višjo, visoko ali fakulteto. Na območju močne depopulacije le 0,5% prebivalstva, na območju zmerne depopulacije 0,4% prebivalstva, na območju stagnacije 0,6% prebivalstva. Na območjih zmerne koncentracije je znatno več strokovnjakov - 6,0% vsega prebivalstva ima visokošolsko izobrazbo in na območju močne koncentracije 2,4% prebivalstva.

Poklicna struktura prebivalstva (tabela 3.6.) odraža močno usmerjenost v agrarno dejavnost. Delež kmetovalcev v občini (17,1%), ki je višji v območjih močne (49,2%) in zmerne depopulacije (37,9%). Na območju stagnacije z značilnostmi depopulacije je bilo leta 1981 32,7% kmetovalcev, na območju stagnacije z značilnostmi koncentracije je delež kmetovalcev nižji (18,5%); na območju zmerne koncentracije je delež kmetovalcev znatno nižji (6,8%), saj območje nudi ugodne pogoje za zaposlitev v ostalih dejavnostih, ker sodijo v območje naselja, ki so hkrati močni zaposlitveni centri. Na območju močne koncentracije delež kmetovalcev glede na ostale poklice nekoliko poraste. Ostali poklici so slabše zastopani. Na območju močne depopulacije je vsekakor delež elektromehanikov in elektrimonterjev ter mehanikov in monterjev motorjev in opravnikov dvigal, na območju zmerne depopulacije je poleg kmetovalcev največ mehanikov in monterjev motorjev, nato elektromehanikov in elektrimonterjev, opravljalcev dvigal, oblikovalcev in predelovalcev kovin ter oblikovalcev lesa.

V naseljih stagnacije z značilnostmi depopulacije so na drugem mestu elektromehaniki in elektrimonterji, slede mehaniki in monterji motorjev in oblikovalci in predelovalci kovin. Za območje stagnacije z značilnostmi koncentracije se poklicna struktura bistveno ne razlikuje od ostalih območij. Na drugem mestu po številu so mehaniki in monterji motorjev, nato opravniki dvigal, oblikovalci in predelovalci kovin, oblikovalci lesa in trgovsko osebje. Na območju zmerne koncentracije je največ upravnih in administrativnih delavcev (7,8%), nato kmetovalcev, slede delavci računovodskih in blagajniških poslov in šele na četrtem mestu mehaniki in monterji motorjev, nato strokovnjaki tehnike, trgovsko osebje, opravniki dvigal in gradbeni delavci. V naseljih na tem območju je poklicna struktura mnogo pestrejša, manj je proizvodnih poklicev, več neproizvodnih - različnih administrativnih delavcev, zdravstvenega osebja, več je zahtevnejših poklicev. Poklicna struktura prebivalstva pa v mnogočem odraža tudi gospodarsko usmerjenost območja: avtomobilska industrija s pestro strukturo poklicev, gradbeništvo, lesna in tekstilna industrija in promet.

Na območju močne koncentracije prevladujejo v poklicni strukturi kmetovalci, mehaniki in monterji, opraviljalci dvigal, elektromehaniki in elektromonterji, upravno-administrativni delavci in opraviljalci transportnih sredstev.

Neugodno šolsko izobrazbo prebivalstva bo v prihodnje potrebno izboljšati, zato si oglejmo strukturo šolarjev po posameznih demografskih območjih. Delež šoloobveznih se giblje od 12,2% na območju močne depopulacije do 15,9% na območju močne koncentracije. Delež šoloobveznih otrok se spreminja glede na starostno strukturo - na območju koncentracije je delež mladih višji, medtem ko jih je na območjih depopulacije (močne in zmerne) manj. Glede spolne strukture vidimo iz tabele 3.9. na območjih z negativnimi demografskimi gibanji večji delež moških in na območju s pozitivnimi gibanji večji delež žensk.

Tudi po vrsti šol (tabela 3.8), ki jih šolajoči obiskujejo, so med demografskimi območji velike razlike v škodo območij z negativnimi demografskimi gibanji. Medtem ko obiskuje osnovno in srednjo šolo podoben delež otrok, pa je delež študentov nižji v območju depopulacije in stagnacije. Ponovno vidimo, da se visoko strokovni kadri koncentrirajo v naseljih s pozitivnimi demografskimi gibanji in območja depopulacije ne izboljšujejo svoje izobrazbene strukture in še nadalje zastajajo za bolj razvitimi deli občine.

Aktivnost prebivalstva občine se med demografskimi območji ne razlikuje, na območju močne populacije je znatno višji delež aktivnih (tabela 3.10) od območij stagnacije in koncentracije prebivalstva. Opazimo, da je delež oseb, ki iščejo zaposlitev preko skupnosti za zaposlovanje na območju depopulacije nekoliko višji od ostalih območij, kar je tudi odraz slabših možnosti zaposlovanja.

Glede na razpoložljivo delovno silo ugotavljamo stopnjo izkoriščenosti delovnega kontingenta. Najvišje stopnje izkoriščenosti delovnega kontingenta opazimo na območju močne depopulacije, kar 85,0%. V naseljih, ki po populacijskih gibanjih sodijo v območje zmerne depopulacije in stagnacije s značilnostmi depopulacije je stopnja izkoriščenosti delovnega kontingenta okoli 80. Stopnja se še nadalje znižuje, v naseljih s stagnacijo s značilnostmi

koncentracije ter z zmerno koncentracijo je približno 72% aktivnih v delovnem kontingentu prebivalstva v starosti 15 - 65 let. Na območju močne koncentracije je stopnja nekoliko nižja.

Struktura zaposlenih v naseljih z zmerno depopulacijo je nekoliko ugodnejša od strukture na območjih z močno depopulacijo.

Zaposlitev v primarju se zmanjšuje od območij depopulacije do območij močne koncentracije prebivalstva. Delež zaposlenih v sekundarju se zvišuje in je najvišji v območju močne koncentracije prebivalstva.

Tudi delež zaposlenih v terciarnem in kvartarnem sektorju se podobno zvišuje, vendar je še vedno malo prebivalcev zaposlenih v teh sektorjih.

Tabela 3.12. prikazuje strukturo prebivalstva po vrstah dejavnosti. Zaradi lahkih možnosti za zaposlovanje v domačem kraju ali dnevno migracije na delo v oddaljene zaposlitvene centre, se je mnogo ljudi zlasti po letu 1960 odločilo za odhod na delo v tujino. Iz občine Novo mesto je na začasnem delu v tujini 680 oseb (1,2%), 292 oseb v tujini živi. Iz tabel 3.18.1. in 3.18.2. vidimo, da je delež zaposlenih v tujini najvišji v demografsko najbolj ogroženih območjih (2,1% zaposlenih oz. 2,4% oseb v tujini). Največ oseb je na delu v tujini od 11-15 let in kar 67,1% v Zahodni Nemčiji.

Iz posameznih analiziranih elementov, ki smo jih primerjali po demografskih območjih, smo ugotovili velike razlike in zaostajanje v razvoju naselij z depopulacijo. Demografska gibanja bodo še naprej negativna, saj bo trenutna struktura prebivalstva vplivala na spremembe v prihodnje. Naravnemu gibanju prebivalstva, ki v območjih z depopulacijo še naprej kaže negativne trende, se pridružuje močno odseljevanje. To vpliva na upadanje števila prebivalstva, na slabšanje sestave prebivalstva - ostarevanje.

V preteklosti se je stanje reševalo predvsem z odseljevanjem v zaposlitvena središča in kasneje z zaposlovanjem na začasnem delu v tujini. Negativna demografska gibanja bi bilo potrebno omiliti predvsem z izboljšanjem možnosti za dnevno migracijo na delo (izboljšanje prometnih poti, izboljšanje javnega prevoza) oziroma omogočiti delo v bližini kraja bivanja, torej uvajati različne dejavnosti v lokalne centre in tako povečati število zaposlitvenih središč v občini. Močna koncentracija v Novomeški kotlini in dolini Krke povzroča številne probleme pri dnevnih vožnjah na delo, povzroča močno koncentracijo prebivalstva v tem območju, medtem ko se prostor odmakaja od osrednjih prometnih poti prazni.

4. OPREDELITEV SMERI RAZVOJA PREBIVALSTVA

4.1. Projekcije prebivalstva v občini Novo mesto

Ugotavljanje prihodnjega demografskega razvoja ni preprosto, saj nanj vpliva vrsta dejavnikov kot so: naravno gibanje, selitve, socialne in gospodarske razmere. Potrebno je poznavanje dosedanjih demografskih gibanj in regionalnih razmer, pa vendar so napovedi tvegane in negotove predvsem zaradi hitro spreminjajočih družbenih razmer. Posebno nesanesljive so pri manjših regijah ali posameznih naseljih. Pri večjih populacijah se slučajni in ponavljajoči vplivi med seboj izenačujejo, medtem ko na manjšem območju že najmanjša sprememba lahko povzroči spremenjen demografski razvoj, ki močno odstopa od napovedanega.

Pri tolmačenju ne smemo zamenjavati pojma projekcija in prognoza. Projekcija prebivalstva izražajo bodoče stanje v primeru, če se v njih uporabljene spremenljivke v prihodnje ne bodo spreminjale. Pri izdelavi projekcij za manjša območja je potrebno poiskati pravi odnos do razvoja v preteklosti. Demografska projekcija je opazorilo, v katero smer bo šel razvoj in kaže verjetno bodoče stanje, če samega razvoja ne bomo usmerjali.

Planska demografska projekcija leta 1985 in 2000, ki jo je izdelal Zavod SRS za družbeno planiranje in temelji na smotrih in ciljih družbenega razvoja Slovenije:

- aktivna politika skladnega regionalnega razvoja SRS,
- izenačevanje narodnega dohodka na prebivalca med posameznimi območji Slovenije,
- usmeritev v policentrični družbenoekonomski razvoj,
- zagotavljanje narodno-obrambne sposobnosti vseh območij in Slovenije kot celote,
- vrnitev večine delavcev, ki so na začasnem delu v tujini,
- prestrukturiranje gospodarstva s poudarkom na proizvodnji hrane, surovin in energije ter relativno počasnejši razvoj trgovine in nekaterih drugih terciarnih in kvartarnih dejavnosti.

Fredpostavke oziroma kriteriji za izraun planske projekcije SR Slovenije:

- v občinah, ki kažejo tendenco nazadovanja števila prebivalstva, naj bi se po letu 1985 nazadovanje ustavilo in do leta 2000 vrnilo na stanje iz leta 1975,
- v obmejnih območjih je treba zaustaviti selitveni odliv,
- v občinah, v katerih je po konceptu policentričnega razvoja predvideno regionalno središče je predviden maksimalni možni razvoj,
- predvideno je močnejše vračanje delavcev, ki so na začasnem delu v tujini,
- deleži prebivalstva po regijah naj se ne spreminjajo glede na današnje stanje v škodo manj razvitih območij.

Po planski projekciji naj bi občina Novo mesto imela leta 1985 58.800 prebivalcev in leta 2000 68.600 prebivalcev.

4.1.1. Projekcije s podaljševanjem dosedanjega gibanja števila prebivalstva

Aritmetična projekcija

Z aritmetično projekcijo se v prihodnost prenašajo spremembe absolutnega števila prebivalstva.

Da bi ugotovili razporejenost prebivalstva po krajevnih skupnostih občine ob upoštevanju dosedanjih trendov, smo izdelali aritmetično ekstrapolacijo.

Formula za izraun omenjene projekcije je naslednja:

$$P_t = \frac{P_{t_2} - P_{t_1}}{t_2 - t_1} \times (t - t_2) + P_{t_2}$$

$$P_{2000} = \frac{P_{1981} - P_{1971}}{1981 - 1971} \times (2001 - 1981) + P_{1981}$$

t - leto, za katero računamo ekstrapolacijo

t1 - leto, za katero imamo prvi podatek o številu prebivalstva

t2 - leto, za katero imamo drugi podatek o številu prebivalstva

Pt - bodoče število prebivalstva v letu **t**

Pt1 - število prebivalstva v letu **t1**

Pt2 - število prebivalstva v letu **t2**

Aritmetična ekstrapolacija

KS	1971	1981	1985	2000
Bela cerkev	716	787	815	922
Birčna vas	1090	1108	1115	1142
Brusnice	1135	1056	1024	906
Bučna vas	1522	1555	1568	1617
D. Toplice	2934	3275	3411	3923
Gabrje	632	684	705	783
Hinje	1152	983	915	662
Mali Slatnik	1200	1485	1599	2026
Mirna peč	2507	2471	2457	2402
Orehovica	1137	1129	1126	1114
Otočec ob Krki	1631	1798	1865	2115
Podgrad	963	924	908	850
Prečna	483	736	837	1216
Stopiče	1989	2088	2128	2276
Straža	2853	3344	3540	4277
Šentjernej	4831	5156	5286	5773
Škocjan	2374	2323	2303	2226
Šmarjeta	1694	1798	1840	1995
Uršna sela	617	602	596	573
Žuženberk	4102	3975	3924	3733
Novo mesto	14506	20068	22293	30636
	50068	57345	60256	71171

Poleg aritmetične ekstrapolacije se pogosto uporablja metoda najmanjših kvadratov, pri kateri se za načunanje ekstrapolacije upošteva večje število osnovnih podatkov.

Geometrična ekstrapolacija + v prihodnost projeciramo relativni (procentni) porast ali padec števila prebivalstva. V območjih, kjer prebivalstvo raste, se absolutne razlike v številu prebivalstva zvišujejo, pri upadanju števila prebivalstva pa znižujejo. Vsota bodočega števila prebivalstva po enotah ni enaka ekstrapoliranemu številu za celoto, ker obrazec za izračun ekstrapolacije ni linearna, pač pa kvadratna funkcija. Za usklajevanje se uporablja koeficient korekcije tako, da nam seštevki občin ali medobčinskih območij dajo skupno število prebivalstva, ki smo ga dobili z ekstrapolacijo števila vsega prebivalstva.

4.1.2. Projekcija z upoštevanjem naravne rasti

Temelji na predpostavki, da ni selitev, gibanje je odvisno le od starostne, spolne sestave in koeficientov rodnosti in doživetja. Za območje občine Novo mesto in njenih krajevnih skupnosti je bila ob pomoči Urbanističnega inštituta SR Slovenije, izdelana projekcija po enoletnih starostnih skupinah z uporabo starostno specifičnih koeficientov rodnosti in doživetja. Uporabljeni so koeficienti rodnosti in doživetja izračunani za projekcije prebivalstva Jugoslavije - publikacija Projekcija stanovništva Jugoslavije 1970 - 2000 godine, varianta visokog fertiliteta, IV. zvezek, Beograd, december 1973.

Prva stran priloge prikazuje starostno in spolno strukturo prebivalstva občine Novo mesto v letu 1981 in sicer glede na dopolnjena leta starosti. Prebivalci so razporejeni v enoletne ter v petletne skupine, ločeno za moške in ženske.

Na drugi strani je prikazana starostna piramida po enoletnih starostnih skupinah in izračunan delež posamezne grupe moškega ali ženskega prebivalstva od celotne populacije. Piramida odraža značilnosti zrelega demografskega režima z ozko osnovo, kar pomeni

manj mladega prebivalstva, ki se v starosti nad 14 let razširi in postopoma oži do soženja v starostni grupi 34 do 37 let tako pri moških kot pri ženskah. Naslednja, znatno močnejša zajedava se pojavlja v starosti 64 do 67 let, ki je predvsem posledica izgub zaradi vojne.

Na strani 3 je izdelana starostna piramida za stanje prebivalstva ob popisu 1981, vendar v petletnih starostnih grupah. Za petletna obdobja so izračunani kontingenti prebivalstva, za celoto in posebej za moške in ženske ter izračunani deleži posamezne grupe glede na celotno prebivalstvo.

Na strani 4 je struktura prebivalstva občine, kakršna lahko pričakujemo leta 1985. Izračunana je ob upoštevanju naravne rasti prebivalstva, na naslednji strani je izdelana starostna piramida. Prebivalstvo je postarano za 4 leta in posamezne grupe zmanjšane glede na koeficient doživetja grupe, pojavljajo pa se novi prebivalci, izračunani glede na naravni prirastek. Ob primerjavi z letom 1981 opazimo zmanjšanje števila ženskega prebivalstva (delež od 50,49 na 50,11%), izraziti zajedavi se pomakneta po piramidi navzgor. Na piramidi s petletnimi starostnimi grupami vidimo razlike med stanjem leta 1981 in 1985.

Na 7. strani je izračunana struktura prebivalstva glede na spol in starost za leto 1991. Število prebivalstva naj bi, glede na demografske karakteristike, ki veljajo dosedaj, naraslo za 4787 ljudi in doseglo 62132 prebivalcev. Delež žensk bo še naprej upadal in bo znašal že manj kot polovico (49,76%). V starostni piramidi (stran 8) največja zajedava doseže že starostno grupo 72 - 75 let, medtem ko se v mlajših grupah pojavita dve zajedavi vendar glede na prejšnja leta bistveno slabotnejši. Razliko med letoma 1981 in 1991 prikazuje manjša piramida s petletnimi starostnimi grupami prebivalstva. Vidimo, da se povečuje delež mladega prebivalstva do 9let, manjša pa se število od 15 do 24 let na moški strani in povečuje pri ženskem prebivalstvu. Piramida dobiva v vrhu bolj zaobljeno obliko, kar pomeni večanje števila starejših prebivalcev in dobiva obliko starega demografskega režima.

Za leto 2001 je značilno nadaljevanje že ugotovljenih trendov: manjšanja deleža žensk, deleža mladih, ostarevanje prebivalstva. Do leta 2011 se piramida še nadalje oži, manjša se delež moških v starostnih skupinah do 34 let, prav tako žensk, medtem ko se povečuje število žensk in moških v starostnih grupah nad 50 let. Ostarevanje moškega prebivalstva lahko opazujemo tudi s tabele na strani 16 v prilogi in sicer nam ostarevanje najbolje prikazuje indeks staranja (zadnja kolona na desni), ki se s 27 leta 1981 v prvih 12 letih zniža na 19, nakar ponovno začne naraščati in leta 1997 doseže stanje iz leta 1981, nakar pospešeno raste in leta 2000 doseže 30 in leta 2010 že 40, kar še vedno pomeni večji delež mladih do 14 let starosti od prebivalcev starejših od 65 let, vendar jasno kaže, da se povprečna starost prebivalstva občine viša. Tabela prikazuje število moških po posameznih starostnih skupinah od leta 1981 do 2011, medtem ko naslednja prikazuje dinamiko spreminjanja števila moških po posameznih starostnih grupah glede na leto 1981, ki je vzeto za osnovo. Na strani 18 je struktura moških po posameznih starostnih skupinah za leta od 1981 do 2011.

Na strani 19, 20 in 21 je enaka analiza za žensko prebivalstvo, za katero lahko najprej rečemo, da se pomlaja, kar pomeni, da delež starejših od 65 let upada glede na delež starih do 14 let. Indeks staranja pri ženskah se znižuje do leta 1992, nakar postopoma raste do leta 2009, za leti 2010 in 2011 pa je opazen ponoven padec deleža ostarelih.

Na strani 22, 23 in 24 je analiza za celotno prebivalstvo. Vidimo, da v prvem obdobju do 1993 število ostarelih upada od 43 leta 1981 na 32, nakar ponovno narašča do leta 2008 (48) in rahlo upade leta 2010 in 2011.

Tabela na strani 23 nam prikazuje koeficiente rasti oziroma upadanja števila prebivalstva v značilnih starostnih grupah. Prebivalci v starosti do 14 let v vsem dosegajo višje število kot leta 1981, koeficienti se gibljejo med 1,00 in 1,40. Število prebivalstva v starostni grupi 15 do 19 let v letu 1983 začne upadati,

posebno močno do konca tega desetletja, nato se upadanje upočasni in celo zmanjšuje, vendar je število v vseh letih nižje od stanja leta 1981.

Za naslednjo starostno grupo 20 - 24 let je sprva značilna rast glede na leto 1981 in sicer je število večje do leta 1989, nato se zniža koeficient in se giblje med 0,97 in 0,87 do leta 2006, ko doseže podobno število kot leta 1981. Število prebivalstva med 25 do 64 leti je v vseh analiziranih letih višje od leta 1981 (koeficient med 1,02 in 1,33).

Spremembe v starostni strukturi prebivalstva občine med leti 1981 in 2011 vidimo s tabele na strani 24. Če ponovno primerjamo spremembe v strukturi po posameznih starostnih skupinah tako za prvo (prebivalci do 14 let) velja, da njen delež od 24% upade v prvih 4 letih, nato se ponovno dvigne in ostane nespremenjen do konca stoletja, nato začne upadati in leta 2011 znaša le še 22% vsega prebivalstva. Naslednja kategorija zajema le štiri leta in zato je delež starostne grupe znatno nižji. Od 9,8 leta 1981 se postopno znižuje do 1988, nato stagnira med vrednostima 7,2 in 7,3, po letu 1996 opažamo naraščanje v naslednjih 9 letih, nakar sledi nazadovanje deleža starih med 15 in 19 let. Naslednja grupa obsega prebivalce med 20 in 24.letom starosti. Medtem ko je delež te skupine leta 1981 nižji od skupine 15 - 19 let, pa nasprotno v prvem obdobju do leta 1988 delež skupine narašča, nato pa delež stagnira med 6,9% in 7,8% do leta 2001, po tem letu pa ponovno vendar počasi narašča. Naslednja kategorija obsega prebivalce med 25 in 64 let, najbolj produktivno prebivalstvo. Delež se giblje med 65 in 67%. V prihodnje po projekciji pričakujemo povečanje deleža do leta 1994, nato upadanje do leta 2000, nakar sledi počasno naraščanje deleža, ki leta 2011 doseže 67,3%. Delež starejših od 65 let je leta 1981 znašal 10,2%. V prvih 13 letih pričakujemo zniževanje, nato pa ponovno povečevanje in leta 2002 doseže stanje iz leta 1981 ter narašča do leta 2008, nato upada, leta 2011 znaša delež 10,3%.

4.1.2.1. Projekcije prebivalstva po naravni rasti po krajevnih skupnostih občine Novo mesto

Analiza gibanja prebivalstva po naravni rasti vsebuje starostno in spolno strukturo prebivalstva in izris starostnih piramid za leta 1981, 2001 in 2011.

Izračunani so koeficienti preživetja za moške in ženske po posameznih letih starosti in koeficienti rodnosti za ženske prebivalstvo od 14 do 47 let starosti. Na 5.strani vsake krajevne skupnosti so za leta od 1981 do 2011 izračunani kontingenti prebivalstva po karakterističnih starostnih skupinah: od 0-1 leta, 2-3 let, 4-6 let, skupno za predšolsko mladino od 0-6 let, od 7 do 14 let za osnovnošolsko mladino, od 15 do 19 let za srednješolsko mladino in od 20 - 24 ter 25 - 64 let za najaktivnejše prebivalstvo. Izračunan je podatek za delovni kontingent prebivalstva za vsa navedena leta, torej prebivalstvo med 15 in 64 letom starosti in za ostarele in starejše od 64 let. Za vsako leto je v tabeli izračunan tudi indeks staranja.

Na 6.strani so spremembe posameznih starostnih skupin glede na stanje prebivalstva leta 1981. Na 7.strani vsake krajevne skupnosti so izračunani strukturi deleži posameznih starostnih grup za leta 1981 do 2011.

Več o starostni in spolni strukturi in grafično prikazanih starostnih strukturah prebivalstva za leto 1981 je navedeno v poglavju o biološki strukturi prebivalstva.

Za demografske značilnosti posameznih krajevnih skupnosti v občini lahko rečemo, da sta v osnovni delitvi opazna dva tipa: krajevne skupnosti na območju Novega mesta in ostale krajevne skupnosti v občini. Na območju Novega mesta lahko pričakujemo v prihodnje izredno hitro rast prebivalstva, predvsem v KS Drska, Žabja vas, Šmihel, Ločna-Maškovec, Regrča vas in KS Majde Šilc. V omenjenih krajevnih skupnostih bo prebivalstvo glede na naravno rast do leta

2000 naraščalo s koeficientom 1,30. Hitra rast števila prebivalstva se bo pojavila tudi v krajevni skupnosti Prečna, kjer bo koeficient med stanjem leta 1981 in 2011 znašal že 1,33.

V naslednjo skupino lahko uvrstimo krajevne skupnosti, kjer bo prebivalstvo malo počasneje naraščalo (koeficient 1981 - 2011 nad 1,20). To so krajevne skupnosti Bučna vas, Dolenjske Toplice, Straža pri Novem mestu, Gotna vas, Mestne njive in Otočec.

Tretjo skupino tvorijo krajevne skupnosti, kjer bo prebivalstvo v obdobju 1981 - 2011 naraščalo s stopnjo od 1,10 do 1,19: Bela cerkev, Birčna vas, Brusnice, Gabrje, Mali Slatnik, Mirna peč, Orehovica, Podgrad, Stopiše, Šentjernej, Bršljin, Kandija-Grm, Novo mesto Center.

Skupino krajevnih skupnosti, kjer lahko pričakujemo znatno počasnejšo rast tvorijo krajevne skupnosti Škocjan, Šmarjeta, Žuženberk in Uršna sela, najbolj neugodne razmere pa lahko pričakujemo v krajevnih skupnosti Hinje, kjer bo število prebivalstva celo upadlo glede na leto 1981. Tako bo število prebivalstva manjše v letih 1984 in od 1986 do 1989.

Pomemben kazalec spreminjanja starostne strukture prebivalstva je indeks staranja. Glede na indeks staranja v letu 1981 lahko krajevne skupnosti uvrstimo v 7 skupin:

- indeks staranja od 10-20: KS Drska, Ločna-Maškovec, Majde Šilc. Za omenjene krajevne skupnosti bo v prihodnje značilno prav tako visoko število mladih. V krajevni skupnosti Drska bo število ostarelih še nadalje majhno in se bo le počasi zviševalo, v krajevni skupnosti Majde Šilc naj bi se število ostarelih počasi povečevalo, nato se bo rast povečala in leta 2011 lahko pričakujemo indeks 51.

- indeks 20-30: KS Prečna, Bršljin Žabja vas, Gotna vas, Mestne njive, Regrča vas. V Prečni bo število ostarelih stagniralo do leta 1998, nato bo naraščalo. V Bršljinu in Gotni vasi bo število ostarelih močno naraščalo in leta 2011 dosegle celo 62. Malo bolj ugodne bodo razmere v Žabji vasi in KS Mestne njive ter Regrča vas, kjer bo indeks do leta 2011 narasel na 48-50.

- indeks 30-40: KS Straža in Kandija-Grm. V Straži je leta 1981 znašal indeks 33 in do leta 1995 bo število upadalo, nato bo sledila počasna rast in leta 2011 naj bi delež dosegel vrednost 42.

- indeks 40-50: KS Birčna vas, Bučna vas, Dolenjske Toplice, Mali Slatnik, Otočec in Stopiče. Za vse krajevne skupnosti je značilno sprva upadenje števila starejših od 65 let, potem sledi počasna rast in v nekaterih krajevnih skupnostih doseže celo večje število kot leta 1981.

- indeks 50-60: KS Brusnice (50), Gabrje (50), Mirna peč (52), Šentjernej (53), Šmarjeta (58), Uršna sela (51). V Brusnicah bo delež ostarelih v prvih obdobjih upadal, nato ponovno rahlo naraščal in leta 2011 dosegel enako stopnjo kot leta 1981. V Gabrju število ostarelih in s tem indeks staranja močno pade na 36 leta 1991, nato ponovno zraste na 52. Za krajevno skupnost Mirna peč je značilno zmanjševanje ostarelih do leta 1996, nato počasi z nihanji narašča, vendar leta 2011 doseže le 42. Podobno gibanje bo tudi v Šentjerneju in Šmarjeti, le da v Šmarjeti indeks manj upada in se celo poveča na 49 leta 2011. Slabše razmere lahko pričakujemo v KS Uršna sela, v kolikor na demografske razmere ne bo drugih vplivov. Projekcija prebivalstva kaže sprva rahlo upadenje števila ostarelih, nakar lahko pričakujemo močno rast (leta 2011 63), tako da ima krajevna skupnost Uršna sela najbolj neugodna demografska gibanja v tej skupini krajevnih skupnosti.

- indeks več kot 60: KS Bela cerkev, Orehovica, Podgrad, Škocjan, Žuženberk, Šmihel pri Novem mestu, Novo mesto Center. V krajevni skupnosti Bela cerkev, Podgrad, Škocjan, Šmihel in Novo mesto Center bo indeks staranja v prihodnosti upadal, v Orehovici in Žuženberku bo najprej upadal, nato se bo le malo spreminjal in bo starostna struktura prebivalstva še naprej neugodna.

Najbolj neugoden razvoj demografskih razmer lahko pričakujemo v krajevni skupnosti Hinje, kjer delež starejših od 65 let presega delež mlajših od 14 let. V letu 1981 je indeks staranja znašal 101, vendar lahko pričakujemo v prihodnosti rahlo izboljšanje do leta 1997, nakar ponovno lahko pričakujemo večanje števila ostarelih.

S spreminjanjem starostnih struktur opažemo razlike v obeh starostni in spolni strukturi prebivalstva med letom, za katero smo izdelali projekcije prebivalstva in izhodiščnih letom 1981. Iz sprememb večine starostnih piramid lahko rečemo, da se demografski režim spreminja v zrel in ponekod ostarel režim, izginjajo velike razlike med posameznimi generacijami, ki so posledice vojnih izgub ter v nekaterih krajevnih skupnostih posledice močnega odseljevanja mladega prebivalstva v prvi fazi ženskega, nato tudi moškega prebivalstva.

5. ZAKLJUČEK

Prebivalstvo v občini Novo mesto je v dobrih sto letih od prvega do zadnjega popisa počasi naraščalo. Vzrok je v agrarni preobljudečnosti, ki sili ljudi, posebno iz odročnejših in revnejših krajev v tujino ali v bližnje in bolj oddaljene industrijske predele, kjer so ugodnejši pogoji za življenje. Prebivalstvo so izgubljali kraji v Suhi krajini, v dolini zgoraje Krke ter v hribovitih predelih pod Gorjanci ter na severnem obrobju občine. Precej vasi zlasti na območju Kočevskega Roga je bilo izpraznjenih po izselitvi Kočevarjev leta 1941. Glede na trende, ki jih prikazujejo dolgoročne projekcije po naravni rasti po krajevnih skupnostih občine, bo prebivalstvo v omenjenih območjih še naprej upadalo, posebno v KS Hinje, Gabrje, Uršna sela in Podgrad, kjer bodo še naprej prevladovali negativni demografski procesi. Od prvega popisa je prebivalstvo naraščalo v Novomeški kotlini predvsem v Novem mestu ter v dolini Krke med Sotesko in Otočcem, nekoliko slabše rast je imela KS Šentjernej. Projekcije se pokazale še naprej hitro rast števila prebivalstva v krajevnih skupnostih na območju Novega mesta, v osrednjem delu občine ob Krki, kjer so ugodne možnosti za zaposlitev v industriji ter ostalih dejavnostih: trgovini, gostinstvu, obrti, šolstvu, zdravstvu, saj se je vsa aktivnost skoncentrirala v osrednji del občine. Naselja na obrobju dnevno oddajajo delovno silo, kjer pa so možnosti za dnevno migracije slabše se prebivalstvo seli bližje zaposlitvenim središčem. V občini bo potrebno izboljšati kvalifikacijsko strukturo zaposlenih z dodatnim izobraževanjem delavcev, za bodoče kadre bi bilo potrebno s štipendijsko politiko omogočiti mladini v manj razvitih območjih ugodnejše pogoje za šolanje in izenačevati možnosti izobraževanja na območju celotne občine.

Sedaj se po odloku za manj razvito območje KS Hinje in Žuženberk, vendar smo ugotovili, da za razvoj osrednjega dela občine, nočno zastajajo krajevne skupnosti na obrobkih Gorjancev, Uršna sela, Podgrad, Gabrje, počasnejši razvoj je značilen za krajevne skupnosti na severnem robu občine na območju Dolenjskega gričevja Mirna peč, Škocjan, Šmarjeta.

Da bi preprečili praznenje občinskega obrobja, bi bilo potrebno izboljšati možnosti za zaposlovanje tako v kmetijski dejavnosti, potrebno bi bilo razvijati lokalna središča in manjše industrijske obrate, v kolikor pa to ni možno je potrebno izboljšati dostopnost (prometne poti, javni prevozi) do krajev dela in šolanja. V prihodnje lahko pričakujemo večje vračanje delavcev s začasnega dela v tujini, za katere bo potrebno zagotoviti delo.

6. SEZNAM TABEL

Občina

- 1.1. Struktura prebivalstva občine Novo mesto po spolu in starosti leta 1981
- 1.2. Materin jezik prebivalcev občine Novo mesto leta 1981
- 1.3. Narodnostna struktura prebivalcev občine Novo mesto leta 1981
- 1.4. Struktura prebivalstva po spolu in šolski izobrazbi v občini Novo mesto leta 1981
- 1.5. Struktura prebivalstva po spolu in poklicu v občini Novo mesto leta 1981
- 1.6. Strokovna izobrazba prebivalcev občine Novo mesto leta 1981
- 1.7. Šolajoči po spolu v občini Novo mesto leta 1981
- 1.8. Aktivno in vzdrževano prebivalstvo v občini Novo mesto leta 1981
 - 1.8.1. Aktivno in vzdrževano prebivalstvo v občini Novo mesto leta 1981 glede na način opravljanja poklica
 - 1.8.2. Aktivno in vzdrževano prebivalstvo v občini Novo mesto leta 1981 glede na delo v preteklem letu
- 1.9. Osebe z lastnimi dohodki po spolu v občini Novo mesto leta 1981
- 1.10. Aktivno prebivalstvo v občini Novo mesto po spolu in sektorju dejavnosti leta 1981
- 1.11. Strokovna izobrazba delavcev v združenem delu po sektorjih dejavnosti v občini Novo mesto leta 1981
- 1.12. Struktura prebivalstva glede na način opravljanja poklica v občini Novo mesto leta 1981
 - 1.12.1. Način opravljanja poklica po sektorjih dejavnosti v občini Novo mesto leta 1981
 - 1.12.2. Način opravljanja poklica glede na delo v preteklem letu v občini Novo mesto
- 1.14.1. Osebe na začasnem delu v tujini in njihovi družinski člani glede na državo zaposlitve
- 1.14.2. Poklic oseb na začasnem delu v tujini in poklici njihovih družinskih članov
- 1.15.1. Migracijske značilnosti prebivalstva - občina prejšnjega bivanja priseljenih v občino Novo mesto
- 1.15.2. Migracijske značilnosti prebivalstva - leto priselitve in občina prejšnjega bivanja priseljenih v občino Novo mesto

- 1.15.3. Migracijske značilnosti prebivalstva - leto priselitve in narodnost priseljenih v občino Novo mesto
- 1.15.4. Migracijske značilnosti prebivalstva - leto priselitve in strokovna izobrazba priseljenih v občino Novo mesto
- 1.16. Nepismeno prebivalstvo nad 10 let starosti po nacionalni strukturi v občini Novo mesto leta 1981

Zaposlitvena središča občine

- 2.1. Aktivno prebivalstvo po sektorjih dejavnosti v zaposlitvenih središčih v občini Novo mesto v letu 1981
- 2.2. Način potovanja na delo v zaposlitvena središča občine Novo mesto leta 1981
- 2.3. Oddaljenost kraja dela od kraja stalnega bivališča v občini Novo mesto leta 1981
- 2.4. Vračanje v domači kraj glede na zaposlitvena središča v občini Novo mesto leta 1981
- 2.5. Migracija delovne sile med zaposlitvenimi središči občine in krajevnimi skupnostmi bivanja v letu 1981

Demografska območja

- 3.1. Struktura prebivalstva po spolu in starosti po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981
- 3.2. Prebivalstvo glede na materin jezik po demografskih območjih občine Novo mesto 1981
- 3.3. Fertilno prebivalstvo po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981
- 3.4. Narodnostna struktura prebivalstva demografskih območij občine Novo mesto v letu 1981
- 3.5. Šolska izobrazba prebivalstva demografskih območij občine Novo mesto leta 1981
- 3.6. Poklicna struktura prebivalstva demografskih območij občine Novo mesto leta 1981
- 3.7. Strokovna izobrazba in spol prebivalstva demografskih območij občine Novo mesto leta 1981

- 3.8. Šolajoči glede na stopnjo šole po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981
- 3.9. Šoloobvezno prebivalstvo po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981
- 3.10. Aktivno in vzdrževano prebivalstvo po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981
- 3.11. Osebe z lastnimi dohodki po demografskih območjih občine Novo mesto v letu 1981
- 3.12. Struktura prebivalstva po vrsti dejavnosti po demografskih območjih v občini Novo mesto leta 1981
- 3.13. Struktura prebivalstva po sektorjih dejavnosti po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981
- 3.14. Strokovna izobrazba po vrsti dejavnosti po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981
- 3.15. Način opravljanja poklica po spolu po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981
- 3.15.1. Način opravljanja poklica po sektorjih dejavnosti po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981
- 3.16. Način potovanja na delo po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981
- 3.17. Oddaljenost delovnega mesta od kraja bivanja po demografskih območjih leta 1981
- 3.18.1. Osebe na začasnem delu v tujini glede na državo zaposlitve po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981
- 3.18.2. Osebe na začasnem delu v tujini glede na čas dela v tujini po demografskih območjih leta 1981
- 3.19. Migracijske značilnosti prebivalstva - leto doselitve po demografskih območjih občine Novo mesto
- 3.19.1. Migracijske značilnosti prebivalstva v leta 1981
- 3.19.2. Migracijske značilnosti prebivalstva - narodnost in leto priselitve po demografskih območjih občine Novo mesto
- 3.19.3. Migracijske značilnosti prebivalstva - strokovna izobrazba in kraj prejšnjega bivanja po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981
- 3.20. Nepismeno prebivalstvo nad 10 let starosti po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981

3.21. Delovni kontingent prebivalstva v starosti 15 do 65 let po demografskih območjih občine Novo mesto leta 1981

Krajevne skupnosti

- 4.0. Gibanje števila prebivalstva po krajevnih skupnostih občine Novo mesto
- 4.1. Starostna struktura prebivalstva v krajevnih skupnostih občine Novo mesto leta 1981
 - 4.1.1. Starostna struktura prebivalstva leta 1961 v krajevnih skupnostih občine Novo mesto
 - 4.1.2. Starostna struktura prebivalstva leta 1971 v krajevnih skupnostih občine Novo mesto
- 4.2.1. Materin jezik prebivalcev krajevnih skupnosti občine Novo mesto leta 1981
- 4.2.2. Narodnostna struktura prebivalstva krajevnih skupnosti občine Novo mesto leta 1981
- 4.3. Žensko prebivalstvo v fertilni dobi od 14 do 49 let v krajevnih skupnostih v občini Novo mesto leta 1981
- 4.4. Šolska izobrazba prebivalcev krajevnih skupnosti v občini Novo mesto leta 1981
 - 4.4.1. Prebivalstvo krajevnih skupnosti občine Novo mesto glede na šolsko izobrazbo v letih 1961, 1971 in 1981
- 4.5. Aktivno prebivalstvo po strokovni izobrazbi v krajevnih skupnostih občine Novo mesto leta 1981
- 4.6. Šolječi po vrsti šole v krajevnih skupnostih občine Novo mesto leta 1981
- 4.7. Šoloobvezni kontingent prebivalstva v starosti od 7 do 15 let v krajevnih skupnostih občine Novo mesto leta 1981
- 4.8. Aktivno in vzdrževano prebivalstvo v občini Novo mesto leta 1981
- 4.9. Osebe z lastnimi dohodki v krajevnih skupnostih občine Novo mesto leta 1981
- 4.10. Delovni kontingent prebivalstva pred 15 in 65 let starosti po krajevnih skupnostih občine Novo mesto v letih 1961, 1971 in 1981

- 4.11. Aktivno prebivalstvo po dejavnostih v krajevnih skupnostih občine Novo mesto v letu 1981
- 4.11.1. Aktivno prebivalstvo po sektorjih dejavnosti v krajevnih skupnostih občine Novo mesto v letu 1981
- 4.11.2. Aktivno prebivalstvo po sektorjih dejavnosti po krajevnih skupnostih občine Novo mesto v letih 1961 in 1971
- 4.12. Zaposleni v občini Novo mesto v letu 1981 glede na kraj dela
- 4.13. Aktivno prebivalstvo - naša potovanja na delo v krajevnih skupnostih občine Novo mesto leta 1981
- 4.14. Aktivno prebivalstvo - oddaljenost od delovnega mesta v občini Novo mesto leta 1981
- 4.15. Aktivno prebivalstvo - pogostost vračanja v domači kraj v krajevnih skupnostih občine Novo mesto leta 1981
- 4.16. Osebe na začasnem delu v tujini glede na čas dela in državo zaposlitve po krajevnih skupnostih občine Novo mesto leta 1981
- 4.17.1. Migracijske značilnosti prebivalstva - leto doselitve v krajevne skupnosti občine Novo mesto
- 4.17.2. Migracijske značilnosti prebivalstva - narodnostna sestava priseljenih v krajevnih skupnostih občine Novo mesto
- 4.18. Prebivalstvo nad 10 let starosti glede na pismenost po krajevnih skupnostih občine Novo mesto v letih 1961, 1971 in 1981
- 4.19. Poklicna struktura gospodinjstev po krajevnih skupnostih občine Novo mesto v letih 1961 in 1971
- 4.20. Gospodinjstva po številu družinskih članov po krajevnih skupnostih v občini Novo mesto leta 1961 in 1971
- 4.21. Migracijske delovne sile - zaposleni izven kraja bivanja po strokovni izobrazbi
- 4.22. Migracija delovne sile - zaposleni v kraju bivanja po strokovni izobrazbi
- 4.23. Aritmetična projekcija prebivalstva po krajevnih skupnostih za leti 1985 in 2000
- 4.24. Projekcija prebivalstva po naravni rasti po krajevnih skupnostih občine Novo mesto za leti 2001 in 2011

Katastrske občine

**5.1. Spreminjanje gostote prebivalstva po katastrskih občinah
v občini Novo mesto**

Tabele v prilogi

- 1. Projekcija prebivalstva občine Novo mesto za leta 1985, 1991,
2001 in 2011**
- 2. Projekcija prebivalstva krajevnih skupnosti Novo mesto za
leto 2001 in 2011**

7. SEZNAM KART, GRAFIKONOV

- 1. Populacijska gibanja po naseljih v obdobju 1971 - 1981**
- 2. Novo mesto - Gostota prebivalstva po katastrskih občinah leta 1979**
- 3. Novo mesto - Migracijske značilnosti prebivalstva po krajevnih skupnostih leta 1981**
- 4. Novo mesto - Šolajoči po tipu šole po krajevnih skupnostih leta 1981**
- 5. Novo mesto - Aktivni po sektorjih dejavnosti leta 1961, 1971, 1981 po krajevnih skupnostih**
- 6. Novo mesto - strokovna izobrazba aktivnih leta 1981 po krajevnih skupnostih**
- 7. Novo mesto - Delež zdoncev po krajevnih skupnostih leta 1981**
- 8. Spremembe v strukturi aktivnega prebivalstva v občini Novo mesto**

8. VIRI IN LITERATURA

1. Bertonec J.: Prihodnost človeške družbe bo odvisna tudi od prihodnosti snovanja industrijskih izdelkov, Raziskovalec 1-2, letnik 13, Ljubljana 1983
2. Briški A.: Gospodarsko geografski pregled novomeškega okraja, Geografski obzorik, 1/2, Ljubljana 1960
3. Dolenjska zemlja in ljudje, Zbornik, Novo mesto 1962
4. Dolgoročna projekcija prebivalstva Slovenije po občinah od 1980 do 2000, II. del - dr. D. Vogelink, C. Trampuš, mag. D. Čepar, M. Petelin, mag. V. Šircelj, Ljubljana, julij 1979
5. Friganović M.: Demogeografija - Stanovništvo svijeta, Školjska knjiga, Zagreb 1978
6. Furlan I.: Tendence socialnogeografskega razvoja nerazvijene periferne kraške zemlje: Suhe krajine, Zbornik na jugoslovenskiot simpozium za probleme na selskote naselbi i zemljodelskote proizvodstvo, 11. - 13. maj 1972, Ohrid, Skopje 1972, str. 249
7. Gams I.: Problematika regionalizacije Dolenjske in Bele krajine, Geografski vestnik xxxi/1959.
8. Golob M.: Problematika raskrajanja slovenskih vaških populacij (s posebnim osirom na ostarele) I. slovenski demografski simpozij, Ljubljana 1974, Demografski inštitut ROEP Raziskovalni center Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani
9. Gosar L.: Demografske projekcije v prostorskem planiranju, Urbanistični inštitut SR Slovenije, Ljubljana 1980
10. Gosar L.: Analitične projekcije prebivalstva, Geografski vestnik LII, Ljubljana 1980
11. J.F.: Novo mesto, Slovenski izseljenski koledar 1970, XVII letnik, Ljubljana 1969
12. Spisak Škola, Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u 1981. godini, Savezni zavod za statistiku, Beograd, april 1981
13. Kladnik D.: Mešana delavko-kmečko gospodinjstva kot dejavnik razvoja kmetijstva in podeželja v občini Novo mesto, Inštitut za geografijo univerze E. Kardelja, Ljubljana, dec. 1982

14. Klemenčič V.: *Rast prebivalstva novomeške pokrajine po letu 1869*, INDOK Inštitut za geografijo univerze E. Kardelja v Ljubljani
15. Kokole V.: *Geografsko proučevanje Novomeške kotline*, Geografski vestnik XXVI, Ljubljana 1954, str. 238
16. Kokole V.: *Novomeška kotlina in njeno obrobje*, Geografski obzornik 1, 1957
17. Kokole V.: *Novo mesto - dvajset let pozneje*, Geografski obzornik XXIV/3-4, Ljubljana 1979
18. Kokole V.: *Problemi urbanezacije v manj razvitih območjih SR Slovenije*, Geographica Slovenica 6, Ljubljana 1977
19. Marjetič C.: *Razvoj novega mesta*, Geografski obzornik 1, 1961
20. Marš S.: *Dejavniki spreminjanja vinogradniške pokrajine na Trški gori*, Geografski obzornik XXII/1,2,1975
21. Pak M.: *Socialnogeografska diferenciacija in transformacija mestnih četrti*, II. del, Inštitut za geografijo univerze E. Kardelja, Ljubljana 1971
22. Filetic R.: *Novomeško Podgorje*, 1/2, 1960, Geografski obzornik
23. Piry I.: *Šolska mreža v obsejnih in manj razvitih območjih SR Slovenije v luči demografskih gibanj*, Geographica Slovenica 6, Ljubljana 1977
24. Plut D.: *Sekundarna počitniška bivališča (vikenci) - nov pejsažni in funkcijski element okolja v dolini Zgoranje Krke*, Geographica Slovenica 5, Ljubljana 1975
25. Ravbar H.: *Stratežna osnove za pripravo smernic prostorskega plana občine Novo mesto*, pozetek, september 1979
26. Rus A.: *Geografske značilnosti Suhe krajine*, Geografski obzornik 2-3/1977
27. *Smernice prostorskega plana občine Krško*, december 1978
28. Šifrer M., Lovrenčak P., Natek M.: *Geografske značilnosti poplavnih območij ob Erki pod Otočcem*, Geografski zbornik XX, 1980, Ljubljana 1981
29. Vojvoda M., Keber Š., Pak M., Kert B., Olas L.: *Socialno-geografski problemi nekaterih gospodarsko zaostalih področij Slovenije*, Inštitut za geografijo univerze E. Kardelja v Ljubljani, 1971
30. Vrišer I.: *Mesta in urbano 0arežje v SR Sloveniji - značilnosti njihovega razvoja in družbenogospodarskega pomena s posebnim ozirom na mala mesta*, Geografski zbornik XIV, Ljubljana 1974

31. Vrišer I.: Regionalno planiranje, Ljubljana, Mladinska knjiga 1978
32. Žagar M.: Prebivalstvo med Šentjernejem in Gorjanci, Biološki vestnik, Glasilo slovenskih biologov, Ljubljana, Letnik 21, 1973
33. Žagar M.: Vloga prometa pri razvoju ruralne pokrajine, Geographica Slovenica 6, Ljubljana 1977
34. Osnutek - Planska demografska projekcija do leta 1985 in 2000, Zavod SR Slovenije za družbeno planiranje
35. Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj leta 1961, Zavod SR Slovenije za statistiko
36. Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj leta 1971, Zavod SR Slovenije za statistiko
37. Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj leta 1981, Zavod SR Slovenije za statistiko, Ljubljana, maj 1981
38. Poselitvena problematika SR Slovenije, Urbanistični inštitut SR Slovenije, Ljubljana, avgust 1982
39. Statistični podatki po občinah SR Slovenije, Upravna statistika 1977-1981, Demografska statistika 1977-1981, Zvezek XV., Ljubljana, oktober 1982
40. Strokovno metodološka navodila za organiziranje in izvajanje popisa, Metodološko gradivo, št. 12/81 Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v SR Sloveniji v letu 1981, Ljubljana, februar 1981
41. Statistični letopis SR Slovenije 1982, Zavod SR Slovenije za statistiko, Ljubljana 1982
42. Spisak škola, Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u 1981 godini, Savezni zavod za statistiku, Beograd, april 1981
43. Kodeks šifer za ročno obdelavo vprašalnikov P-2, P-2/S in P-1 Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v letu 1981, Zavod SR Slovenije za statistiko, Ljubljana, maj 1981
44. Kodeks šifer (dopolnitev kodeksa)

P4 SPOL BY P11 MATERIN JEZIK

TABELA: 1.2.

		P11														
		COUNT														
		ROW PCT	SRBODHAKV	MAKED	SLOV	ALBAN	BULGAR	CEJKI	ITALIJ	MADZ	NEH	POLJ	ROW TOTAL			
		COL PCT														
		TOT PCT	3	4	6	9	11	12	14	16	17	18	TOTAL			
P4	MUŠKI	1	2297	26	22093	53	0	14	1	23	17	1	28390			
			8.1	.1	90.5	.2	0	.0	.0	.1	.1	.0	49.5			
			60.6	24.2	49.6	98.3	0	99.0	32.3	67.6	47.2	10.0				
		4.0	.0	44.8	.1	0	.0	.0	.0	.0	.0					
P4	ŽENSKE	2	1494	22	27133	7	1	11	2	11	19	9	28955			
			5.2	.2	93.7	.9	.3	.0	.0	.0	.1	.0	59.5			
			39.4	45.8	51.4	11.7	100.0	44.0	66.7	32.4	52.8	90.0				
		2.0	.0	47.3	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0					
COLUMN TOTAL			3791	48	52826	60	1	25	3	34	36	10	57345			
			6.0	.1	92.1	.1	.0	.0	.0	.1	.1	.0	100.0			

		P11													
		COUNT													
		ROW PCT	IRONS	ROHUN	RUS	RUSIN	SLOVAJ	TURK	UKR	UNG	FRAN	IVED	ROW TOTAL		
		COL PCT													
		TOT PCT	19	20	21	22	23	24	25	33	34	38	TOTAL		
P4	MUŠKI	1	162	2	2	1	2	3	1	1	3	1	28390		
			.6	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	49.5	
			51.4	50.6	50.9	100.0	50.0	100.0	50.0	50.0	50.0	42.9	50.0		
		.3	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0			
P4	ŽENSKE	2	183	2	2	0	3	0	1	1	4	1	28955		
			.7	.0	.0	0	.0	0	.0	.0	.6	.0	59.5		
			48.6	50.0	50.0	0	60.0	0	50.0	50.0	57.1	50.0			
		.3	.0	.0	0	.0	0	.0	.0	.6	.0				
COLUMN TOTAL			345	4	4	1	5	3	2	2	7	2	57345		
			.9	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	100.0		

(CONTINUED)

***** CROSS TABULATION OF *****
 P4 SPOL BY P11 MATERIN JEZIK

TABELA: 1.2.

		P11		
	COUNT	I	REV	
	ROW	PCT	TOTAL	
	COL	PCT	I	TOTAL
	TOT	PCT	I	
P4			39	99
	1		5	62
MOŠKI		.0		49.5
		71.3		31.6
		.0		.1
	2		2	77
ŽENSKO		.0		50.3
		28.6		48.4
		.0		.1
COLUMN		7	159	57345
TOTAL		.0	.3	100.0

CROSS TABULATION OF

P4 SPOL BY PIO MARLDUST

TABELA: 1.3.

	COUNT	PIO										TOTAL
		REGION										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	ROW PCT	Hrvat										ROW
	COL PCT	SLOVENC										COL
	TOT PCT	SRBI										TOT
		TUJCI										
		LJ										
P4												
MOŠKI	1	64	926	25	305	25544	733	271	4	29	346	28389
		.2	3.3	.1	1.1	93.0	2.5	1.0	.0	.1	1.2	49.5
		85.1	56.7	51.0	85.8	88.6	80.5	86.8	44.5	54.7	56.2	
		.1	1.6	.0	.5	44.5	1.3	.5	.0	.1	.6	
ŽENSKE	2	30	707	24	52	27019	490	206	5	24	272	28955
		.3	2.4	.1	.2	93.3	1.7	.7	.0	.1	.9	50.5
		31.9	43.3	49.0	14.4	51.4	39.5	43.2	55.6	45.3	43.8	
		.1	1.2	.0	.1	47.1	.9	.4	.0	.0	.5	
COLUMN		74	1632	49	357	92563	1249	477	9	53	621	57344
TOTAL		.2	2.5	.1	.6	51.7	2.2	.8	.0	.1	1.1	100.0

	COUNT	PIO		ROW
		REGION		
		1	2	
	ROW PCT	Hrvat		ROW
	COL PCT	SRBI		COL
	TOT PCT	LJ		TOT
P4				
MOŠKI	1	39	80	28389
		.1	.3	49.5
		48.7	48.5	
		.1	.1	
ŽENSKE	2	41	85	28955
		.1	.3	50.5
		51.3	51.5	
		.1	.1	
COLUMN		80	165	57344
TOTAL		.1	.3	100.0

NUMBER OF MISSING OBSERVATIONS = 1

Tabela 1.16.: NEPISMENO PREBIVALSTVO NAD 10 LET STAROSTI PO
 NACIONALNI STRUKTURI V OBČINI NOVO MESTO LETA 1981

	št.	%
Slovenci	259	60,1
pripadniki narodnosti in etničnih skupin	126	29,2
Hrvati	18	4,2
Srbi	18	4,2
Muslimani	4	0,9
Jugoslovani	2	0,5
regional.prip.	2	0,5
neopredeljeni	1	0,2
neznano	1	0,2
Skupaj	431	100,0

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981, Zavod SRS za statistiko

Tabela 2.1.: AKTIVNO PREBIVALSTVO PO SEKTORJIH DEJAVNOSTI V ZAPOSILITVENIH SREDIŠČIH V OBČINI NOVO MESTO V LETU 1981

Zaposlitveno središče	Skupaj	Spol		P R I M A R				SEKUNDAR				TERCIAR				KVARTAR				NEZNANO			
		M	Ž	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	delež	št.	%	št.	delež
Novo mesto	7556	4738	2818	285	3,8	203	71,2	4673	61,8	2994	64,1	1712	22,7	1285	75,1	845	11,2	245	26,6	41	0,5	31	75,6
Dol. Straža	116	71	45	2	1,7	1	50,0	103	88,8	62	60,2	11	9,5	8	72,7	-	-	-	-	-	-	-	-
Gor. Straža	1182	680	502	65	5,5	64	98,5	1022	86,5	566	55,4	79	6,7	45	57,0	14	1,2	3	21,4	2	0,2	2	100,0
Šentjernej	928	415	513	12	1,3	6	50,0	788	84,9	344	43,7	85	9,2	51	60,0	43	4,6	14	32,6	-	-	-	-
Žuženberk	283	107	176	5	1,8	5	100,0	211	74,6	68	32,2	31	11,0	8	25,8	36	12,7	26	72,7	-	-	-	-
Mirna Peč	101	23	78	3	3,0	2	66,7	69	68,3	5	7,2	23	22,8	14	60,9	6	5,9	2	33,3	-	-	-	-
Dobruška vas	112	98	14	-	-	-	-	102	91,1	94	92,2	10	8,9	4	40,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Dol. Toplice	162	50	112	-	-	-	-	80	49,4	22	27,5	11	6,8	5	45,5	70	43,2	22	31,4	1	0,6	1	100,0
Dvor	123	72	51	6	4,9	6	100,0	92	74,8	57	62,0	21	17,1	9	42,9	3	2,4	0	0,0	1	0,8	0	0,0
Šmarjeta	93	44	49	1	1,1	0	0,0	75	80,6	40	53,3	4	4,3	1	25,0	13	14,0	-	-	-	-	-	-
Zalog	41	35	6	2	4,9	2	100,0	37	90,2	31	83,8	2	4,9	2	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Drugi kraji	18145	8968	9177	5325	29,3	2408	45,2	5988	33,0	3316	55,4	3263	18,0	2043	62,6	3474	19,1	1135	32,7	95	0,5	66	69,5
	28842	15301	13541	5706	19,8	2697	47,3	43240	45,9	7599	57,4	5252	18,2	3475	66,2	4504	15,6	447	32,1	140	0,5	100	71,4

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981

TABELA: 2.5.

CRD S STABULATION OF P31 BY P31 KS PAGE 3 OF 4

P31	P31												IN-CENTE IR	RSM TOTAL		
	COUNTRY		TURSEJIN			LADJA VA DRSKA			KAND-GRH OJINA VA MIHEL			MESTNE N LOZNA NA REGRA V M.ŠILC				
	ROM PCT	COL PCT	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			32	
1	NOVO MESTU	1	337	12	57	101	2	33	24	28	0	42	7	7556		
2	DOL STRAZA	2	1	0	12	3	0	3	2	0	1	1	1	116		
3	GOR STRAZA	3	3	9	36	15	6	2	4	10	10	19	5	1102		
4	SENTJERNEJ	4	1	2	1	1	2	0	2	1	1	2	4	226		
5	MUSEMBERK	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	203		
6	MIRNA PEC	6	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	191		
8	DOBROŠKA VAS	8	4	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	112		
9	DOL TOPLICE	9	0	1	3	1	0	0	0	0	0	2	1	162		
10	OYJRO	10	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	123		
11	OJINA VAS	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1		
12	ŠMARJETA	12	2	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	93		
13	ZALOG	13	0	0	4	1	0	0	0	0	0	4	0	41		
14	DRUGI KRAJI	14	157	427	1496	1606	403	445	659	630	296	1594	632	19149		
	COLUMN TOTAL		413	435	1611	1729	413	484	691	678	309	1665	651	23143		
	(CONTINUED)		4.9	1.6	3.6	6.0	1.4	1.7	2.4	2.4	1.1	3.8	2.3	100.0		

Birografika-Sov

Tabela 3.2.: PREBIVALSTVO GLEDE NA MATERIN JEZIK PO DEMOGRAFSKIH OBMOČJIH OBČINE NOVO MESTO 1981

Demografsko območje	Skupaj	Materini jezik						
		slov.	srbohrv.	maked.	alban.	romski	ostalo	neznano
Močna depopulacija	2327	2305	19	-	-	-	-	3
Zmerna depopulacija	9580	9429	90	1	1	24	4	31
Stagnacija z znač. depopulacije	4403	4294	94	1	-	-	12	2
Stagnacija z znač. koncentracije	3057	2986	69	-	-	-	-	2
Zmerna koncentracija	29488	26077	3000	45	56	106	107	97
Močna koncentracija	8490	7735	519	1	3	185	23	24
Skupaj	57345	52826	3791	48	60	315	146	159
		92,1	6,6	0,1	0,1	0,5	0,3	0,3

Tabela 3.3.: FERTILNO PREBIVALSTVO PO DEMOGRAFSKIH OBMOČJIH
OBČINE NOVO MESTO LETA 1981

Demografsko območje	Skupaj	Število žensk v fertilni dobi	
		Število	Delež
Močna depopulacija	2327	489	21,0
Zmerna depopulacija	9580	2071	21,6
Stagnacija z znač. depopulacije	4403	962	21,8
Stagnacija z znač. koncentracije	3057	733	24,0
Zmerna koncentracija	29488	8203	27,8
Močna koncentracija	8490	2205	26,0
Skupaj	57345	14663	25,6

Tabela 3.4.: NARODNOSTNA STRUKTURA PREBIVALSTVA DEMOGRAFSKIH OBMOČIJ OBČINE NOVO MESTO V LETU 1981

Demografsko območje	Skupaj	Slo- venci	Hrva- ti	Make- Srbi donija	Črna gora	Musli- mani	Nar. etn. sk.	Neo- prede- ljeni	Jugo- slo- vani	Region. prip.	Tujci	Neznano	
Močna depopulacija	2327	2306	11	1		4		1				4	
Zmerna depopulacija	9580	9431	48	12	1	3	9	27	7	11	2	-	29
Stagnacija z znač. depopulacije	4402	4298	42	23	1		10	9		4	11	1	3
Stagnacija z znač. koncentracije	3057	2984	28	15		1	4	3	1	18	1		2
Zmerna koncentracija	29488	25851	1207	1070	46	63	283	237	34	537	52	4	104
Močna koncentracija	8490	7693	297	119	1	27	50	201	10	51	14	4	23
Skupaj	57344	52563	1633	1240	49	94	360	477	53	621	80	9	165
		91,7	2,8	2,2	0,1	0,2	0,6	0,8	0,1	1,1	0,1	0,0	0,3

Tabela 3.8.: ŠOLAJOČI GLEDE NA STOPNJO ŠOLE PO DEMOGRAFSKIH OBMOČJIH OBČINE NOVO MESTO V LETU 1981

Demografsko območje	Skupaj	STOPNJA ŠOLE							
		OŠ		Srednja		Višja		Visoka	
		št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
Močna depopulacija	399	260	65,1	129	32,3	7	1,8	3	0,8
Zmerna depopulacija	1832	1247	68,1	515	28,1	39	2,1	31	1,7
Stagnacija z značil. depopulacije	787	555	70,5	199	25,3	19	2,4	14	1,8
Stagnacija z značil. koncentracije	602	399	66,3	172	28,6	19	3,2	12	1,9
Zmerna koncentracija	7082	3766	53,2	2268	32,0	577	8,1	471	6,7
Močna koncentracija	1874	1186	63,3	516	27,5	107	5,7	65	3,5
Občina Novo mesto	12576	7413	59,0	3799	30,2	768	6,1	596	4,7

Tabela 3.9.: ŠOLOOBVEZNO PREBIVALSTVO PO DEMOGRAFSKIH OBMOČJIH
OBČINE NOVO MESTO LETA 1981

Demografsko območje	Skupaj	Šoloobvezni			
		Skupaj	Delež	Moški	Ženske
Močna depopulacija	2327	284	12,2	155	129
Zmerna depopulacija	9580	1358	14,2	726	632
Stagnacija z znač. depopul.	4403	636	14,4	330	306
Stagnacija z značilnostmi koncentracije	3057	449	14,7	236	213
Zmerna koncen- tracija	29488	4266	14,5	2287	1979
Močna koncen- tracija	8490	1350	15,9	707	643
Skupaj	57345	8343	14,5	4441	3902

Tabela 3.10.: AKTIVNO IN VZDRŽEVANO PREBIVALSTVO PO DEMOGRAFSKIH OBMOČJIH OBČINE NOVO MESTO LETA 1981

Demografsko območje	Skupaj	Aktivno		Išče zaposl.		Gospodinja		Otrok, učenec študent		Nezmožen, starost, bol.		Drugo brez odg.	
		št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
Močna depopulacija	2166	1327	61,3	42	1,9	158	7,3	549	25,3	33	1,5	57	2,6
Zmerna depopulacija	8779	4949	56,4	172	2,0	656	7,5	2573	29,3	182	2,1	247	2,8
Stagnacija z značil. depopulacije	4049	2256	55,7	63	1,6	315	7,8	1227	30,3	92	2,3	96	2,4
Stagnacija z značil. koncentracije	2763	1470	53,2	47	1,7	246	8,9	905	32,8	48	1,7	47	1,7
Zmerna koncentracija	27119	14705	54,2	391	1,4	1650	6,1	9623	35,5	361	1,3	389	1,4
Močna koncentracija	7811	4136	53,0	91	1,2	498	6,4	2864	36,7	86	1,1	136	1,7
	52687	28843	54,7	806	1,5	3523	6,7	17741	33,8	802	1,5	972	1,8

Tabela 3.11.: OSEBE Z LASTNIMI DOHODKI PO DEMOGRAFSKIH OBMOČJIH OBČINE NOVO MESTO V LETU 1981

Demografsko območje	Skupaj	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
močna depopulacija	2327	310	13,3	241	10,4	109	4,7	6	0,3	27	1,2	1	0,0	1633	70,2
Zmerna depopulacija	9580	1205	12,6	932	9,7	212	2,2	25	0,3	64	0,7	2	0,0	7140	74,5
Stagnacija z značil. depopulacije	4403	552	12,5	310	7,0	89	2,0	9	0,2	38	0,9	1	0,0	3404	77,3
Stagnacija z značil. koncentracije	3057	354	11,6	310	10,1	107	3,5	6	0,2	26	0,9	3	0,1	2251	73,6
Zmerna koncentracija	29488	3138	10,6	2300	7,8	279	0,9	148	0,5	132	0,4	6	0,0	23485	79,6
Močna koncentracija	8490	804	9,5	627	7,4	127	1,5	22	0,3	64	0,8	4	0,0	6842	80,6
	57345	6363	11,1	4720	8,2	923	1,6	216	0,4	351	0,6	17	0,0	44755	78,0

Tabela 3.12.: STRUKTURA PREBIVALSTVA PO VRSTAH DEJAVNOSTI PO DEMOGRAFSKIH OBMOČJIH V OBČINI NOVO MESTO V LETU 1981

Demografsko območje	Skupaj	Industrija in rudarstvo	Kmetijstvo in ribištvo	Gozdarstvo	Vodno gospodarstvo	Gradbeništvo	Promet	Trgovina	Gostinstvo in turizem	Obrt osebne storitve	Stanovanj. in komunal. dejavnost	Finanč. poslov. teh. st.	Izobraževanje, kultura	Zdravstvo, soc.var.	DPO in skupnosti	Neznano															
Močna depopulacija	1327	360	27,1	673	50,7	39	2,9	-	-	55	4,1	31	2,3	33	2,5	19	1,4	33	2,5	21	1,6	6	0,5	19	1,4	15	1,1	15	1,1	8	0,6
Zmerna depopulacija	4949	1747	35,3	1947	39,3	98	2,0	6	9,1	216	4,4	184	3,7	177	3,6	79	1,6	166	3,4	83	1,7	24	0,5	71	1,4	91	1,8	47	0,9	13	0,3
Stagnacija z značil. depopul.	2256	910	40,3	762	33,8	25	1,1	1	0,0	145	6,4	71	3,1	80	3,5	31	1,4	70	3,1	35	1,6	15	0,7	38	1,7	41	1,8	26	1,2	6	0,3
Stagnacija z značil. koncentrac.	1470	628	42,7	289	19,7	30	2,0	6	0,4	88	6,0	79	5,4	77	5,2	27	1,8	76	5,2	25	1,7	15	1,0	46	3,1	50	3,4	18	1,2	16	1,1
Zmerna koncentracija	4705	5531	37,6	1106	7,5	217	1,5	28	0,2	1492	10,1	655	4,5	917	6,2	374	2,5	818	5,6	162	1,1	451	3,1	881	6,0	1086	7,4	915	6,2	72	0,5
Močna koncentracija	4136	1777	43,0	407	9,8	64	1,5	8	0,2	291	7,0	207	5,0	276	6,7	171	4,1	223	5,4	52	1,3	75	1,8	191	4,6	242	5,9	127	3,1	25	0,6
	28843	10953	38,0	5184	18,0	473	1,6	49	0,2	87	7,9	1227	4,2	1560	5,4	701	2,4	1386	4,8	378	1,3	586	2,0	1246	4,3	1525	5,3	1148	4,0	140	0,5

Tabela 3.13.: STRUKTURA PREBIVALSTVA PO SEKTORJIH DEJAVNOSTI PO DEMOGRAFSKIH OBMOČJIH
OBČINE NOVO MESTO V LETU 1981

Demografsko območje	Skupaj	Primar		Sekundar		Terciar		Kvartar		Neznano	
		št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
Močna depopulacija	1327	712	53,7	415	31,3	137	10,3	55	4,1	8	0,6
Zmerna depopulacija	4949	2051	41,4	1963	39,7	689	13,9	233	4,7	13	0,3
Stagnacija z znač. depopulac.	2256	788	34,9	1055	46,8	287	12,7	120	5,3	6	0,3
Stagnacija z znač. koncentracije	1470	325	22,1	716	48,7	284	19,3	129	8,8	16	1,1
Zmerna koncen- tracija	14705	1351	9,2	7023	47,8	2926	19,9	3333	22,7	72	0,5
Močna koncen- tracija	4136	479	11,6	2068	50,0	929	22,5	635	15,4	25	0,6
Skupaj	28843	5706	19,8	13240	45,9	5252	18,2	4505	15,6	140	0,5

PREBIVALSTVO OBČINE NOVO MESTO
 ANALIZA PREBIVALSTVA PO KS, DEHOOR ODMOŽJIN
 FILE NONAME (CREATION DATE = 02/17/83)

***** CROSSTABULATION OF *****
 P20 STROKOVNA IZOBRAZBA BY P19 VRSTA DEJAVNOSTI
 CONTROLLING FOR P30 DEMOGRAFSK ODMOŽJE VALUE.. 3 STAGMAC=DEP TABELA: 3.14.
 ***** PAGE 1 OF 2

		P19												
COUNT												ROW		
ROW	PCT	IINDUST	R KMETIJ	R GOZDARST	VODNO GO	GRADBENI	PROMET	TRGOV	GOSTIN	T OBRT	OSE	STANOV	K	ROW
COL	PCT	IUDAR	IGISTVO	VJ	SPODAR	STVO			UR	R STOR	UMUN	DEJ	TOTAL	
TOT	PCT	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
P20		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
VISOKA		16.7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
		.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		4	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	13
VISJA		30.8	0	7.7	0	7.7	7.7	0	0	0	0	0	0	9
		.4	0	4.0	0	.7	1.6	0	0	0	0	0	0	
		.3	0	.1	0	.1	.1	0	0	0	0	0	0	
		39	3	0	0	0	10	4	1	4	2	2	102	
SREDNJA		38.2	2.9	0	0	5.9	9.8	3.9	1.0	3.9	2.0	2	6.9	
		4.3	13.6	0	0	4.4	15.9	5.0	3.7	6.8	5.7			
		2.6	.2	0	0	.4	.7	.3	.1	.3	.1			
		4	1	0	0	0	3	1	0	2	3	18		
NIŽJA		22.2	5.6	0	0	0	16.7	5.6	0	11.1	16.7	1	1.2	
		.4	4.5	0	0	0	4.8	1.2	0	3.4	8.6			
		.3	.1	0	0	0	.2	.1	0	.1	.2			
		4	0	0	0	13	2	1	0	6	0	27		
VK		14.3	0	0	0	48.1	7.4	3.7	0	22.2	0	0	1.8	
		.4	0	0	0	9.5	3.2	1.2	0	10.2	0	0		
		.3	0	0	0	.9	.1	.1	0	.4	0	0		
		248	6	10	1	65	32	57	16	31	3	493		
KV		50.3	1.2	2.0	.2	13.2	6.5	11.6	3.2	6.3	.6	33.2		
		27.3	27.3	40.0	100.0	47.4	50.8	71.2	59.3	52.5	8.6			
		16.7	.4	.7	.1	4.4	2.2	3.0	1.1	2.1	.2			
		173	3	10	0	31	9	4	3	0	3	268		
PRIHČEN		54.6	1.1	3.7	0	11.6	3.4	1.9	1.1	3.0	1.1	18.1		
		19.9	13.6	40.0	0	22.6	14.3	5.0	11.1	13.6	8.6			
		11.7	.2	.7	0	2.1	.6	.3	.2	.5	.2			
		437	9	4	0	21	6	13	7	9	24	556		
NK		78.6	1.6	.7	0	3.9	1.1	2.3	1.3	1.4	4.3	37.5		
		46.3	40.9	16.0	0	15.3	9.5	16.2	25.9	13.6	68.6			
		29.5	.6	.3	0	1.4	.4	.9	.5	.5	1.6			
COLUMN		910	22	25	1	137	63	80	27	59	35	1483		
TOTAL		61.4	1.5	1.7	.1	9.2	4.2	5.4	1.8	4.0	2.4	100.0		

(CONTINUED)

PREBIVALSTVO OBČINE NOVO MESTO
 ANALIZA PREBIVALSTVA PO KS, DEMOGR. OJMOKJH
 FILE NDNAM (CREATION DATE = 02/17/83)

***** CROSS TABULATION OF *****
 P20 STROKOVNA IZOBRAZBA BY P19 VRSTA DEJAVNOSTI
 CONTROLLING POP. DEMOGRAFSK OJMOKJE VALUE.. 3 STAGNAC-DEP TABELA: 3.14.
 ***** PAGE 2 OF 2

		P19							ROW TOTAL		
		11	12	13	14	99					
ROW	PCT	IFIN	POSTL	IZOBR	KU	ZDRAV	SO	DPD		SKUP	NEZ
COL	PCT	I	TEHN	ST	LT	C	VAR				
P20	TOT	PCT	I	I	I	I	I	I	I	I	
	1		0	3	0	2	0	0	0	6	
VISOKA			0	50.0	0	33.3	0	0	0	64	
			0	7.9	0	7.7	0	0	0		
			0	.2	0	.1	0	0	0		
	2		0	6	0	0	0	0	0	13	
VISJA			0	46.2	0	0	0	0	0	69	
			0	19.9	0	0	0	0	0		
			0	.4	0	0	0	0	0		
	3		3	8	14	8	0	0	0	162	
SREDNJA			2.9	7.8	13.7	7.8	0	0	0	6.9	
			20.0	21.1	34.1	30.8	0	0	0		
			.2	.5	.9	.5	0	0	0		
	4		3	0	1	0	0	0	0	18	
NIŽJA			16.7	0	5.6	0	0	0	0	1.2	
			20.9	0	2.4	0	0	0	0		
			.2	0	.1	0	0	0	0		
	5		0	1	0	0	0	0	0	27	
VK			0	3.7	0	0	0	0	0	1.8	
			0	2.6	0	0	0	0	0		
			0	.1	0	0	0	0	0		
	6		3	5	8	6	2	2	2	493	
KV			.6	1.0	1.4	1.2	.4	.4	.4	33.2	
			20.0	13.2	19.5	23.1	50.0	0	0		
			.2	.3	.5	.4	.1	.1	.1		
	7		4	4	5	9	2	2	2	268	
PPIHČEN			1.5	1.5	1.0	3.4	.7	.7	.7	18.1	
			26.7	10.5	12.2	34.6	50.0	0	0		
			.3	.3	.3	.6	.1	.1	.1		
	8		2	11	13	1	0	0	0	556	
NK			.4	2.0	2.3	.2	0	0	0	37.9	
			13.3	23.9	31.7	3.8	0	0	0		
			.1	.7	.9	.1	0	0	0		
COLUMN	TOTAL		15	33	41	26	4	4	4	1483	
			1.0	2.6	2.8	1.8	.3	.3	.3	100.0	

Tabela 3.18.1.: OSEBE NA ZAČASNEM DELU V TUJINI GLEDE NA DRŽAVO ZAPOSLOTITVE PO DEMOGRAFSKIH OBMOČJIH OBČINE NOVO MESTO V LETU 1981

Demografsko območje	Število preb.	Število zdomcev	Delež	ZRN	Švica	Avstrija	Ostalo				
Močna depopulacija	2327	57	2,4	32	56,2	2	3,5	4	7,0	19	33,3
Zmerna depopulacija	9580	247	2,6	169	68,4	21	8,5	5	2,0	52	21,1
Stagnacija z znač. depopulacije	4403	96	2,2	70	72,9	5	5,3	1	1,0	20	20,8
Stagnacija z znač. koncentracije	3057	47	1,5	35	74,5	4	8,5	1	2,1	7	14,9
Zmerna koncentracija	29488	389	1,3	255	65,6	37	9,5	20	5,1	77	19,8
Močna koncentracija	8490	136	1,6	91	66,9	17	12,5	6	4,4	22	16,2
Skupaj	57345	972	1,7	652	67,1	86	8,8	37	3,8	197	20,3

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981

Tabela 3.18.2.: OSEBE NA ZAČASNEM DELU V TUJINI GLEDE NA ČAS DELA V TUJINI DEMOGRAFSKIH OBMOČIJ V LETU 1981

Demografsko območje	Skupaj	Čas dela v tujini									
		do 1 leta		2 - 5 let		6 - 10 let		11 - 15 let		16 - 30 in več	
Močna depopulacija	48	-	-	2	4,2	16	33,3	22	45,8	8	16,7
Zmerna depopulacija	174	-	-	17	9,8	50	28,7	75	43,1	32	18,4
Stagnacija z znač. depopulac.	68	1	1,5	10	14,7	11	16,2	31	45,6	15	22,1
Stagnacija z značil. koncen.	37	-	-	3	8,1	6	16,2	21	56,8	7	18,9
Zmerna koncentracija	258	1	0,4	25	9,7	53	20,5	128	49,6	51	19,8
Močna koncentracija	95	-	-	5	5,3	23	24,2	50	52,6	17	17,9
Skupaj	680	2	0,3	62	9,1	159	23,4	327	48,1	130	19,1

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981

Tabela 3.19.: MIGRACIJSKE ZNAČILNOSTI PREBIVALSTVA

Demografsko območje	Skupaj	LETO DOSELITVE PO DEMOGRAFSKIH OBMOČJIH OBČINE NOVO MESTO																			
		Avtotono		Do 1921		1922-1945		1946-53		1954-55		1956-60		1961-65		1966-71		1972-81		Neznano	
		št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
Močna depopulacija	2327	1588	68,2	24	1,0	177	7,6	107	4,6	31	1,3	72	3,1	91	3,9	64	2,8	167	7,2	6	0,3
Zmerna depopulacija	9580	6590	68,8	69	0,7	578	6,0	375	3,9	113	1,2	300	3,1	373	3,9	365	3,8	754	7,9	63	0,7
Stagnacija z značil. depopulacije	4403	2825	64,2	37	0,8	293	6,7	170	3,9	40	0,9	150	3,4	185	4,2	215	4,9	462	10,5	26	0,6
Stagnacija z značil. koncentracije	3057	2042	66,8	21	0,7	145	4,7	94	3,1	42	1,4	92	3,0	118	3,9	148	4,8	347	11,4	8	0,3
Zmerna koncentracija	29468	15978	54,2	143	0,5	1036	3,5	1279	4,3	351	1,2	1362	4,6	1820	6,2	2187	7,4	4894	16,6	418	1,4
Močna koncentracija	8485	4012	47,3	35	0,4	343	4,0	316	3,7	104	1,2	315	3,7	394	4,6	685	8,1	2219	26,2	62	0,7
Skupaj	57320	33035	57,6	329	0,6	2572	4,5	2341	4,1	681	1,2	8291	4,0	2981	5,2	3664	6,4	8834	15,4	583	1,0

Tabela 3.19.1.: MIGRACIJSKE ZNAČILNOSTI PREBIVALCEV PO DEMOGRAFSKIH OBMOČJIH OBČINE NOVO MESTO

Demografsko območje	Skupaj	Občina prejšnjega bivanja							mesta Jug.	Hrvatska	Srbija	BiH	Maked.	Črna gora	Tujina	Neznano							
		ista občina	sosednja	ostala SRS																			
Močna depopulacija	739	537	72,7	107	14,5	68	9,2	-	-	3	0,4	1	0,1	5	0,7	-	-	-	-	15	2,0	3	0,4
Zmerna depopulacija	2990	2117	70,8	492	16,5	332	7,8	12	0,4	34	1,1	17	0,6	21	0,7	1	0,0	4	0,1	50	1,7	10	0,3
Stagnacija z znač. depopul.	1578	1207	76,5	174	11,0	132	8,4	8	0,5	11	0,7	3	0,2	15	1,0	2	9,0	-	-	25	1,6	1	0,1
Stagnacija z znač. koncentracija	1015	799	78,7	91	9,0	71	6,9	3	0,3	14	1,4	4	0,4	24	2,4	-	-	-	-	8	0,8	1	0,1
Zmerna koncentracija	13490	6008	44,5	2678	19,9	2429	18,0	417	3,1	758	5,6	357	2,6	495	3,7	40	0,3	34	0,3	231	1,7	43	0,3
Močna koncentracija	4473,7	3255	72,8	475	10,6	376	8,4	41	0,9	95	2,1	30	0,7	98	2,2	-	-	13	0,3	81	1,8	9	0,2
Skupaj	24285	13923	57,3	4017	16,5	3308	13,6	481	2,0	915	3,8	412	1,7	658	2,7	43	0,2	51	0,2	410	1,7	67	0,3

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981

Tabela 4.o.: GIBANJE ŠTEVILA PREBIVALSTVA V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE NOVO MESTO

Krajevna skupnost	Število prebivalcev		I n d e k s			Tip demografskega gibanja 71 - 81	
	1961	1971	1981	61-71	61-81		71-81
Bela cerkev	767	716	764	93,4	99,6	106,7	ZK
Birčna vas	1126	1090	1097	96,8	97,4	100,6	SZK
Brusnice	1015	1019	1052	100,4	103,6	103,2	SZK
Bučna vas	603	620	622	102,8	103,2	100,3	SZK
Dol.Toplice	2827	2934	3183	103,8	112,6	108,5	ZK
Gabrje	754	748	684	99,2	90,7	91,4	ZMD
Hinje	1251	1152	989	92,1	79,1	85,9	ZMD
Mali Slatnik	998	1200	1242	101,0	124,4	123,2	MK
Mirna peč	2662	2507	2463	94,2	92,5	98,2	SZD
Orehovica	1160	1137	1155	98,0	99,6	101,6	SZK
Otočec	1571	1631	1739	103,8	110,7	106,6	ZK
Podgrad	993	963	914	97,0	92,0	94,9	ZMD
Prečna	496	483	702	90,5	141,5	156,3	MK
Stopiše	1955	1989	1966	101,7	100,6	98,8	ZMD
Straža	2676	2853	3275	106,6	122,4	114,8	ZK
Šentjernej	4507	4831	5115	107,2	113,5	105,9	ZK
Škocjan	2406	2278	2297	94,7	95,5	100,8	SZK
Šmarjeta	1872	1790	1780	95,6	95,1	99,4	SZD
Uršna sela	666	617	600	97,2	90,1	97,2	SZD
Žuženberk	4096	4102	3945	96,2	96,3	96,2	SZD
Novo mesto	11056	15408	19787	139,4	179,0	128,4	MK
Občina Novo mesto	45457	50068	55371	110,1	121,8	110,6	ZK

Tabela: 4.1. STAROSTNA STRUKTURA PREBIVALCEV V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE NOVO MESTO LETA 1981

Krajevna skupnost	Št. preb.	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 in več	
Bela cerkev	787	55	50	53	87	72	72	38	31	44	56	56	40	22	23	43	25	10	10	
Birčna vas	1108	66	95	87	118	85	88	71	62	79	86	73	40	33	44	34	24	15	8	
Brusnice	1056	70	82	78	106	95	90	57	70	73	62	74	45	25	31	38	34	12	14	
Bučna vas	1555	110	128	132	167	132	109	104	86	113	117	95	73	39	46	39	40	15	10	
Dol.Toplice	3275	219	264	251	318	315	279	249	182	198	192	194	136	91	113	118	77	39	40	
Gabrje	684	37	44	58	81	61	54	43	31	32	50	60	37	15	23	24	20	6	8	
Hinje	983	32	56	68	108	72	60	40	45	60	85	75	55	42	46	65	47	21	6	
Mali Slatnik	1485	122	124	113	122	126	127	132	89	87	101	92	51	39	50	49	32	17	12	
Mirna peč	2471	161	176	208	232	244	200	142	108	151	153	168	123	81	82	104	75	34	29	
Orehovica	1129	61	79	86	135	117	82	56	56	77	75	81	40	27	40	50	37	15	15	
Otočec	1798	101	154	174	182	172	144	116	96	131	119	100	56	42	53	72	44	21	21	
Podgrad	924	41	60	90	116	95	61	44	36	57	74	68	29	21	39	37	28	18	10	
Prečna	736	68	73	73	76	72	64	39	44	46	32	49	26	20	16	10	14	5	9	
Stopiče	2088	100	180	217	221	162	133	118	151	178	133	136	59	41	78	76	57	22	26	
Straža	3344	248	277	229	306	322	355	268	178	230	202	188	148	90	85	87	59	31	41	
Šentjernej	5156	314	454	383	494	455	398	346	288	295	328	349	216	146	185	216	138	80	71	
Škocjan	2323	161	175	193	206	200	148	143	102	120	157	159	99	83	92	121	85	44	35	
Šmarjeta	1798	135	138	125	180	156	137	100	87	104	123	124	66	58	68	89	59	31	18	
Uršna sela	602	29	42	43	50	76	53	40	34	31	52	46	27	15	12	25	16	5	6	
Žuženberk	3975	225	267	347	414	354	257	241	183	218	286	295	161	118	157	192	137	72	51	
Bršljin	2499	130	171	180	241	277	251	179	196	205	202	161	91	63	53	36	27	15	21	
Žabja vas	879	67	64	61	88	99	88	47	60	64	68	59	33	24	10	19	15	4	9	
Drška	3107	252	365	260	219	232	338	379	223	197	149	156	88	50	69	57	28	15	30	
Kandija-Grm	333	191	220	216	265	314	314	294	205	253	259	219	202	120	81	85	42	17	36	
Gotna vas	835	46	69	77	96	76	59	54	62	86	73	41	24	13	23	16	7	8	5	
Šmihel	1612	66	88	161	483	102	71	73	82	97	72	50	26	21	43	44	58	40	35	
Mestne njive	1396	104	99	102	121	127	138	117	82	113	108	84	63	44	30	35	15	5	9	
Ložna-Mačkovec	1245	134	103	88	79	112	183	111	85	91	84	53	41	10	17	19	20	6	9	
Regrča vas	644	43	50	58	79	57	55	41	47	59	39	33	25	10	11	14	8	11	4	
Majde Šilc	3195	241	324	254	262	211	328	360	282	240	219	170	119	51	49	27	21	11	26	
Novo mesto-Center	1323	108	85	52	69	117	162	126	70	62	66	90	75	56	47	61	45	13	19	
Občina																				
Novo mesto	52345	3237	4556	4517	5721	5107	4898	4168	3353	3791	3822	3598	2314	1510	1716	1902	1334	658	643	

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981, Zavod SRS za statistiko

Tabela: 4.1.1.

STAROSTNA STRUKTURA PREBIVALSTVA LETA 1961 V KS OBČINE NOVO MESTO

Krajevna skupnost	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 in več	Skupaj preb.	0 - 14 št.	%	15 - 64 št.	%	65 in več št.	%
Bela cerkev	83	73	69	55	49	60	64	44	22	26	67	55	39	61	767	225	29,3	481	62,7	61	8,0
Birčna vas	113	118	92	107	102	106	92	45	33	62	53	68	53	82	1126	323	28,7	721	64,0	82	7,3
Bruenice	114	85	74	90	87	90	76	53	24	51	66	73	57	75	1015	273	26,9	667	65,7	75	7,3
Bučna vas	73	42	39	40	60	50	53	32	21	21	30	41	37	58	603	154	25,5	391	64,8	58	9,6
D.Toplice	308	308	311	193	239	207	204	150	92	166	185	135	128	201	2827	927	32,8	1699	60,1	201	7,1
Gabrje	83	77	72	53	66	69	68	37	15	30	42	50	30	62	754	232	30,8	460	61,0	62	8,2
Hinje	110	99	113	109	109	93	79	63	48	70	82	82	68	126	1251	322	25,7	803	64,2	126	10,1
Mali Slatnik	96	100	108	76	82	75	88	52	35	62	64	46	44	70	998	304	30,5	624	62,5	70	7,0
Mirna Peč	272	286	242	247	212	203	196	142	86	132	156	143	182	163	2662	800	30,1	1699	63,8	163	6,1
Orehovica	113	111	97	108	110	90	79	44	31	48	86	84	70	89	1160	321	27,7	750	64,7	89	7,7
Otočec	158	117	132	144	179	126	107	70	35	88	111	104	115	85	1571	407	25,9	1079	68,7	85	5,4
Podgrad	113	93	86	82	93	88	73	32	21	53	66	62	57	74	993	292	29,4	627	63,1	74	7,5
Prečna	69	58	36	33	48	40	51	29	19	19	16	27	18	33	496	163	32,9	300	60,5	33	6,7
Stopiče	177	156	178	204	226	156	151	72	53	113	121	111	89	148	1955	511	26,1	1296	66,3	148	7,5
Straža	294	283	251	203	212	242	213	171	95	136	153	141	109	173	2676	828	30,9	1675	62,6	173	6,5
Šentjernej	465	442	405	342	330	321	361	225	153	251	303	275	260	374	4507	1312	29,1	2821	62,6	374	8,3
Škocjan	188	223	240	167	183	172	186	97	89	131	180	169	178	203	2406	651	27,1	1552	64,5	203	8,4
Šmarjeta	203	155	147	154	151	125	141	88	62	95	142	141	109	159	1872	505	27,0	1208	64,5	159	8,5
Uršna sela	86	63	67	49	59	60	49	33	21	26	41	43	24	45	666	216	32,4	405	60,8	45	6,8
Žuženberk	413	385	403	280	316	304	300	200	124	239	271	254	238	369	4096	1201	29,3	2526	61,7	369	9,0
Novo mesto-Center	1033	1043	968	753	1057	1172	1147	860	478	596	542	402	428	577	11056	3044	27,5	7435	67,2	577	5,2
Občina Novo mesto	4564	4317	4130	3489	3970	3849	3784	2539	1557	2415	2777	2506	2333	3227	45457	13011	28,6	29219	64,3	3227	7,1

Tabela: 4.1.2.

STAROSTNA STRUKTURA PREBIVALSTVA LETA 1971 PO KS OBČINE NOVO MESTO

Krajevna skupnost	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 in več	Skup. preb.	0 - 14		15 - 64		65 in več		
																št.	%	št.	%	št.	%	
Bela cerkev	53	52	69	63	49	33	47	49	58	39	24	25	59	93	716	174	24,3	449	62,7	93	13,0	
Birčna vas	102	107	98	106	74	74	71	92	80	44	31	56	46	109	1090	307	28,2	674	61,8	109	10,0	
Brusnice	91	113	91	80	68	75	72	72	72	44	22	43	55	121	1019	295	28,9	603	59,2	121	11,5	
Bučna vas	59	72	70	37	33	28	43	55	51	30	18	22	25	77	620	201	32,4	342	55,2	77	12,4	
Dol. Toplice	262	266	280	286	249	169	204	200	191	143	87	145	167	285	2934	808	27,5	1841	62,7	285	9,7	
Gabrje	68	76	78	76	55	39	40	57	62	37	15	26	41	78	748	222	29,7	448	59,9	78	10,4	
Hinje	74	114	103	80	64	65	74	85	72	66	44	63	73	175	1152	291	25,3	686	59,5	175	15,2	
M. Slatnik	80	93	92	96	89	46	70	79	79	49	29	56	55	95	1008	265	23,3	648	64,3	95	9,4	
M. Peč	221	227	250	247	175	136	156	159	178	133	83	117	135	290	2507	698	27,8	1519	60,6	290	11,6	
Orehovica	88	139	111	96	62	50	85	80	78	40	30	47	76	155	1137	338	29,7	644	56,6	155	13,6	
Otočec	153	167	143	130	113	100	147	121	97	73	31	80	91	185	1631	463	28,4	983	60,3	185	11,3	
Podgrad	96	116	101	84	57	44	56	75	63	29	23	52	57	110	963	313	32,5	540	56,1	110	11,4	
Prečna	38	48	53	43	26	28	36	30	38	24	14	17	13	41	449	139	31,0	269	59,9	41	9,1	
Stopiče	209	204	176	153	136	146	175	123	145	66	51	101	103	201	1989	589	29,6	1199	60,3	201	10,1	
Straža	234	275	271	288	261	171	222	215	197	155	80	113	112	259	2853	780	27,3	1814	63,6	259	9,1	
Šentjernež	387	482	462	425	323	313	301	347	350	216	144	234	270	574	4831	1331	27,6	2926	60,6	574	11,9	
Škocjan	205	205	180	174	153	98	136	167	168	102	75	120	158	337	2278	590	25,9	1351	59,3	337	14,8	
Šmarjeta	131	176	194	135	91	88	117	122	140	75	55	90	130	246	1790	501	28,0	1043	58,3	246	13,7	
Uršna sela	52	50	79	53	46	38	34	50	48	29	18	23	41	56	617	181	29,3	380	61,6	56	9,1	
Žuženberk	361	421	383	351	260	218	257	315	293	182	102	224	239	496	4102	1165	28,4	2441	59,5	496	12,1	
Novo mesto	1605	1601	1286	1370	1550	1375	1623	1473	1228	903	490	619	606	1038	16771	4496	26,8	11237	67,0	1038	6,2	
Občina																						
Novo mesto	4485	4865	4459	4277	3872	3284	3881	3886	3613	2439	1436	2226	2476	4869	50068	13809	27,6	31390	62,7	4869	9,7	

Tabela 4.2.1.: MATERIN JEZIK PREBIVALCEV KRAJEVNIH SKUPNOSTI OBČINE NOVO MESTO V LETU 1991

Krajevna skupnost	Skupaj	Slo- venski	Srbo- hrvatski	Romski	Make- donski	Alban- ski	Neuški	Madžar- ski	Ostali	Neznano									
Bela cerkev	787	731	92,9	56	7,1														
Birčna vas	1108	1077	97,2	24	2,2	6	0,5	1	0,1										
Brusnice	1056	1048	99,2	8	0,8														
Bučna vas	1555	1501	96,5	44	2,8	4	0,3	2	0,1	3	0,2	1	0,1						
Dol.Toplice	3275	3084	94,2	177	5,4			5	0,2	1	0,0	3	0,1	5	0,2				
Gabrje	684	667	97,5	4	0,6									13	1,9				
Hinje	983	982	99,9	1	0,1														
Mali Slatnik	1485	1441	97,0	36	2,4			1	0,1			7	0,5						
Mirna peč	2471	2450	92,2	19	0,8		1	0,0						1	0,0				
Orehovica	1129	1112	98,5	16	1,4									1	0,1				
Otočec	1798	1679	93,4	90	5,0	21	1,2			11	0,1	2	0,1	5	0,3				
Podgrad	924	918	99,4	5	0,5										1	0,1			
Prečna	736	545	74,0	19	2,6	168	22,8								4	0,5			
Stopiče	2088	2036	97,5	36	1,7				1	0,0	4	0,2		11	0,5				
Straža	3344	2940	87,9	393	11,8		1	0,0	2	0,1				8	0,2				
Šentjernej	5156	5005	97,1	93	1,8	39	0,7	2	0,0	2	0,0	8	0,2	1	0,0	3	0,1	3	0,1
Škocjan	2323	2307	99,3	14	0,6					1	0,0				1	0,0			
Šmarjeta	1798	1755	97,6	41	2,3			1	0,1						1	0,1			
Uršna sela	602	586	97,3	14	2,3							1	0,2		1	0,2			
Žuženberk	3975	3916	98,5	42	1,1										17	0,4			
Bršljin	2499	1937	77,5	500	20,0	6	0,2	6	0,2	26	1,0	1	0,0	4	0,2	3	0,1	16	0,6
Žabja vas	879	790	89,9	74	8,4			4	0,5	1	0,1	2	0,2		5	0,5	3	0,3	
Draka	3107	2721	87,6	341	11,0			7	0,2	1	0,0			5	0,2	12	0,4	20	0,6
Kandija-Grm	3333	2763	82,9	522	15,7			4	0,1	13	0,4	2	0,1	3	0,1	9	0,3	17	0,5
Gošna vas	835	746	89,3	53	6,3	33	4,0					1	0,1	2	0,2				
Šmihel	1612	1426	88,5	131	8,1	41	2,5			1	0,1	1	0,1		6	0,4	6	0,4	
Mestne njive	1396	1230	88,1	150	10,7			3	0,2	1	0,1	1	0,1	3	0,2	4	0,3	4	0,3
Ločna-Mačkovec	1245	1082	86,9	157	12,6					1	0,1						4	0,3	
Regrča vas	644	591	91,8	52	8,1							1	0,2						
Majde Šilo	3195	2625	82,2	511	16,0			15	0,5	6	0,2	8	0,3	4	0,1	10	0,3	16	0,5
Novo mesto- Center	1323	1135	85,8	168	12,7	1	0,1	1	0,1	6	0,5			3	0,2	4	0,3	5	0,4
	57345	50826	92,1	3791	6,6	315	0,5	48	0,1	60	0,1	36	0,1	34	0,1	76	0,1	159	0,3

Tabela 4.2.2.: NARODNOSTNA STRUKTURA PREBIVALCEV KRAJEVNIH SKUPNOSTI V OBČINI NOVO MESTO LETA 1981

Krajevna skupnost	Skupaj	Slo- venci	Hrvati	Srbi	Make- donci	Črnogorci	Munli- mani	Nar.etn. skupine	Neopre- deljeni	Jugo- slov.	Region. prip.	Tujci	Neznano
Bela cerkev	787	730 92,8	38 4,8	-	-	-	7 0,9	-	1 0,1	11 0,4	-	-	-
Birčna vas	1108	1078 97,3	13 1,2	8 0,7	-	-	-	6 0,5	1 0,1	-	2 0,2	-	-
Brusnice	1056	1048 99,2	2 0,2	5 0,5	-	-	-	1 0,1	-	-	-	-	-
Bučna vas	1555	1500 96,5	20 1,3	16 1,0	4 0,3	1 0,1	5 0,3	2 0,1	-	4 0,3	1 0,1	-	1 0,1
Dol.Toplice	3275	3083 94,1	109 3,3	36 1,1	-	2 0,1	24 0,7	2 0,1	5 0,2	10 0,3	1 0,0	-	3 0,1
Gabrje	684	670 98,0	3 0,4	1 0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	10 1,5
Hinje	983	982 99,9	1 0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mali Slatnik	1485	1438 96,8	19 1,3	11 0,7	-	5 0,3	-	7 0,5	1 0,1	-	2 0,1	-	2 0,1
Mirna peč	2471	2450 99,2	11 0,4	2 0,1	1 0,0	3 0,1	-	1 0,0	-	1 0,0	1 0,0	-	1 0,0
Orehovica	1129	1110 98,3	12 1,1	5 0,4	-	-	-	-	-	1 0,1	-	-	1 0,1
Otočec	1798	1681 93,8	45 2,5	26 1,4	-	-	6 0,3	26 1,4	-	1 0,1	11 0,6	-	2 0,1
Podgrad	924	918 99,4	-	-	-	-	-	-	-	5 0,5	-	-	1 0,1
Prečna	736	552 75,0	6 0,8	8 1,1	-	5 0,7	-	164 22,3	-	-	-	-	1 0,1
Stopiše	2088	2020 96,7	12 0,6	9 0,4	-	-	13 0,6	1 0,0	-	18 0,9	-	4 0,2	11 0,5
Straža	3344	2933 87,7	187 5,6	135 4,0	1 0,0	15 0,4	20 0,6	4 0,1	1 0,0	32 1,0	8 0,2	-	8 0,2
Šentjernej	5155	5004 97,1	63 1,2	14 0,3	2 0,0	-	4 0,1	48 0,9	3 0,1	5 0,1	6 0,1	1 0,0	5 0,1
Škocjan	2323	2306 99,3	7 0,3	4 0,2	-	-	-	1 0,0	1 0,0	3 0,1	-	-	1 0,0
Šmarjeta	1798	1758 97,8	22 1,2	1 0,1	-	-	-	1 0,1	6 0,3	6 0,3	2 0,1	-	2 0,1
Uršna sela	602	585 97,2	5 0,8	-	-	-	9 1,5	1 0,2	1 0,2	-	-	-	1 0,2
Žuženberk	3975	3916 98,5	21 0,5	8 0,2	-	-	9 0,2	-	1 0,0	1 0,0	2 0,1	-	17 0,4
Bršljin	2499	1906 76,3	110 4,4	201 8,0	6 0,2	5 0,2	153 6,1	36 1,4	3 0,1	59 2,4	1 0,0	-	19 0,8
Žabja vas	879	787 89,5	32 3,6	29 3,3	4 0,5	-	2 0,2	11 1,3	1 0,1	11 1,3	1 0,1	-	1 0,1
Drska	3107	2683 86,4	132 4,2	124 4,0	7 0,2	4 0,1	13 0,4	17 0,5	5 0,2	37 3,1	5 0,2	-	20 0,6
Kandija-Grm	3333	2699 81,0	185 5,6	206 6,2	7 0,2	19 0,6	37 1,1	19 0,6	4 0,1	119 3,6	14 0,4	1 0,0	23 0,7
Gotna vas	835	746 89,3	30 3,6	17 2,0	-	-	-	34 4,1	2 0,2	4 0,5	-	2 0,2	-
Šmihel	1612	1423 88,3	103 6,4	16 1,0	-	1 0,1	9 0,6	47 2,9	1 0,1	6 0,4	1 0,1	-	5 0,3
Mestne njive	1396	1233 88,3	84 6,0	40 2,9	3 0,2	-	3 0,2	8 0,6	-	12 0,9	7 0,5	-	6 0,4
Ločna-Mačkovec	1245	1066 85,6	77 6,2	34 2,7	-	6 0,5	21 1,7	3 0,2	3 0,2	26 2,1	4 0,3	-	5 0,4
Regrča vas	644	593 92,1	19 3,0	17 2,6	-	3 0,5	5 0,8	1 0,2	-	2 0,3	4 0,6	-	-
Majde Šilc	3195	2539 79,5	205 6,4	194 6,1	14 0,4	20 0,6	10 0,3	23 0,7	13 0,4	161 5,0	3 0,1	-	13 0,4
Novo mesto- Center	1323	1126 85,1	60 4,5	73 5,5	-	5 0,4	10 0,8	13 1,0	-	26 2,0	4 0,3	-	6 0,5
Občina Novo mesto	57344	52563 91,7	1633 2,8	1240 2,2	49 0,1	94 0,2	360 0,6	477 0,8	53 0,1	621 1,1	80 0,1	9 0,0	165 0,3

Tabela 4.3.: ŽENSKO PREBIVALSTVO V FERTILNI DOBI 14 - 49 LET V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH
OBČINE NOVO MESTO

Krajevna skupnost	Število žensk v fertilni dobi 14 - 49 let		Delež od skupnega števila prebivalstva	
	1971	1981	1971	1981
Bela cerkev	159	187	22,2	23,8
Birčna vas	247	269	22,7	24,3
Brusnice	228	239	22,4	22,6
Bučna vas	422	398	28,6	25,6
Dol. Toplice	708	847	24,1	25,9
Gabrje	165	151	22,1	22,1
Hinje	276	206	24,0	21,0
Mali Slatnik	238	363	19,8	24,4
Mirna peč	564	576	22,5	23,3
Orehovica	217	277	19,1	24,5
Otočec	376	454	23,1	25,3
Podgrad	190	198	19,7	21,4
Prečna	116	178	24,0	24,2
Stopiče	434	457	21,8	21,9
Straža	765	908	26,8	27,2
Šentjernej	1089	1225	22,5	23,8
Škocjan	477	493	20,9	21,2
Šmarjeta	340	409	19,0	22,7
Uršna sela	146	146	23,7	24,3
Žuženberk	916	844	22,3	21,2
Novo mesto	4405	5838	30,2	25,5
Občina Novo mesto	12478	14663	24,9	25,6

Tabela 4.4.: ŠOLSKA IZOBRAZBA PREBIVALCEV V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE NOVO MESTO LETA 1981

Krajevna skupnost	Skupaj	Šolajoči brez š. izobr.	OŠ	Šole VK delavc.	Šole VK del.	Šole sred. kadra	Višje šole	I.stop. fakult. vis.š.	Neznano
Bela cerkev	787	170	449	111	6	42	3	3	3
Birčna vas	1108	286	651	128	6	32	3	1	1
Brusnice	1056	253	619	114	3	55	7	4	1
Bučna vas	1555	416	813	192	12	102	9	11	-
Dol.Toplice	3275	824	1672	485	22	201	41	27	3
Gabrje	684	156	449	67	1	9	-	-	2
Hinje	983	184	692	78	-	19	3	4	3
Mali Slatnik	1485	389	764	215	12	77	18	5	5
Mirna peč	2471	599	1444	276	6	115	14	9	8
Orehovica	1129	257	721	103	1	38	3	2	4
Otočec	1798	486	963	242	8	74	10	10	5
Podgrad	924	218	591	85	4	21	2	1	2
Prečna	736	284	308	89	2	34	4	5	10
Stopiče	2088	552	1224	203	5	74	14	5	11
Straža	3344	846	1726	445	20	238	35	25	9
Šentjernej	5156	1304	2821	653	35	260	25	46	12
Škocjan	2323	594	1428	231	4	54	6	5	1
Šmarjeta	1798	451	1095	189	4	46	5	5	3
Uršna sela	602	130	374	79	3	12	1	1	2
Žuženberk	3975	958	2433	361	12	167	18	22	4
Bršljin	2499	527	1162	387	19	287	43	68	6
Žabja vas	879	215	333	201	5	98	17	9	1
Drska	3107	936	919	487	33	463	120	145	4
Kandijska-Grm	3333	684	1019	533	32	664	163	228	10
Gotna vas	835	219	318	155	5	106	15	11	6
Šmihel	1612	366	851	206	9	121	20	33	6
Mestne njive	1396	330	434	234	8	231	51	103	5
Ločna Mačkovec	1245	343	392	209	15	194	28	60	4
Regrča vas	644	170	281	108	6	62	9	7	1
Majda Šilc	3195	888	870	385	30	608	167	239	8
Novo mesto-Center	1323	260	425	238	19	232	34	111	4
Občina Novo mesto	57345	14295	28241	7489	347	4736	888	1205	144

Vir: Popis Prebivalstva v letu 1981, Zavod SRS za statistiko

Tabela 4.4.1.: PREBIVALSTVO V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE NOVO MESTO GLEDE NA ŠOLSKO IZOBRAZBO

Krajevna skupnost	Št. prebivalcev			Brez šol. iz.			Osnovna šola			Šole KV in VK			Srednje šole in gimnazije			Višje šole			Fakultete, visoke š.			Neznano		
	1961	1971	1981 ¹	1961	1971	1981 ²	1961	1971	1981	1961	1971	1981	1961	1971	1981	1961	1971	1981	61	71	81	61	71	81
Bela cerkev	611	611	787	46	41	-	529	506	449	22	47	117	10	14	42	2	-	3	1	2	-	1	0	3
Birčna vas	895	881	1108	72	87		719	713	651	90	66	134	13	12	32	-	1	3	-	2	1	1	1	1
Brusnice	816	815	1056	66	61		684	678	619	43	55	117	11	15	55	4	3	7	3	2	4	3	-	1
Bučna vas	932	1194	1555	120	217		741	866	813	56	80	204	9	26	102	2	2	9	1	2	11	1	1	-
Dol. Toplice	2212	2407	3275	233	201		1737	1821	1672	193	270	507	39	87	201	2	14	41	4	9	27	3	5	3
Gabrje	594	604	684	92	53		489	523	449	9	23	68	4	3	9	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Hinje	1042	964	983	206	123		813	806	692	16	15	78	5	10	19	-	4	3	1	1	4	1	5	3
Mali Slatnik	880	935	1485	86	75		686	715	764	84	123	227	17	16	76	-	3	18	3	1	5	4	2	5
Mirna peč	2104	2059	2471	392	256		1565	1582	1444	108	172	282	30	42	115	2	2	14	1	1	9	6	4	8
Orehovica	936	911	1129	95	99		792	751	721	36	50	104	10	7	38	-	-	3	-	-	2	3	2	4
Otočec	1296	1311	1798	108	110		1077	1036	963	87	121	250	18	36	74	1	4	10	2	4	10	2	-	5
Podgrad	787	751	924	62	69		682	647	591	36	30	89	3	4	21	-	-	2	2	1	1	2	-	2
Prečna	389	391	736	65	44		271	284	308	51	52	91	2	10	34	-	-	4	-	1	5	-	-	10
Stopiče	1622	1578	2088	138	128		1361	1290	1224	96	115	208	21	39	74	1	2	14	3	4	5	2	-	1
Straža	2099	2344	3344	338	180		1478	1755	1726	227	274	465	49	110	238	1	11	35	5	9	25	1	5	9
Šentjernej	3600	3964	5156	471	446		2818	2985	2821	211	379	688	64	116	260	8	12	25	18	22	46	10	4	12
Škocjan	1995	1868	2323	248	174		1666	1588	1428	54	86	234	22	14	54	1	1	6	2	5	5	2	-	-
Šmarjeta	1514	1483	1798	175	178		1267	1195	1095	55	78	193	14	20	46	1	4	5	1	1	5	1	7	3
Uršna Sela	517	515	602	53	48		417	420	374	44	42	82	3	4	12	-	1	1	-	-	1	-	-	2
Žuženberk	3298	3324	3975	428	240		2638	2714	2433	166	254	373	53	86	167	4	7	18	9	13	22	1	8	4
Novo mesto	8395	11820	20068	466	501		5077	6197	7004	1732	2563	3324	738	1716	3065	128	289	667	247	507	1014	49	42	55
Občina Novo mesto	36534	40730 ³	57345	3960	3331		27507	29072	28241	3416	4895	7835	1135	2387	4734	157	360	888	303	587	1202	93	88	143

Vir: Popis prebivalstva 1961, 1971 in 1981

¹ število vseh prebivalcev² ni ustreznega podatka³ statistična napaka

Tabela 4.5.: AKTIVNO PREBIVALSTVO-STROKOVNA IZOBRAZBA V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE NOVO MESTO V LETU 1981

Krajevna skupnost	Skupaj	Nekvalif.		Priučeni		Kvalific.		VK in nižja strok. izobr.		srednja str. iz.		Višja in visoka strok. izobr.	
		št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
Bela cerkev	278	64	23,0	67	24,1	85	30,6	19	6,8	38	13,7	5	1,8
Birčna vas	425	158	37,2	101	23,8	110	25,9	23	5,4	28	6,6	5	1,1
Brusnice	388	136	35,1	86	22,2	91	23,5	21	5,4	43	11,1	11	2,9
Bučna vas	616	186	30,2	97	15,7	184	29,9	36	5,8	91	14,8	22	3,5
Dol. Toplice	1313	365	27,8	243	18,5	421	32,1	53	4,0	171	13,0	60	4,6
Gabrje	251	126	50,2	44	17,5	66	26,3	7	2,8	7	2,8	1	0,4
Hinje	211	60	28,4	59	28,0	61	28,9	11	5,2	13	6,2	7	3,3
Mali Slatnik	608	184	30,3	133	21,9	160	26,3	34	5,6	77	12,7	20	3,3
Mirna peč	840	259	30,8	162	19,3	231	27,5	55	6,5	114	13,6	19	2,2
Orehovica	395	150	38,0	52	13,2	157	39,7	6	1,6	27	6,8	3	0,8
Otočec	671	185	27,6	153	22,8	201	30,0	37	5,5	72	10,7	23	3,4
Podgrad	307	131	42,7	67	21,8	80	26,1	8	2,6	18	5,3	3	1,0
Prečna	260	73	28,1	62	23,8	71	27,3	17	6,6	26	10,0	11	4,2
Stopiče	758	281	37,1	171	22,6	187	24,7	38	5,0	55	7,3	26	3,4
Straža	1586	592	37,3	278	17,5	373	23,5	59	3,7	227	14,3	57	3,6
Šentjernej	1808	434	24,0	208	11,5	839	46,4	54	3,0	221	11,2	52	2,8
Škocjan	679	267	39,3	116	17,1	214	31,5	19	2,8	53	7,8	10	1,4
Šmarjeta	588	215	36,6	155	26,4	146	24,8	21	3,6	42	7,1	9	1,6
Uršna sela	244	60	24,6	82	33,6	67	27,5	18	7,4	15	6,1	2	0,8
Žuženberk	1299	583	44,9	166	12,8	322	24,8	59	4,5	131	10,1	38	2,9
Bršljin	1390	331	23,8	221	15,9	342	24,6	31	9,5	246	17,7	119	8,5
Žabja vas	424	76	17,9	62	14,6	137	32,3	38	9,0	87	20,5	24	5,7
Drska	1554	236	15,2	187	12,0	350	22,5	102	6,6	417	26,8	262	16,9
Kandija-Grm	1691	201	11,9	149	8,8	348	20,6	152	9,0	502	29,7	339	20,0
Gotna vas	387	87	22,5	51	13,2	97	25,1	31	8,1	88	22,7	33	8,5
Šmihel	451	90	20,0	49	10,9	128	28,4	44	9,8	95	21,1	45	10,0
Mestne njive	672	66	9,8	90	13,4	136	20,2	51	7,6	191	28,4	138	20,5
Ločna-Maškovec	633	67	10,6	109	17,2	139	22,0	49	7,8	182	28,8	87	13,7
Regrča vas	306	66	21,6	54	17,6	91	29,7	26	8,5	53	17,3	16	5,2
Majda Šilc	1622	169	10,4	195	12,0	273	16,8	116	7,2	486	30,0	383	23,6
Novo mesto-Center	622	77	12,4	80	12,9	136	21,9	46	7,4	167	26,8	116	18,6
Novo mesto	23277	5975	25,7	3749	16,1	6243	26,8	1381	5,9	3983	17,1	1946	8,4

Tabela 4.6.: ŠOLAJOČI PO VRSTI ŠOLE V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE NOVO MESTO LETA 1981

Krajevna skupnost	Šolajoči		Osnovna š.		Srednja		Višja		Visoka	
	št.	delež	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
Bela cerkev	160	20,3	79	49,4	71	44,4	7	4,3	3	1,9
Birčna vas	233	21,0	155	66,5	65	27,9	13	5,6	-	-
Brusnice	208	19,7	137	65,9	60	28,8	6	2,9	5	2,4
Bučna vas	350	22,5	230	65,7	99	28,3	11	3,1	10	2,9
Dol. Toplice	706	21,6	437	61,9	203	28,7	38	5,4	28	4,0
Gabrje	115	19,7	82	71,3	30	26,1	1	0,9	2	1,7
Hinje	171	17,4	106	62,0	54	31,6	7	4,1	4	2,3
Mali Slatnik	299	20,1	203	67,9	82	27,4	4	1,3	10	3,4
Mirna peč	496	20,1	318	64,2	140	28,2	22	4,4	16	3,2
Orehovica	226	20,0	138	61,1	79	34,9	5	2,2	4	1,8
Otočec	377	21,0	278	73,7	86	22,8	7	1,9	6	1,6
Podgrad	205	22,2	140	68,3	62	30,2	2	1,0	1	0,5
Prečna	134	18,2	97	72,4	27	20,1	8	6,0	2	1,5
Stopiše	480	23,0	333	69,3	132	27,5	7	1,5	8	1,7
Straža	676	20,2	400	59,2	201	29,7	57	8,4	18	2,7
Šentjernej	1013	19,6	675	66,5	271	26,8	34	3,4	33	3,3
Škocjan	417	18,0	302	72,4	101	24,2	10	2,4	4	1,0
Šmarjeta	321	17,9	221	68,8	89	27,7	6	1,9	5	1,6
Uršna sela	106	17,6	75	70,8	28	26,4	3	2,8	-	-
Žuženberk	788	19,8	519	65,9	228	28,9	21	2,7	20	2,5
Bršljin	560	22,4	272	48,5	207	37,0	57	10,2	24	4,3
Žabja vas	203	23,1	104	51,2	69	34,0	15	7,4	15	7,4
Drška	765	24,6	454	59,4	167	21,8	89	11,6	55	7,2
Kandiža Grm	756	22,7	349	46,2	212	28,0	99	13,1	96	12,7
Gotna vas	216	25,9	119	55,1	68	31,5	14	6,5	15	6,9
Šmihel	713	44,2	239	33,5	440	61,7	12	1,7	22	3,1
Mestne njive	355	25,4	166	46,7	116	32,7	40	11,3	33	9,3
Ločna Mačkovec	273	21,9	146	53,5	75	27,5	32	11,7	20	7,3
Regrča vas	175	27,2	95	54,3	57	32,6	9	5,1	14	8,0
Majda Šilc	851	26,6	450	52,9	216	25,4	94	11,0	91	10,7
Novo mesto-Center	228	17,2	94	41,2	64	28,1	38	16,7	32	14,0
Občina Novo mesto	12576	21,9	7413	58,9	3799	30,2	768	6,2	596	4,7

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981, Zavod SRS za statistiko

Tabela 4.7.: ŠOLOOBVEZNI KONTINGENT PREBIVALSTVA V STAROSTI 7 - 15 LET V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE NOVO MESTO

Krajevna skupnost	1971		1981		Indeks 71/81	Delež šoloobveznih	
	Skupaj	Moški	Skupaj	Moški		1971	1981
Bela cerkev ¹	89	41	90	49	101,1	12,4	11,4
Birčna vas	167	76	181	107	108,4	15,3	16,3
Brusnice ¹	156	99	159	78	101,9	15,3	15,1
Bučna vas ¹	227	107	247	137	108,8	15,4	15,9
Dol.Toplice ¹	392	193	489	273	124,7	13,4	14,9
Gabrje	129	63	100	50	77,5	17,2	14,6
Hinje	191	86	122	55	63,9	16,6	12,4
M.Slatnik	212	109	225	124	106,1	17,7	15,2
Mirna peč ¹	402	211	348	171	86,6	16,0	14,1
Orehovica ¹	199	102	155	87	77,9	17,5	13,7
Otočec ¹	258	111	300	159	116,3	15,8	16,7
Podgrad	194	112	150	80	77,3	20,1	16,2
Prežna	99	51	133	64	134,3	20,5	18,1
Stopiče ¹	242	143	361	201	149,1	12,2	17,3
Straža ¹	482	230	456	235	94,6	16,9	13,6
Šentjernej	782	382	750	385	95,9	16,2	14,5
Škocjan ¹	324	174	334	172	103,1	14,2	14,3
Šmarjeta	335	171	250	135	74,6	18,7	13,9
Uršna sela	118	73	83	45	70,3	19,1	13,8
Žuženberk ¹	705	361	574	306	81,4	17,2	14,4
Novo mesto	2050	1003	2836	1528	138,3	14,1	14,1
Občina Novo mesto	8322	4216	8343	4441	100,3	16,6	14,5

¹ nepopolni podatki za leto 1971

Tabela 4.8.: AKTIVNO IN VZDRŽEVANO PREBIVALSTVO V OBČINI NOVO MESTO LETA 1981

Krajevna skupnost	1		Išče zaposlitev		Gospo- dinja		Otrok, učenec študent		Nezmožen (star.bol. invalid)		Drugo brez odg.		
	Skupaj	Aktivni	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	
Bela cerkev	718	387	53,9	14	1,9	54	7,5	245	34,1	8	1,1	10	1,4
Birčna vas	1037	471	45,4	25	2,4	164	15,8	335	32,3	27	2,6	15	1,4
Brusnice	948	514	54,2	19	2,0	66	7,0	312	32,9	15	1,6	22	2,3
Bučna vas	1434	734	51,2	24	1,7	128	8,9	506	35,3	15	1,0	27	1,9
Dol.Toplice	2923	1493	51,1	46	1,6	265	9,1	995	34,0	36	1,2	88	3,0
Gabrje	641	378	59,0	14	2,2	41	6,4	182	28,4	10	1,6	16	2,5
Hinje	934	583	62,4	11	1,2	43	4,6	236	25,3	18	1,9	43	4,6
Mali Slatnik	1361	756	55,5	19	1,4	90	6,6	456	33,5	19	1,4	21	1,5
Mirna peč	2227	1291	58,0	33	1,5	84	3,8	729	32,7	50	2,2	40	1,8
Orehovica	1029	536	52,1	21	2,0	99	9,6	329	32,0	19	1,8	25	2,4
Otočec	1694	903	53,3	37	2,2	137	8,1	555	32,8	35	2,1	27	1,6
Podgrad	848	460	54,2	11	1,3	69	8,1	272	32,1	8	0,9	28	3,3
Prečna	665	288	43,3	4	0,6	91	13,7	261	39,2	11	1,7	10	1,5
Stopiče	1934	977	50,5	32	1,7	168	8,7	663	34,3	36	1,9	58	3,0
Straža	3018	1689	56,0	46	1,5	230	7,6	1004	33,3	23	0,8	26	0,9
Šentjernej	4751	2555	53,8	83	1,7	361	7,6	1536	32,3	83	1,7	133	2,8
Škocjan	2173	1283	59,0	18	0,8	104	4,8	663	30,5	61	2,8	44	2,0
Šmarjeta	1677	970	57,8	29	1,7	91	5,4	517	30,8	34	2,0	36	2,1
Uršna sela	517	255	49,3	19	3,7	65	12,6	152	29,4	12	2,3	14	2,7
Žuženberk	3730	2216	59,4	62	1,7	177	4,7	1142	30,6	38	1,0	95	2,5
Bršljin	2299	1418	61,7	34	1,5	103	4,5	700	30,4	30	1,3	14	0,6
Žabja vas	802	455	56,7	14	1,7	39	4,9	283	35,3	-	-	11	1,4
Draska	2906	1611	55,4	27	0,9	114	3,9	1116	38,4	28	1,0	10	0,3
Kandiža-Grm	2932	1729	59,0	47	1,6	183	6,2	926	31,6	24	0,8	23	0,8
Gotna vas	778	413	53,1	15	1,9	46	5,9	279	35,9	3	0,4	22	2,8
Šmihel	1433	484	33,8	13	0,9	58	4,0	808	56,4	58	4,0	12	0,8
Mestne njive	1316	691	52,5	23	1,7	81	6,2	450	34,2	50	3,8	21	1,6
Ločna Mačkovec	1180	678	57,5	8	0,7	67	5,7	411	34,8	5	0,4	11	0,9
Regrča vas	593	309	52,1	10	1,7	32	5,4	231	39,0	9	1,5	2	0,3
Majda Šilc	2996	1665	55,6	30	1,0	124	4,1	1128	37,7	18	0,6	31	1,0
Novo mesto- Center	1193	651	54,6	18	1,5	149	12,5	319	26,7	19	1,6	37	3,1
Občina Novo mesto	52687	28843	54,7	806	1,5	3523	6,7	17741	33,7	802	1,5	972	1,8

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981, Zavod SRS za statistiko

1
ni podatkov za 4658 prebivalcev

Tabela 4.9.: OSERE Z LASTNIMI DOHODKI V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE. NOVO MESTO LETA 1981

Krajevna skupnost	Skupaj	Pokojnina		Drugi dohodki		Doh.od nepremj. in drugi d.		Pokojn. doh.neprem.		Drugi doh. doh.neprem.		Brez dohodka			
		št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%		
Bela cerkev	787	88	11,2	59	7,5	16	2,0	1	0,1	17	2,2	1	0,1	605	76,9
Birčna vas	1108	130	11,7	31	2,8	5	0,5	4	0,4	1	0,1	-	-	937	84,6
Brusnice	1056	142	13,4	62	5,9	37	3,5	3	0,3	4	0,4	1	0,1	807	76,4
Bučna vas	1555	152	9,8	51	3,3	24	1,5	2	0,1	-	-	-	-	1326	85,3
Dol.Toplice	3275	402	12,3	700	21,4	31	0,9	23	0,7	17	0,5	3	0,1	2099	64,1
Gabrje	684	86	12,6	26	3,8	3	0,4	-	-	-	-	1	0,1	568	83,0
Hinje	983	139	14,1	212	21,6	5	0,5	-	-	-	-	-	-	627	63,8
Mali Slatnik	1485	155	10,4	93	6,3	34	2,3	-	-	6	0,4	-	-	1197	80,6
Mirna peč	2471	290	11,7	237	9,6	7	0,3	15	0,6	3	0,1	-	-	1919	77,7
Orehovica	1129	145	12,8	75	6,6	8	0,7	9	0,8	4	0,4	-	-	888	78,7
Otočec	1798	177	9,8	80	4,4	31	1,7	4	0,2	20	1,1	1	0,1	1485	82,6
Podgrad	924	77	8,3	90	9,7	182	19,7	-	-	49	5,3	1	0,1	525	56,8
Prečna	736	62	8,4	49	6,7	7	1,0	3	0,4	2	0,3	-	-	613	83,3
Stopiče	2088	151	7,2	189	9,1	190	9,1	2	0,1	55	2,6	1	0,0	1500	71,8
Straža	3344	384	11,5	172	5,1	22	0,7	3	0,1	9	0,3	-	-	2754	82,4
Šentjernej	5156	567	11,0	274	5,3	89	1,7	10	0,2	34	0,7	2	0,0	4180	81,1
Škocjan	2323	278	12,0	120	5,2	4	0,2	11	0,5	8	0,3	1	0,0	1901	81,8
Šmarjeta	1798	229	12,7	90	5,0	74	4,1	2	0,1	24	1,3	-	-	1379	76,7
Uršna sela	602	84	14,0	126	20,9	4	0,7	1	0,2	1	0,2	-	-	386	64,1
Žuženberk	3975	533	13,4	538	13,5	10	0,3	6	0,2	13	0,3	-	-	2875	72,3
Bršljin	2499	234	9,4	89	3,6	10	0,4	7	0,3	4	0,2	1	0,0	2154	86,2
Žabja vas	879	88	10,0	75	8,5	15	1,7	7	0,8	5	0,6	1	0,1	688	78,3
Drska	3107	249	8,0	171	5,5	19	0,6	9	0,3	12	0,4	1	0,0	2646	85,2
Kandiža Grm	3333	486	14,6	140	4,2	13	0,4	29	0,9	9	0,3	1	0,0	2655	79,7
Gotna vas	835	61	7,3	127	15,2	15	1,8	4	0,5	5	0,6	-	-	623	74,6
Šmihel	1612	202	12,5	456	28,3	14	0,9	5	0,3	3	0,2	-	-	932	57,8
Mestne njive	1396	147	10,5	62	4,4	18	1,3	30	2,1	13	0,9	-	-	1126	80,7
Ločna Mačkovec	1245	88	7,1	38	3,1	2	0,2	-	-	1	0,1	-	-	1116	89,6
Regrča vas	644	60	9,3	32	5,0	2	0,3	2	0,3	-	-	-	-	548	85,1
Najda Šilc	3195	252	7,9	153	4,8	16	0,5	7	0,2	14	0,4	-	-	2753	86,2
Novo mesto-Center	1323	205	17,0	103	7,8	16	1,2	17	1,3	18	1,4	1	0,1	943	71,3
Občina															
Novo mesto	57345	6363	11,1	4720	8,2	923	1,6	216	0,4	351	0,6	17	0,0	44755	78,0

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981, Zavod SRS za statistiko

Tabela 4.10.: DELOVNI KONTINGENT PREBIVALSTVA MED 15 IN 65 LET STAROSTI PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE NOVO MESTO

Bela cerkev	481	449	518	61,4	62,7	65,8	93,3	107,7	115,4
Birčna vas	721	674	735	64,0	61,8	66,3	93,5	101,9	109,1
Brusnice	667	603	697	65,7	59,2	66,0	90,4	104,5	115,6
Bučna vas	391	342	1035	64,8	55,2	66,6	87,5	264,7	302,6
Dol.Toplice	1699	1841	2154	60,1	62,7	65,8	108,4	126,8	117,0
Gabrje	460	448	464	61,0	60,0	67,8	97,4	100,9	103,6
Hinje	803	686	642	62,5	59,5	65,3	85,4	80,0	33,6
M.Slatnik	624	648	966	64,3	64,3	65,1	103,8	154,8	149,1
M. Peč	1699	1519	1602	62,7	60,6	64,8	89,4	94,3	105,5
Orehovica	750	644	746	64,7	56,6	66,1	85,9	99,5	115,8
Otočec	1079	983	1158	68,7	61,3	64,4	91,1	107,3	117,8
Podgrad	627	540	601	63,1	56,1	65,0	86,1	95,9	111,3
Prečna	300	269	468	60,5	59,9	63,6	89,7	156,0	174,0
Stopiše	1296	1199	1332	66,3	60,3	63,8	92,5	102,8	111,1
Straža	1675	1814	2287	62,6	63,6	68,4	108,3	136,5	126,1
Šentjernej	2821	2926	3315	62,6	60,6	64,3	103,7	117,5	113,3
Škocjan	1613	1351	1417	64,5	59,3	61,0	83,8	87,8	100,3
Šmarjeta	1147	1043	1135	64,5	58,3	63,1	85,5	99,0	115,7
Uršna sela	405	380	424	60,8	61,6	70,4	93,8	104,7	111,6
Žuženberk	2526	2441	2527	61,6	59,5	63,6	96,6	100,0	103,5
Novo mesto	7435	11237	14059	67,2	67,0	70,1	151,1	189,1	125,1
Občina									
Novo mesto	29219	32037	38282	64,3	62,7	66,8	109,6	131,0	119,5

Vir: Popis prebivalstva 1961, 1971, Zavod SRS za statistiko
 Popis prebivalstva v letu 1981, Zavod SRS za statistiko

Tabela 4.11.: AKTIVNO PREBIVALSTVO PO DEJAVNOSTIH V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE NOVO MESTO V LETU 1981

Krajevna skupnost	Skup.	Ind. in rudarstvo		Kmet. ribištvo vod. gosp.		Gozdarstvo		Gradbeništvo		Promet		Trgovina gostinst.		Obrt. osebne storitve		Stan.-komin. dej.		Fin. pos. teh. sl. DPO skup.		Izobrazba, kultura, zdrav. var.		Ostalo	
		št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
Birčna vas	471	205	43,5	47	9,9	14	2,9	41	8,7	51	10,8	27	5,7	31	6,5	10	2,1	18	3,8	24	5,0	3	0,6
Bela cerkev	387	133	34,3	103	26,6	3	0,7	27	6,9	11	2,8	31	8,0	21	5,4	10	2,5	13	3,3	31	8,0	4	1,0
Brusnice	514	205	39,8	124	24,1	5	0,9	32	6,2	8	1,5	46	8,9	28	5,4	11	2,1	15	2,9	38	7,3	2	0,3
Bučna vas	734	287	39,1	107	14,5	7	0,9	88	11,9	38	5,1	63	8,5	57	7,7	11	1,4	18	2,4	54	7,3	4	0,5
Dol. Toplice	1493	617	41,3	166	11,1	142	9,5	81	5,4	66	4,4	113	7,5	61	4,0	19	1,2	47	3,1	176	11,7	5	0,3
Hinje	583	99	16,9	367	62,9	5	0,8	9	1,5	14	2,4	31	5,3	9	1,5	14	2,4	8	1,3	22	3,7	5	0,8
M. Slatnik	756	321	42,4	126	16,6	4	0,5	69	9,1	24	3,1	73	9,6	48	6,3	16	2,1	28	3,7	44	5,8	3	0,3
Mirna peč	1291	382	29,5	441	34,1	13	1,0	65	5,0	135	10,4	72	5,5	55	4,2	30	2,3	37	2,8	60	4,6	1	0,0
Orehovica	536	274	51,1	137	25,6	7	1,3	16	3,0	11	2,1	29	5,4	25	4,7	7	1,3	5	1,0	23	4,3	2	0,4
Otočec ob Krki	903	251	27,7	214	23,6	3	0,3	100	11,0	22	2,4	161	17,8	45	4,9	12	1,3	41	4,5	42	4,6	12	1,3
Podgrad	460	145	31,5	153	33,2	30	6,5	28	6,0	7	1,5	32	6,9	11	2,3	18	3,9	7	1,5	28	6,0	1	0,2
Prečna	288	137	47,5	30	10,4	1	0,3	29	10,0	12	4,1	23	7,9	12	4,1	8	2,7	13	4,5	21	7,2	2	0,6
Stopiče	977	393	40,2	200	20,4	24	2,4	109	11,1	21	2,1	63	6,4	48	4,9	36	3,6	22	2,2	56	5,7	5	0,5
Straža	1689	954	56,4	118	6,9	42	2,4	82	4,8	143	8,4	129	7,6	51	3,0	8	0,4	52	3,0	104	6,1	6	0,3
Šentjernej	2555	1204	47,1	711	27,8	15	0,5	90	3,5	52	2,0	151	5,9	125	4,8	17	0,6	52	2,0	131	5,1	7	0,2
Škocjan	1283	424	33,0	594	46,2	4	0,3	58	4,5	25	1,9	67	5,2	41	3,1	9	0,7	21	1,6	37	2,8	3	0,2
Šmarjeta	970	302	31,1	401	41,3	7	0,7	44	4,5	17	1,7	56	5,7	25	2,5	13	1,3	19	1,9	82	8,4	4	0,4
Žuženberk	2216	826	37,2	889	40,1	48	2,1	66	2,9	67	3,0	107	4,8	54	2,4	16	0,7	64	2,8	75	3,3	4	0,1
Gabrje	378	173	45,7	123	32,5	3	0,7	15	3,9	13	3,4	20	5,2	10	2,6	3	0,7	4	1,0	14	3,7	-	-
Uršna sela	255	94	36,8	9	3,5	6	2,3	25	9,8	30	11,7	16	6,2	29	11,3	4	1,5	16	6,2	20	7,8	6	2,3
Bräljin	1418	451	31,8	18	1,2	7	0,4	395	27,8	164	11,5	69	4,8	95	6,6	5	0,3	90	6,3	113	7,9	11	0,7
Žabja vas	455	195	42,8	15	3,2	2	0,4	28	6,1	19	4,1	55	12,0	41	9,0	13	2,8	36	7,9	51	11,2	-	5,7
Drška	1611	577	35,8	20	1,2	10	0,6	133	8,2	73	4,5	140	8,8	112	6,9	8	0,4	156	9,6	367	22,7	15	0,9
Kandija-Grm	1729	559	32,3	15	0,8	16	0,9	235	13,5	29	1,6	190	10,9	72	4,1	17	0,9	278	16,0	307	17,7	11	0,6
Šmihel pri Novem mestu	484	184	38,0	21	4,3	8	1,6	38	7,8	26	5,3	48	9,9	35	7,2	4	0,8	33	6,8	84	17,3	3	0,6
Ločna-Maškovec	678	251	37,0	20	2,9	5	0,7	82	12,0	34	5,8	79	11,6	29	4,2	10	1,4	78	11,5	88	12,9	2	0,2
Novo mesto-Center	651	198	30,4	5	0,7	2	0,3	39	5,9	18	2,7	88	13,5	42	6,4	10	1,5	120	18,4	124	19,0	5	0,7
KS																							
Gotna vas	413	188	45,5	13	3,1	3	0,7	35	8,5	14	3,4	41	9,9	25	6,1	15	3,6	37	8,9	41	9,9	1	0,2
Mestne njive	691	231	33,4	9	1,3	15	2,2	67	9,7	24	3,5	58	8,4	35	5,1	8	1,2	90	13,0	151	21,8	3	0,4
Regrča vas	309	135	43,7	4	1,3	3	1,0	24	7,8	14	4,5	38	12,3	32	7,1	1	0,3	17	5,5	45	14,6	6	1,9
M. Šilc	1665	558	33,5	33	2,0	19	1,1	137	8,2	45	2,7	145	8,7	92	5,5	15	0,9	299	18,0	318	19,1	4	0,2
Občina Novo mesto	8843	10953	38,0	5033	18,1	473	1,6	2287	7,9	1227	4,3	2261	7,8	1386	4,8	378	1,3	1734	6,0	2771	9,6	140	0,5

Tabela 4.11.2.: AKTIVNO PREBIVALSTVO PO DEJAVNOSTIH PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE NOVO MESTO V LETIH 1961 IN 1971

Krajevna skupnosť	Aktivno prebivalstvo		Primar				Sekundar				Terciar				Kvartar in ostale dej.						
	1961		1971		1961		1971		1961		1971		1961		1971		1961		1971		
	št.	delež	št.	delež	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	
Bela cerkev	436	56,8	366	51,1	306	70,2	185	50,5	42	9,6	96	26,2	46	10,5	56	15,3	42	9,7	29	7,9	
Birčna vas	585	52,0	573	52,6	299	51,0	240	41,8	131	22,4	192	33,5	92	15,7	89	15,5	63	10,8	51	8,9	
Brusnice	753	74,2	546	53,6	471	62,5	201	36,8	147	19,5	186	34,0	58	7,7	83	15,2	77	10,3	76	14,0	
Bučna vas	339	56,2	285	46,0	246	53,3	164	33,3	145	20,8	68	42,9	29	17,5	24	13,7	19	8,4	29	10,1	
Dol.Toplice	1371	48,5	1285	43,8	823	60,0	450	35,0	239	17,4	498	38,7	138	10,0	198	15,5	171	12,5	138	10,8	
Gabrje	382	50,7	277	37,0	266	36,3	118	42,6	61	33,5	96	34,7	17	9,3	31	11,2	38	20,9	32	11,6	
Hinje	723	57,8	718	62,3	642	88,7	555	77,2	6	0,8	42	5,8	22	3,0	16	2,4	53	7,5	105	14,6	
Mali Slatnik	625	62,6	549	54,5	353	56,5	180	32,8	142	22,7	252	46,0	82	13,1	76	13,8	48	7,7	40	7,4	
Mirna peč	1470	55,2	1260	50,3	940	64,0	613	48,7	110	7,5	323	25,6	265	17,9	191	15,2	154	10,6	133	10,5	
Orehovica	709	61,1	618	54,4	521	73,5	350	56,6	102	14,4	206	33,3	31	4,3	34	5,5	55	7,8	28	4,6	
Otočec	954	60,7	929	57,0	649	68,1	449	48,3	119	12,5	238	25,6	105	11,0	143	15,4	80	8,4	99	10,7	
Podgrad	640	64,4	374	38,8	503	78,6	208	55,6	35	5,5	85	22,7	34	5,3	34	9,1	68	10,6	47	12,6	
Prečna	211	42,5	206	45,9	66	31,2	42	20,3	85	40,3	110	53,4	36	17,0	27	13,2	24	11,4	27	13,0	
Stopiče	1173	60,0	966	48,6	741	63,2	400	41,4	207	17,6	322	33,3	88	7,5	89	9,3	137	11,7	155	16,0	
Straža	1316	49,2	1292	45,3	509	38,6	187	14,5	505	38,3	821	63,5	221	16,8	193	14,9	82	6,3	91	7,1	
Šentjernej	2248	49,9	2834	58,7	1507	67,0	1433	52,4	302	13,4	829	29,3	209	9,3	213	7,5	229	10,3	305	10,8	
Škocjan	1495	62,1	1212	53,2	1278	85,5	820	67,7	51	3,4	218	18,0	80	5,4	73	6,0	86	5,7	101	8,3	
Šmarjeta	988	52,8	1045	58,4	772	78,1	643	61,5	69	7,0	207	19,8	58	5,9	92	8,8	89	9,0	103	9,8	
Uršna sela	315	47,3	248	40,2	135	42,9	62	25,0	79	25,1	81	32,7	72	22,9	81	32,7	29	9,2	24	9,7	
Žuženberk	2296	56,1	2259	55,1	1750	76,2	1193	52,8	141	6,1	95	30,8	179	7,8	152	6,7	228	9,9	219	9,7	
Novo mesto	5263	47,6	7564	45,1	531	10,1	380	5,0	1689	32,1	3694	48,8	1282	24,4	1515	20,0	1761	33,5	1974	26,1	
Občina																					
Novo mesto	24292	53,4	25406	50,7	13308	54,8	8932	35,2	4307	7,7	9264	36,5	3144	13,0	3412	13,4	3533	14,5	3798	14,9	

Tabela 4.12. ZAPOSLENI V OBČINI NOVO MESTO V LETU 1981 GLEDE NA KRAJ DELA

Krajevna skupnost	Aktivni	Zaposleni izven kraja bivanja		Zaposleni v kraju bivanja	
Bela cerkev	387	278	71,8	-	
Birčna vas	471	425	90,2	-	
Brusnice	514	388	75,5	-	
Bučna vas	734	613	83,5	3	0,4
Dol.Toplice	1493	1295	86,7	18	1,2
Gabrje	378	251	66,4	-	
Hinje	583	209	35,8	2	0,3
Mali Slatnik	756	608	80,4	-	
Nirna peč	1291	840	65,1	-	
Orehovica	536	395	73,7	-	
Otočec	903	627	69,4	44	4,9
Podgrad	460	307	66,7	-	
Prečna	288	260	90,3	-	
Stopiče	977	726	74,3	33	3,4
Staraža	1689	1571	93,0	15	0,9
Šentjernej	2555	1805	70,6	3	0,1
Škocjan	1283	678	52,8	1	0,1
Šmarjeta	970	588	60,6	-	
Uršna sela	255	244	95,7	-	
Žuženberk	2216	1287	58,1	12	0,5
Bršljin	1418	1054	74,3	336	23,7
Žabja vas	455	412	90,5	12	2,6
Drška	1611	1525	94,7	29	1,8
Kandiža Grm	1729	1591	92,0	100	5,8
Gotna vas	413	385	93,2	2	0,5
Šmihel	484	442	91,3	9	1,8
Mestne njive	691	648	93,8	24	3,5
Ločna-Mačkovec	678	605	89,2	28	4,1
Regrča vas	309	306	99,0	-	
Majde Šilc	1665	1583	95,1	39	2,3
Novo mesto-center	651	616	94,6	6	0,9
Občina Novo mesto	28843	22561	78,2	716	2,4

Tabela: 4.13 AKTIVNO PREBIVALSTVO - NAČIN POTOVANJA NA DELO V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE
NOVO MESTO LETA 1981

Krajevna skupnost	Skupaj	Kolo, peš		Motorno kolo		Avto		Avtobus		Vlak	
Bela cerkev	277	22	7,9	5	1,8	68	24,5	182	65,7	-	-
Birčna vas	416	14	3,4	12	2,9	100	24,0	187	45,0	103	24,8
Brusnice	369	13	3,5	7	1,9	104	28,2	245	66,4	-	-
Bučna vas	605	140	23,1	34	5,6	232	38,3	163	26,9	36	6,0
Dolenjske Toplice	118	135	12,1	17	1,5	265	23,7	686	61,4	15	1,3
Gabrje	248	6	2,4	2	0,8	24	9,7	216	87,1	-	-
Hinje	149	18	12,1	3	2,0	13	8,7	113	75,8	2	1,3
Mali Slatnik	602	82	13,6	20	3,3	295	49,0	205	34,1	-	-
Mirna peč	823	136	16,5	9	1,1	169	20,5	265	32,2	244	29,6
Orehovica	392	13	3,3	10	2,6	81	20,7	288	73,5	-	-
Otočec	580	93	16,0	35	6,0	204	35,2	248	42,8	-	-
Podgrad	298	3	1,0	2	0,7	58	19,5	235	78,9	-	-
Prečna	257	29	11,3	1	0,4	121	47,1	104	40,5	2	0,8
Stopiče	754	53	7,0	9	1,2	206	27,3	485	64,3	1	0,1
Straža	1571	569	36,2	17	1,1	374	23,8	610	38,8	1	0,1
Šentjernej	1803	595	33,0	41	2,3	344	19,1	820	45,5	3	0,2
Škocjan	679	110	16,2	31	4,6	107	15,8	431	63,5	-	-
Šmarjeta	580	115	19,8	6	1,0	106	18,3	352	60,7	1	0,2
Uršna sela	242	12	5,0	1	0,4	21	8,7	105	43,4	103	42,6
Žuženberk	1285	410	31,9	11	0,9	114	8,9	750	58,4	-	-
Bršljin	1367	870	63,6	4	0,3	292	21,4	178	13,0	23	1,7
Žabja vas	427	226	52,9	5	1,2	133	31,1	63	14,8	-	-
Drska	1553	704	45,3	11	0,7	477	30,7	265	17,1	96	6,2
Kandija-Grm	1500	845	56,3	4	0,3	423	28,2	224	14,9	4	0,3
Gotna vas	390	133	34,1	7	1,8	174	44,6	76	19,5	-	-
Šmihel	242	104	43,0	5	2,1	63	26,0	65	26,9	5	2,1
Mestne njive	679	427	62,9	6	0,9	211	31,1	34	5,0	1	0,1
Ločna Mačkovec	552	225	40,8	3	0,5	234	42,4	89	16,1	1	0,2
Regrča vas	302	75	24,8	1	0,3	138	45,7	86	28,5	2	0,7
Majda Šilc	1620	1006	62,1	4	0,2	448	27,7	162	10,0	-	-
Novo mesto-Center	605	364	60,2	4	0,7	115	19,0	120	19,8	2	0,3
Občina											
Novo mesto	22285	7547	33,9	327	1,5	5714	25,6	8052	36,1	645	2,9

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981, Zavod SRS za statistiko

Tabela: 4.14. AKTIVNO PREBIVALSTVO - ODDALJENOST OD DELOVNEGA MESTA V OBČINI NOVO MESTO LETA 1981

Krajevna skupnost	Skupaj ¹	Oddaljenost v km													
		do 1 km	1,1 - 3	3,1 - 5	5,1 - 10	10,1 - 15	15,1 - 20	nad 20							
Bela cerkev	275	10	3,6	17	6,2	14	5,1	67	24,4	142	51,6	19	6,9	6	2,2
Birčna vas	416	-	-	11	2,6	47	11,3	315	75,7	32	7,7	8	1,9	3	0,7
Brusnice	356	3	0,8	4	1,1	5	1,4	238	66,9	102	28,7	2	0,6	2	0,6
Bučna vas	604	56	9,3	170	28,1	145	24,0	214	35,4	11	1,8	3	0,5	5	0,8
Dolenjske Topl.	1095	47	4,3	147	13,4	199	18,2	260	23,7	284	25,9	138	12,6	20	1,8
Gabrje	241	-	-	-	-	9	3,7	3	1,2	184	76,3	43	17,8	2	0,8
Hinje	138	4	2,9	4	2,9	1	0,7	10	7,2	10	7,2	13	9,4	96	69,6
Mali Slatnik	589	5	0,8	80	13,6	214	36,3	271	46,0	8	1,4	2	0,3	9	1,5
Mirna peč	777	26	3,3	63	8,1	29	3,7	266	34,2	281	36,2	58	7,5	54	6,9
Orehovica	387	1	0,3	23	5,9	77	19,9	57	14,7	78	20,2	104	26,9	47	12,1
Otočec	576	20	3,5	33	5,7	98	17,0	379	65,8	30	5,2	7	1,2	9	1,6
Podgrad	298	-	-	3	1,0	5	1,7	146	49,0	132	44,3	9	3,0	3	1,0
Prečna	253	1	0,4	58	22,9	98	38,7	85	33,6	6	2,4	1	0,4	4	1,6
Stopiče	714	4	0,6	17	2,4	70	9,8	367	51,4	87	12,2	117	16,4	52	7,3
Straža	1476	417	28,3	320	21,7	149	10,1	521	35,3	40	2,7	7	0,5	22	1,5
Šentjernej	1563	244	15,6	364	23,3	247	15,8	90	5,8	70	4,5	417	26,7	131	8,4
Škocjan	637	31	4,9	40	6,3	55	8,6	81	12,7	16	2,5	206	32,3	208	32,7
Šmarjeta	539	38	7,1	27	5,0	19	3,5	44	8,2	176	32,7	182	33,8	53	9,8
Uršna sela	238	4	1,7	3	1,3	1	0,4	5	2,1	213	89,5	7	2,9	5	2,1
Žuženberk	1087	106	9,8	117	10,8	136	12,5	171	15,7	166	15,3	119	10,9	272	25,0
Bršljin	1197	519	43,4	282	23,6	259	21,6	86	7,2	27	2,3	11	0,9	13	1,1
Žabja vas	406	132	32,5	187	46,1	51	12,6	18	4,4	3	0,7	5	1,2	10	2,5
Draska	1458	323	22,2	540	37,0	363	24,9	192	13,2	12	0,8	4	0,3	24	1,6
Kandiža Grm	1219	520	42,7	405	33,2	208	17,1	43	3,5	9	0,7	5	0,4	29	2,4
Gotna vas	359	46	12,8	140	39,0	109	30,4	51	14,2	6	1,7	3	0,8	4	1,1
Šmihel	229	27	11,8	91	39,7	71	31,0	31	13,5	3	1,3	-	-	6	2,6
Mestne njive	554	229	41,3	266	48,0	17	3,1	17	3,1	4	0,7	6	1,1	15	2,7
Ločna Mačkovec	463	73	15,8	204	44,1	107	23,1	49	10,6	9	1,9	7	1,5	14	3,0
Regrača vas	298	9	3,0	113	37,9	92	30,9	74	24,8	7	2,3	1	0,3	2	0,7
Majda Šilc	1453	600	41,3	610	42,0	145	10,0	51	3,5	8	0,6	9	0,6	30	2,1
Novo mesto-Center	429	132	30,8	255	59,4	10	2,3	14	3,3	4	0,9	6	1,4	8	1,9
Občina															
Novo mesto	30324	3627	17,8	4594	22,6	3050	15,0	4216	20,7	2160	10,6	1519	7,5	1158	5,7

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981, Zavod SRS za statistiko

¹Ni podatka za 8519 aktivnih prebivalcev

Tabela 4.15.: AKTIVNO PREBIVALSTVO - POGOSTOST VRAČANJA V DOMAČI KRAJ V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH
OBČINE NOVO MESTO LETA 1981

Krajevna skupnost	Skupaj	Vsak dan	1 x tedensko	Manj kot 1 x tedensko
Bela cerkev	273	268	98,2	4 1,5
Birčna vas	419	411	98,1	4 1,0
Brusnice	364	359	98,6	4 1,1
Bučna vas	212	207	97,6	2 0,9
Dolenjske Toplice	1096	1036	94,5	31 2,8
Gabrje	248	245	98,8	2 0,8
Hinje	189	138	73,0	39 20,6
Mali Slatnik	488	476	97,5	11 2,3
Mirna peč	782	760	97,2	14 1,8
Orehovica	390	385	98,7	2 0,5
Otočec	589	546	92,7	5 0,8
Podgrad	301	294	97,7	3 1,0
Prečna	234	230	98,3	2 0,9
Stočiče	732	682	93,2	15 2,0
Straža	1234	1171	94,9	26 2,1
Šentjernej	1456	1426	97,9	17 1,2
Škocjan	631	612	97,0	12 1,9
Šmarjeta	532	521	97,9	8 1,5
Uršna sela	236	230	97,5	5 2,1
Žuženberk	1024	948	92,6	45 4,4
Bršljin	358	23	6,4	50 14,0
Žabja vas	48	22	45,8	15 31,3
Drska	158	126	79,7	16 10,1
Kandija Grm	243	51	21,0	58 23,9
Gotna vas	23	18	78,3	2 8,7
Šmihel	48	40	83,3	3 6,3
Mestne njive	51	22	43,1	15 29,4
Ločna Mačkovec	59	35	59,3	5 8,5
Regrča vas	29	25	86,2	2 6,9
Majda Šilc	107	64	59,8	15 14,0
Novo mesto-Center	48	32	66,7	6 12,5
Občina Novo mesto	12602	11403	90,5	438 3,5
				761 6,0

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981, Zavod SRS za statistiko

Tabela: 4.16 OSEBE NA ZAČASNEM DELU V TUJINI GLEDE NA ČAS DELA IN DRŽAVO ZAPOSLOTITVE PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE NOVO MESTO LETA 1981

Krajevna skupnost	Število preb.	Št.oseb na začasnem delu v tuj.		Država zaposlitve				Čas dela v tujini				
		delež		ZRN	Švica	Avstrija	ostale	0-1	2-5	6-10	11-15	16-30 in več
Bela cerkev	787	10	1,3	4	2	0	4	0	0	2	5	1
Birčna vas	1108	15	1,4	12	1	0	2	0	1	3	6	1
Brusnice	1056	22	2,1	11	5	3	3	0	3	3	9	3
Bučna vas	1555	27	1,7	16	0	7	4	0	3	0	10	5
Dolenjske Toplice	3275	88	2,7	58	3	5	22	0	3	18	26	7
Gabrje	684	16	2,3	13	0	1	2	0	2	4	3	1
Hinje	983	43	4,4	27	3	0	13	0	1	8	13	8
Mali Slatnik	1485	21	1,4	8	9	0	4	0	0	3	6	3
Mirna peč	2471	40	1,6	30	0	3	7	0	1	10	15	3
Orehovica	1129	25	2,2	17	2	2	4	0	3	7	5	5
Otočec	1798	27	1,5	17	5	0	5	0	3	6	7	3
Podgrad	924	28	3,0	23	0	3	2	0	3	11	5	1
Prečna	736	10	1,4	9	0	0	1	0	1	0	3	1
Stopiče	2088	58	2,8	35	2	1	20	1	3	8	21	12
Straža	3344	26	0,8	20	1	1	4	0	2	0	13	3
Šentjernej	5156	133	2,6	110	13	2	8	0	3	15	59	13
Škocjan	2323	44	1,9	23	10	2	9	0	2	6	11	7
Šmarjeta	1798	36	2,0	24	7	1	4	0	3	9	11	7
Uršna sela	602	14	2,3	10	3	0	1	0	2	3	6	3
Žuženberk	3975	95	2,3	61	4	4	26	0	7	17	31	15
Bršljin	2499	14	0,6	10	2	0	2	0	0	2	5	5
Žabja vas	879	11	1,3	9	0	0	2	0	3	1	6	0
Drska	3107	10	0,3	5	0	0	5	0	2	4	1	3
Kandije-Grm	3333	23	0,7	9	4	1	9	1	3	4	6	7
Gotna vas	835	22	2,6	17	1	0	4	0	1	0	7	3
Šmihel	1612	12	0,7	10	0	0	2	0	1	0	7	1
Mestne njive	1396	21	1,5	12	5	0	4	0	0	4	7	0
Ločna Mačkovec	1245	11	0,9	9	0	0	2	0	0	0	5	3
Regrča vas	644	2	0,3	0	2	0	0	0	0	1	1	0
Majda Šilc	3195	31	1,0	19	1	1	10	0	5	5	8	3
Novo mesto-Center	1323	37	2,8	24	1	0	12	0	1	5	9	3
Občina Novo mesto	57345	972	1,7	652 67,1%	86 8,8%	37 3,8%	197 20,3%	2 0,3%	62 9,1%	159 23,4%	327 48,1%	130 19,1%

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981, Zavod SRS za statistiko

Tabela: 4.171.

MIGRACIJSKE ZNAČILNOSTI PREBIVALSTVA-LETO DOSELITVE V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE NOVO MESTO

Krajevna skupnost	Skupaj	Avtohtono prebivalstvo		Do 1921		1922-1945		1946-1953		1954-1955		1956-1960		1961-1965		1966-1971		1972-1981		Neznano	
Bela Cerkev	787	450	57,2	4	1,2	44	13,0	35	10,4	10	3,0	21	6,2	32	9,5	44	13,1	139	41,2	8	2,4
Birčna vas	1108	752	67,9	3	0,8	48	13,5	50	14,0	10	2,8	36	10,1	50	14,0	36	10,1	112	31,5	11	3,1
Brusnice	1056	732	69,3	7	2,2	41	12,7	34	10,5	12	3,7	39	12,0	25	7,7	52	16,0	106	32,7	8	2,5
Bučna vas	1555	1078	69,3	2	0,4	52	10,9	43	9,0	18	3,8	41	8,6	54	11,3	70	14,7	182	38,2	15	3,1
Dolenjske Toplice	3275	1743	53,2	15	1,0	160	10,4	182	11,9	40	2,6	107	7,0	138	9,0	261	17,0	609	39,8	20	1,3
Gabrje	684	564	82,5	2	1,7	18	15,0	16	13,3	4	3,3	9	7,5	13	10,8	17	14,2	38	31,7	3	2,5
Hinje	983	745	75,8	11	4,6	72	30,3	33	13,9	7	2,9	18	7,6	22	9,2	24	10,1	43	18,1	8	3,3
Mali Slatnik	1485	898	60,5	6	1,0	66	11,2	46	7,8	16	2,7	44	7,5	52	8,9	65	11,1	276	47,1	16	2,7
Mirna peč	2471	1480	59,9	20	2,0	157	15,8	107	10,8	28	2,8	101	10,2	96	9,7	110	11,2	359	36,2	13	1,3
Orehovica	1129	720	63,8	8	2,0	63	15,4	53	13,0	12	2,9	35	8,6	57	13,9	41	10,0	127	31,0	13	3,2
Otočec	1798	1044	58,1	10	1,3	98	13,0	43	5,7	22	2,9	51	6,8	72	9,5	117	15,5	335	44,5	6	0,8
Podgrad	924	680	73,6	6	2,5	47	19,3	22	9,0	12	4,9	36	14,7	32	13,1	29	11,9	57	23,4	3	1,2
Prečna	736	446	60,6	3	1,0	26	9,0	26	9,0	7	2,4	26	9,0	25	8,6	46	15,8	122	42,1	9	3,1
Stopiče	2088	1367	65,5	11	1,5	108	15,0	44	6,1	13	1,8	57	7,9	87	12,1	103	14,3	292	40,5	6	0,8
Straža	3344	1614	48,3	15	0,7	101	5,8	148	8,6	47	2,7	146	8,4	219	12,7	254	14,7	769	44,6	31	1,8
Šentjernej	5156	2977	57,7	40	1,8	294	13,5	197	9,0	65	3,0	201	9,2	254	11,7	315	14,5	773	35,5	40	1,8
Škocjan	2323	1335	57,5	23	2,3	188	19,0	100	10,1	14	1,4	59	6,0	105	10,6	140	14,2	352	35,7	7	0,7
Šmarjeta	1798	1086	60,4	16	2,2	115	16,2	58	8,1	24	3,4	58	8,1	79	11,1	83	11,6	269	37,9	10	1,4
Uršna sela	602	426	70,8	3	1,7	23	13,1	25	14,2	7	4,0	26	14,8	11	6,2	22	12,5	55	31,2	4	2,3
Žuženberk	3975	2572	64,7	32	2,3	252	18,0	150	10,7	51	3,6	125	8,9	167	11,9	201	14,3	401	28,6	24	1,7
Bršljin	2499	1551	62,1	13	1,4	79	8,3	101	10,7	34	3,6	102	10,8	123	13,0	213	22,4	235	24,7	48	5,1
Žabja vas	879	429	48,8	4	0,8	19	4,2	41	9,1	8	1,8	66	14,7	100	22,3	80	17,8	130	28,9	2	0,4
Drska	3107	1537	49,5	11	0,7	70	4,5	135	8,6	24	1,5	148	9,4	200	12,7	281	17,9	667	42,5	34	2,2
Kandija Grm	3333	1593	47,8	21	1,2	134	7,7	189	10,9	55	3,2	234	13,4	275	15,8	273	15,7	449	25,8	110	6,3
Gotna vas	835	453	54,3	5	1,3	30	7,8	31	8,1	13	3,4	53	13,9	67	17,5	71	18,7	110	28,8	2	0,5
Šmihel	1612	1132	70,2	5	1,0	24	5,0	27	5,6	11	2,3	33	6,9	36	7,5	81	16,9	237	49,4	26	5,4
Mestne njive	1396	624	44,7	5	0,6	61	7,9	100	13,0	23	3,0	89	11,5	137	17,7	119	15,4	212	27,5	26	3,4
Ločna Mačkovec	1245	660	53,0	-	-	15	2,6	30	5,1	10	1,7	46	7,9	46	7,9	99	16,9	328	56,0	11	1,9
Regrča vas	644	369	57,3	4	1,5	17	6,2	10	3,6	8	2,9	25	9,1	31	11,3	48	17,5	117	42,5	15	5,4
Majda Šilc	3195	1390	43,5	2	0,1	55	3,0	148	8,2	50	2,8	181	10,0	331	18,3	294	16,4	702	38,9	42	2,3
Novo mesto-Center	1323	588	44,4	22	3,0	95	12,9	118	16,1	26	3,5	79	10,7	45	6,1	77	10,5	259	35,3	14	1,9
Občina Novo mesto	57345	33035	57,6	329	1,3	2572	10,6	2342	9,6	681	2,8	2292	3,4	2981	12,3	3666	15,1	8862	36,5	585	2,4

Vir: Popis prebivalstva v letu 1981, Zavod SRS za statistiko

Tabela 4.17.2.: MIGRACIJSKE ZNAČILNOSTI PREBIVALSTVA

NARODNOSTNA SESTAVA PRISELJENIH V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE NOVO MESTO V LETU 1981

Krajevna skupnost	Skupaj	Moški		Slovenci		Hrvati		Srbi		Maked.		Črnog.		Muslim.		Narodn.e-Neopr.		Jugoslov.		Reg.prip.		Tujci		Neznano			
		št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%		
Bela cerkev	337	132	39,2	319	94,6	5	1,5	-	-	-	-	2	0,6	-	1	0,3	10	3,0	-	-	-	-	-	-			
Birčna vas	356	123	34,5	332	99,3	12	3,4	8	2,1	-	-	-	-	2	0,6	-	-	-	2	0,6	-	-	-	-			
Brusnice	324	110	34,0	316	97,5	2	0,6	5	1,6	-	-	-	-	1	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Bučna vas	477	195	40,9	435	91,2	17	3,6	16	3,4	3	0,6	-	1	0,2	1	0,2	-	3	0,6	1	0,2	-	-	-			
Dol.Toplice	1532	600	39,2	1385	90,4	88	5,7	28	1,8	-	-	2	0,1	17	1,1	1	0,1	3	0,2	6	0,4	1	0,1	-	1	0,1	
Gabrje	120	37	30,8	111	92,5	3	2,5	1	0,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	4,2			
Hinje	238	74	31,1	237	99,6	1	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Mali Slatnik	587	237	40,4	552	94,0	14	2,4	9	1,5	-	-	4	0,7	-	5	0,9	1	0,2	-	2	0,3	-	-	-			
Mirna peč	991	355	35,8	972	98,1	11	1,1	2	0,2	1	0,1	3	0,3	-	-	-	-	1	0,1	1	0,1	-	-	-			
Orehovica	409	145	35,5	396	96,8	8	2,0	5	1,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Otočec	754	316	41,9	701	93,0	18	2,4	10	1,3	-	-	5	0,7	13	1,7	-	-	-	7	0,9	-	-	-	-			
Podgrad	244	64	26,2	239	98,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1,6	-	-	-	1	0,4			
Prečna	290	130	44,8	242	83,5	6	2,1	6	2,1	-	-	3	1,0	-	32	11,0	-	-	-	-	-	-	1	0,3			
Stopiče	721	284	39,4	696	96,5	4	0,6	2	0,3	-	-	-	-	1	0,1	-	-	10	1,3	-	-	4	0,6	4	0,6		
Straža	1730	759	43,9	1411	81,6	156	9,0	103	5,9	1	0,1	11	0,6	6	0,3	3	0,2	1	0,1	24	1,4	8	0,5	-	6	0,3	
Šentjernej ¹	2179	848	38,9	2050	94,1	60	2,8	13	0,6	2	0,1	-	-	4	0,2	29	1,4	3	0,1	5	0,2	6	0,3	1	0,0	5	0,2
Škocjan	988	368	37,2	973	98,5	7	0,7	4	0,4	-	-	-	-	-	-	1	0,1	3	0,3	-	-	-	-	-			
Šmarjeta	712	291	40,9	677	95,1	20	2,8	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1	6	0,9	4	0,6	2	0,3	-	1	0,1			
Uršna sela	176	69	39,2	161	91,5	5	2,8	-	-	-	-	8	4,5	1	0,6	1	0,6	-	-	-	-	-	-	-			
Žuženberk	1403	518	36,9	1371	97,7	19	1,3	4	0,3	-	-	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1	1	0,1	-	-	6	0,4		
Bräljin	948	438	46,2	756	79,8	49	5,3	78	8,2	6	0,6	3	0,3	19	2,0	4	0,4	1	0,1	25	2,6	1	0,1	-	6	0,6	
Žabja vas	450	209	46,4	374	83,2	28	6,2	21	4,7	3	0,7	-	2	0,4	10	2,2	1	0,2	9	2,0	1	0,2	-	1	0,2		
Drška	1570	712	45,3	1256	80,0	99	6,3	105	6,7	7	0,4	3	0,2	9	0,6	12	0,8	2	0,1	63	4,0	5	0,3	-	9	0,6	
Kandija-Grm	1740	788	45,3	1376	79,0	117	6,7	122	7,0	5	0,3	14	0,8	6	0,3	10	0,6	3	0,2	71	4,1	7	0,4	1	0,1	8	0,5
Gotna vas	382	188	49,2	334	87,4	24	6,3	13	3,7	-	-	-	-	6	1,5	-	-	4	1,0	-	-	-	-	-			
Šmihel	480	233	48,5	417	86,9	29	6,0	11	2,3	-	-	1	0,2	18	3,8	1	0,2	2	0,4	1	0,2	-	-	-			
Mestne njive	772	329	42,6	650	84,1	63	8,2	34	4,4	2	0,3	-	1	0,1	8	1,0	-	-	6	0,8	6	0,8	-	2	0,3		
Ločna-Maškovec	585	295	50,4	461	78,8	54	9,2	27	4,6	-	-	5	0,8	10	1,7	2	0,3	1	0,2	17	2,9	3	0,5	-	5	0,9	
Regrča vas	275	130	47,3	234	85,0	17	6,2	11	4,0	-	-	2	0,7	4	1,5	1	0,4	-	-	2	0,7	4	1,5	-	-		
Majde Šilc	1805	845	46,8	1321	73,1	167	9,3	153	8,5	11	0,6	14	0,8	9	0,5	15	0,8	10	0,6	96	5,3	3	0,2	-	6	0,3	
Novo mesto-Center	735	336	45,7	571	77,7	48	6,5	66	9,0	-	-	4	0,5	8	1,1	13	1,8	-	-	16	2,2	3	0,4	-	6	0,8	
Občina																											
Novo mesto	24310	10158	41,8	21326	87,7	1151	4,7	859	3,5	41	0,2	68	0,3	113	0,5	189	0,8	36	0,1	382	1,6	65	0,3	6	0,0	73	0,3

¹ni podatka za 1 osebo

Tabela 4.18.: PREBIVALSTVO NAD 10 LET STAROSTI GLEDE NA PISMENOST PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH
OBČINE NOVO MESTO

Krajevna skupnost	Število nepismenih			Delež nepismenih		
	1961	1971	1981	1961	1971	1981
Bela cerkev	5	4	1	0,8	0,7	0,1
Birčna vas	16	13	15	1,8	1,5	1,2
Brusnice	7	5	5	0,9	0,6	0,5
Bučna vas	12	5	5	1,3	0,4	0,3
Dol.Toplice	24	10	15	1,1	0,4	0,5
Gabrje	10	2	3	1,7	0,3	0,4
Hinje	20	20	8	1,9	2,1	0,8
Mali Slatnik	8	10	12	0,9	1,1	0,8
Mirna peč	22	20	16	1,0	1,0	0,6
Orehovica	11	9	11	1,2	1,0	1,0
Otočec	14	13	20	1,1	1,0	1,1
Podgrad	13	6	3	1,6	0,8	0,3
Prečna	28	5	80	7,2	1,3	10,8
Stopiče	16	13	11	1,0	0,8	0,5
Straža	38	17	19	1,8	0,7	0,6
Šentjernej	66	55	57	1,8	1,4	1,1
Škocjan	35	35	33	1,8	1,9	1,4
Šmarjeta	23	10	17	1,5	0,7	0,9
Uršna sela	7	4	4	1,4	0,8	0,7
Žuženberk	57	48	28	1,7	1,4	0,7
Novo mesto	80	182	68	0,9	1,5	0,3
Občina Novo mesto	513	489	431	1,4	1,2	0,8

Tabela: 4.19.

POKLICNA STRUKTURA GOSPODINJSTEV PO KS OBČINE NOVO MESTO V LETIH 1961 IN 1971

Krajevna skupnost	Št.gospodinjstev			K m e ě k o				M e š a n o				N e k m e ě k o			
	1961	1971	indeks	1961		1971		1961		1971		1961		1971	
				št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%		
Bela cerkev	210	193	91,9	105	50,0	56	29,0	63	30,0	60	31,0	42	20,0	77	39,8
Birčna vas	241	259	109,3	56	23,6	24	9,2	129	54,4	116	44,7	54	22,7	119	45,9
Brusnice	248	247	99,6	79	31,6	38	15,4	126	50,4	108	43,7	43	17,2	101	40,9
Bučna vas	304	374	123,0	98	32,2	46	12,3	107	35,2	89	23,8	102	33,6	239	63,9
Dolenjske Toplice	757	784	103,6	191	25,2	52	6,6	336	44,3	180	23,0	234	45,3	552	70,4
Gabrje	144	146	101,4	53	36,8	12	8,2	72	50,0	78	53,4	19	13,1	56	38,3
Hinje	292	282	96,6	239	81,8	163	57,8	41	14,0	91	32,2	13	4,4	28	9,9
Mali Slatnik	269	300	111,5	86	32,0	47	15,7	123	45,7	95	31,7	60	22,3	158	52,7
Mirna peč	604	635	103,4	260	43,0	151	23,7	229	37,9	206	32,4	114	18,9	259	40,7
Orehovica	280	275	98,2	127	45,3	61	22,1	121	43,2	145	52,7	29	10,3	68	24,7
Otočec	417	436	105,1	180	43,1	92	21,1	132	31,6	166	38,0	105	25,2	190	43,5
Podgrad	222	209	94,1	125	56,3	48	22,9	85	38,2	94	44,9	16	7,2	67	32,0
Prečna	137	121	88,3	23	16,7	13	10,7	40	29,1	17	14,0	74	54,0	91	75,2
Stopiše	419	453	108,1	169	40,3	66	14,6	193	46,1	210	46,4	57	13,6	177	39,1
Straža	696	816	117,2	98	14,1	34	4,1	281	40,3	108	13,2	317	45,5	674	82,5
Šentjernej	1138	1222	107,4	547	48,1	294	24,0	362	31,9	484	39,6	229	20,1	444	36,3
Škocjan	652	621	95,2	442	67,8	245	39,5	143	21,9	244	39,3	65	10,0	132	21,3
Šmarjeta	481	452	99,0	291	60,5	204	45,1	118	24,5	148	32,7	70	14,6	100	22,1
Uršna sela	166	165	99,4	32	19,2	12	7,2	61	36,7	28	16,9	73	44,2	125	75,7
Žuženberk	1092	1060	97,1	564	51,6	220	20,8	272	24,9	457	43,1	253	23,2	383	36,1
Bršljin	241	246	102,1	10	4,1	2	0,8	55	22,8	15	6,1	176	73,0	229	93,1
Žatja vas	104	242	232,7	5	4,8	1	0,4	15	14,4	4	1,7	84	80,7	237	97,9
Drska	156	219	140,4	15	9,6	5	2,3	45	28,8	15	6,8	96	61,5	199	90,9
Kandije-Grm															
Gotna vas	112	162	144,6	10	8,9	10	6,2	38	33,9	13	8,0	63	56,3	139	85,8
Šmihel	161	164	101,9	18	11,2	6	3,7	17	10,6	17	10,4	126	78,3	141	86,0
Mestne njive															
Ločna Mačkovec	102	119	116,7	16	10,8	5	4,2	39	26,4	25	21,0	46	31,1	89	74,8
Regrča vas	90	157	174,4	6	6,7	2	1,3	57	63,3	6	3,8	27	30,0	149	94,9
Majde Šilc	22	32	145,5	2	9,1	2	6,3	6	27,3	7	21,9	14	63,6	23	71,9
Novo mesto-Center	2546	3350	131,6	30	1,2	24	0,7	78	3,1	51	1,5	2438	95,8	3275	97,7
Občina Novo mesto	12326	13893	112,7	3855	31,3	1927	13,9	3385	27,5	3301	23,7	5066	41,1	8576	61,7

Vir: Statistični popis 1971, 1961

TABELA: 4.22.

***** C R C S S Y A B U L A T I O N O F *****
 P20 STRCKOVNA IZOBRAZBA BY P31 K5
 ***** PAGE 1 OF 2

		P31														ROW TOTAL						
COUNT		IBUŽNA VA		D. TOPLIC		HINJE		DIOUČEC		STOPIČE		STRAVA		ŠENTJERN			ŠKOCJAN		BUŽEMBER		BRŠLJIN	
ROW	PCT	IS	4	5	7	12	15	16	17	18	21	22										
COL	PCT	IS																				
TOT	PCT	IS																				
P20																						
VISOKA	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23
			4.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.2
			5.6	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
			.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
VISJA	2	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
			28.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.0
			11.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
			.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
SREDNJA	3	0	0	0	0	2	1	0	2	1	0	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	49
			0	0	4.1	2.0	0	0	4.1	2.0	0	10.2	10.2	0	0	0	0	0	0	0	0	6.8
			0	0	4.5	3.0	0	0	6.7	2.0	0	1.5	1.5	0	0	0	0	0	0	0	0	
			0	0	.3	.1	0	0	.3	.1	0	.7	.7	0	0	0	0	0	0	0	0	
NIŽJA	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21
			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.9
			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
VK	5	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	13	13	0	0	0	0	0	0	0	0	16
			0	0	0	0	3.3	6.3	0	0	0	81.3	81.3	0	0	0	0	0	0	0	0	2.2
			0	0	0	0	3.0	6.7	0	0	3.9	3.9	3.9	0	0	0	0	0	0	0	0	
			0	0	0	0	.1	.1	0	0	1.8	1.8	1.8	0	0	0	0	0	0	0	0	
KV	6	3	8	0	21	11	1	0	0	0	4	96	96	0	0	0	0	0	0	0	0	198
			1.5	4.0	0	10.6	5.6	0	0	0	4.8	48.5	48.5	0	0	0	0	0	0	0	0	27.7
			100.0	44.4	0	47.7	33.3	6.7	0	0	33.3	28.6	28.6	0	0	0	0	0	0	0	0	
			.4	1.1	0	2.9	1.5	.1	0	0	.6	13.4	13.4	0	0	0	0	0	0	0	0	
PRIUŽEN	7	0	6	1	7	7	8	0	0	0	8	116	116	0	0	0	0	0	0	0	0	182
			3.3	.5	3.3	3.8	4.4	0	0	0	4.4	60.4	60.4	0	0	0	0	0	0	0	0	25.4
			33.3	50.0	15.9	21.2	53.3	0	0	0	66.7	32.7	32.7	0	0	0	0	0	0	0	0	
			.8	.1	1.0	1.0	1.1	0	0	0	1.1	15.4	15.4	0	0	0	0	0	0	0	0	
NK	8	0	1	1	14	13	5	1	0	0	0	112	112	0	0	0	0	0	0	0	0	220
			.5	.5	6.4	5.9	2.3	.5	0	0	50.9	50.9	50.9	0	0	0	0	0	0	0	0	30.7
			5.6	50.0	31.6	39.4	33.3	33.3	0	0	33.3	33.3	33.3	0	0	0	0	0	0	0	0	
			.1	.1	2.0	1.8	.7	.1	0	0	15.6	15.6	15.6	0	0	0	0	0	0	0	0	
COLUMN			3	18	2	44	33	15	3	1	12	334	334	716	716	716	716	716	716	716	716	716
TOTAL			.4	2.3	.3	6.1	4.6	2.1	.4	.1	1.7	46.9	46.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

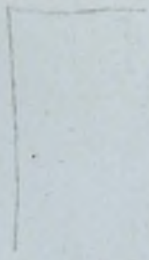
(CONTINUED)

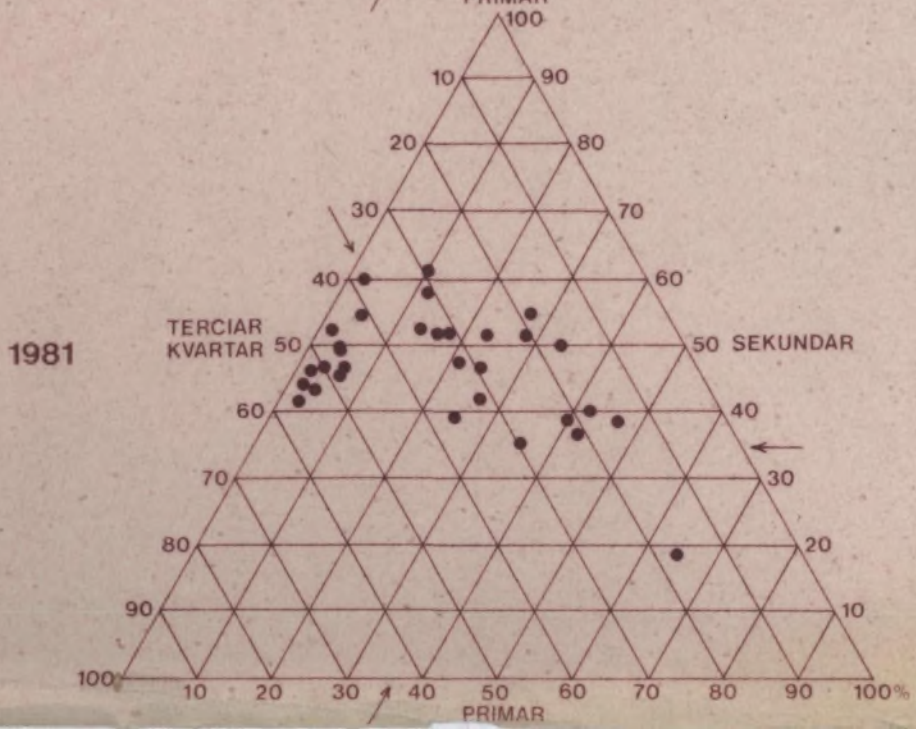
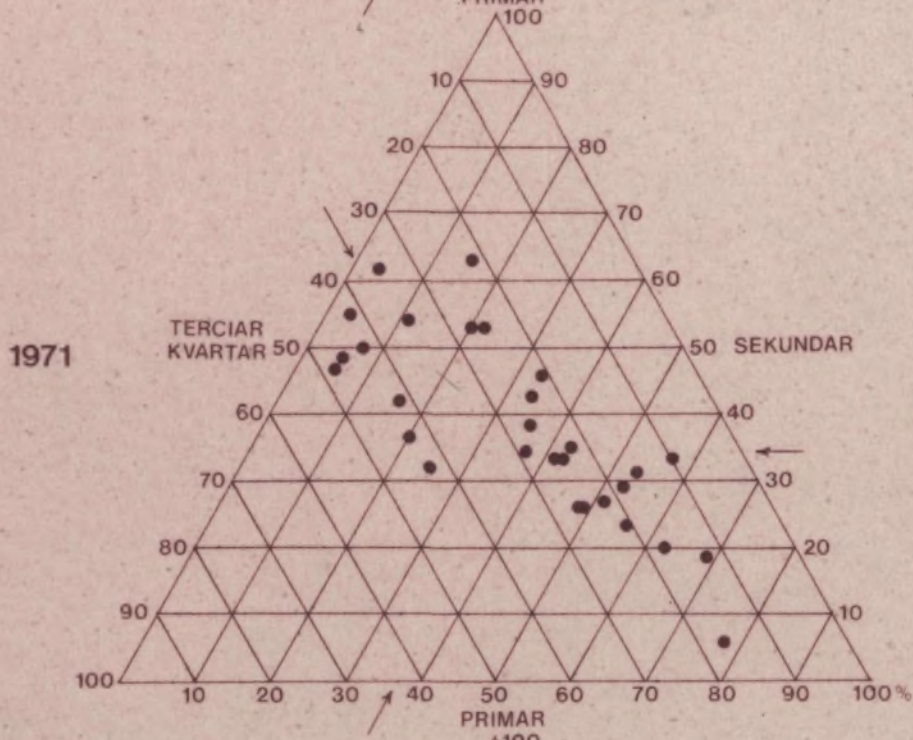
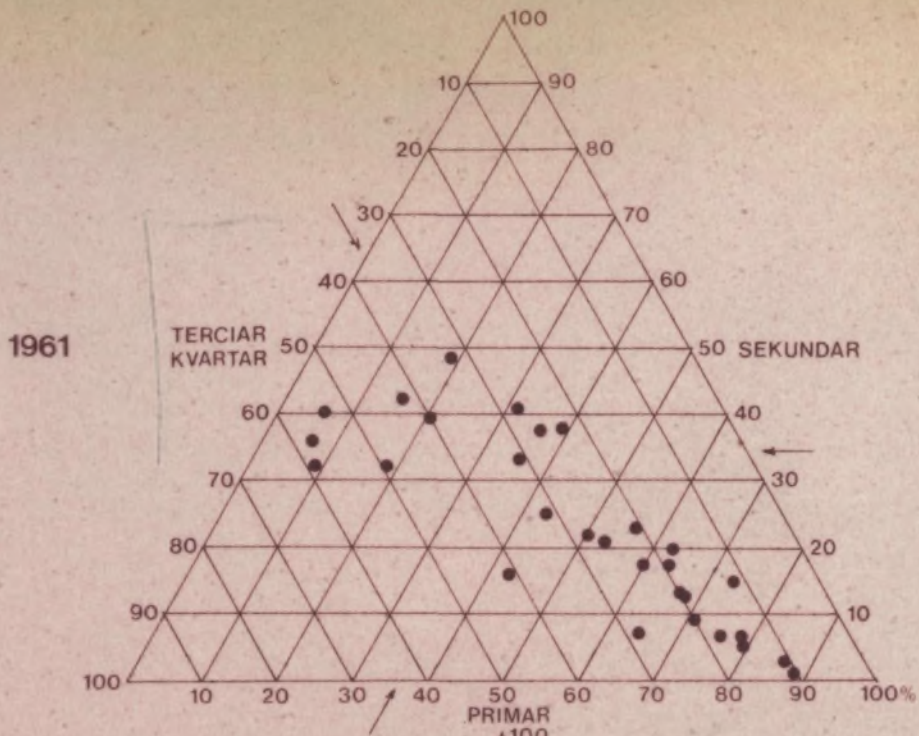
Tabela: 5.1.

SPREMINJANJE GOSTOTE PREBIVALSTVA PO KATASTRSKIH OBČINAH V OBČINI NOVO MESTO

K.O.	štev. K.O.	1953	1961	1971	1979	K.O.	štev. K.O.	1953	1961	1971	1979	K.O.	štev. K.O.	1953	1961	1971	1979	
Ajdovec	1444	34,0	32,2	28,1	27,4	Kandija	1483	priključeno k Novemu mestu				Težka voda	1490	63,6	60,4	59,4	63,0	
Bela cerkev	1468	103,4	89,2	78,9	77,7	Lakovnice	1491	40,3	41,2	41,3	41,0	Tomažja vas	1469	121,1	90,5	91,5	93,0	
Brezova reber	1445	9,3	6,6	6,5	5,5	Mirna peč	1451	77,1	79,2	87,0	92,0	Toplice	1495	114,1	128,9	152,4	208,2	
Bršljin	1455	priključeno k Novemu mestu				Mršeča vas	1471	54,5	51,0	49,5	45,8	Trebelno(del)	1415	27,5	25,5	21,2	20,8	
Brusnice	1479	58,8	57,7	58,0	58,1	Novo mesto	1456	233,1	294,8	409,5	497,8	V.Podljubur	1493	39,3	37,3	33,9	34,4	
Cerovec	1489	38,6	36,4	35,4	33,2	Orehovica(del)	1336	24,8	20,5	19,4	20,4	V.Lipje	1441	26,1	24,2	19,4	16,0	
Črešnjice	1458	47,5	50,0	46,1	47,5	Ostrog (del)	1472	88,8	80,1	79,9	77,4	Vinja vas	1501	24,1	22,5	21,6	20,2	
Daljni vrh	1454	68,8	86,1	102,6	34,5	Podstenice(del)	1497	-	1,4	0,5	-	Vrhpolje	1477	37,9	32,2	32,6	31,8	
Dobindol	1500	61,7	55,6	53,3	52,5	Podturn	1496	42,3	44,9	46,5	49,2	Zagorica	1453	49,6	48,4	46,8	47,1	
Dobrava	1470	65,9	52,1	60,0	63,2	Polhovica	1474	46,6	39,8	40,4	38,5	Zagrad	1463	60,5	50,0	43,2	39,8	
Dole	1464	70,6	62,4	59,0	54,9	Poljane	1498	19,6	22,5	18,8	17,8	Zajčji vrh	1487	88,3	77,3	78,7	73,9	
Družinska vas	1467	34,3	113,0	93,4	97,6	Potov vrh	1480	73,9	69,0	68,6	67,9	Zbure	1462	76,6	61,1	57,3	53,1	
Dvor	1443	59,7	54,6	54,3	56,0	Prečna	1448	59,7	78,8	74,9	116,5	Žaloviče	1461	65,3	55,9	54,0	57,7	
Gabrje	1478	46,1	44,8	44,4	40,8	Ragovo	1482	priključeno k Novemu mestu				Ždinja vas	1457	priklj.k Novem mestu				
Globodol	1449	57,7	48,8	44,3	40,3	Reber	1435	40,1	35,4	35,6	30,0	Žuženberk	1437	71,4	69,8	84,4	89,8	
Golobinjek	1450	44,6	43,3	37,3	33,2	Sela pri Hinjah	1440	37,9	29,0	28,9	23,8	Žvirče	1438	29,2	23,5	21,4	19,4	
Gorenja Orehovica	1475	62,5	64,6	61,6	64,5	Smolenja vas	1481	priključeno k Novemu mestu										
Gorenja Stražal	1447	109,4	155,1	178,1	195,3	Sunka(del)	1571	neposeljeno										
Gorenja vas	1466	97,4	88,4	90,4	94,7	Stara vas	1465	84,3	70,5	71,8	67,7							
Gorenje Polje	1446	57,5	57,2	58,9	60,2	Stare žage	1499	17,0	16,2	14,8	11,8							
Gornji Križ	1434	48,0	39,9	35,3	32,4	Starča vas	1442	31,5	28,1	26,4	26,2							
Gošna vas	1485	priklj.k Novem mestu				Stopiče	1486	80,1	82,4	90,4	107,3							
Gradišče	1473	72,2	63,3	64,1	66,4	Stranska vas	1492	61,5	63,5	62,3	66,5							
Herinja vas	1459	53,5	45,4	46,4	40,3	Šentjernej	1476	129,6	142,9	177,7	207,5							
Hinje	1439	32,2	27,6	22,7	20,3	Šmihel pri Novem mestu	1484	priključeno k Novem mestu										
Hmeljčič	1452	60,6	59,6	51,5	46,5	Žuženberk	1437	51,4	41,8	43,7	41,0							
Hrušica	1488	78,2	70,1	65,8	66,1	Št.Peter	1460	73,6	79,0	92,2	119,6							
Jurka vas	1494	58,0	56,1	57,3	57,6													

Vir: Problematika zemljiške strukture v luči dolgoročnega razvoja SR Slovenije, Inštitut za geografijo, Ljubljana 1980

PREGLJEDNA KARTA OBČINE NOVO MESTO

Merilo 1:100 000

Izdala Geodetska uprava S.O. Novo mesto - Izdelal Geodetski zavod SRS v Ljubljani 1975 - Tiskalo Časopisno in grafično podjetje DELO - © Geodetska uprava S.O. Novo mesto

Prejeto na dan: 1975. 12. 15. Izdelano na dan: 1975. 12. 15. Tiskano na dan: 1975. 12. 15.

LEGENDA

- Magistralna cesta
- Regionalna cesta
- Kmetijskoizolatorska cesta
- Namenske ceste
- Poseljena cesta
- Pomenljivi kolektivni
- Pomenljiva steza
- Žel. proga in postaja
- (s) Tlorisno opredeljena naselja
- (z) Zastave, postaja
- (c) Cerkva
- (g) Grad
- (r) Razvaline gradov
- (k) Lokalna kočja
- (b) Bolnišnica, šola
- (s) Spomenik

- Podzemna jama
- Vih z nadmorsko višino
- Naselje od 100 prebivalcev
- Naselje od 100 do 500 preb.
- Naselje od 500 do 500 preb.
- Naselje od 500 do 1000 preb.
- Meja občine
- Meja krajinske skupnosti
- Meja občinskega območja
- Neopredeljena območja
- Popolna opredeljena območja
- Postaja
- Zaravnjena stanovanja
- Sedež kmetijske skupnosti
- Spomenik NDB

Skrajna pomenljiva: D - Družba, V - Družba, S - Družba, C - Družba, K - Družba, B - Družba, M - Družba, N - Družba, O - Družba, P - Družba, R - Družba, S - Družba, Š - Družba, T - Družba, U - Družba, V - Družba

URADNA IMENA NASELJI V OBČINI NOVO MESTO

SEVERNA			
1. ...	2. ...	3. ...	4. ...
SREDNJA			
5. ...	6. ...	7. ...	8. ...
JUGOVOSTRANSKA			
9. ...	10. ...	11. ...	12. ...

1 NOVO MESTO

TEMA: DEMOGEOGRAFSKE KARAKTERISTIKE OBČINE NOVO MESTO
 Merilo 1:50 000
POPULACIJSKA GIBANJA PO NASELJIH V OBDOBJU 1971-1981

▲ NASELJA, KI SO BILA LETA 1981 PRIKLJUČENA K NOVEMU MESTU

LEGENDA

Magistralna cesta	Podzemna jama
Regionalna cesta	Vrh z nadmorsko višino
Kategorizirana občinska cesta	Naselje od 100 do 200 prebivalcev
Nekategorizirana cesta	Naselje od 200 do 500 preb.
Domenovska meja	50000
Presejalniški naselji	Naselje od 500 do 1000 preb.
Presejalniška meja	Naselje od 1000 do 5000 preb.
Meja občine	Meja občine
Meja krajinske skupnosti	Meja katoliške občine
Meja katoliške občine	Naseljska občinska meja
Naseljska občinska meja	Popolna občinska meja
Polje	Polje
Priloga naselja	Priloga naselja
Zaključena ulovna	Zaključena ulovna
Staja	Staja

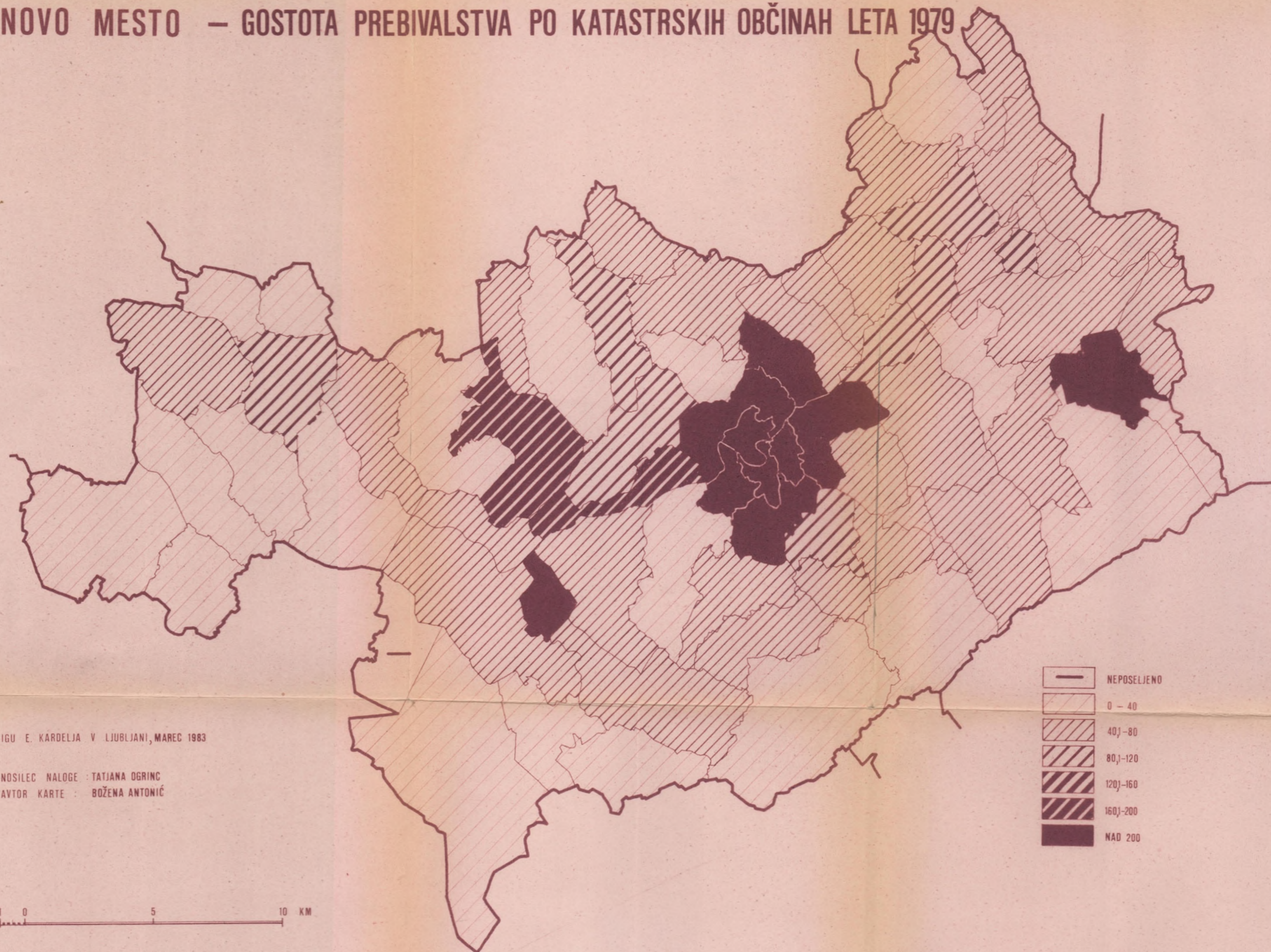
- MOČNA DEPOPULACIJA
- ⊖ ZMerno MOČNA DEPOPULACIJA
- ⊕ STAGNACIJA Z ZNAČILNOSTMI DEPOPULACIJE
- STAGNACIJA Z ZNAČILNOSTMI KONCENTRACIJE
- ⊕ ZMerna KONCENTRACIJA
- MOČNA KONCENTRACIJA

IGU E. KARDELJA V LJUBLJANI, III, 1983
 NOSILEC NALOGE: TATJANA OGRINC
 AVTOR KARTE: BOŽENA ANTONIČ

URADNA IMENA NASELJI V OBČINI NOVO MESTO

Arčevci	Črna vas	Črna vas pri Črni vasi	Črna vas pri Črni vasi pri Črni vasi	Črna vas pri Črni vasi pri Črni vasi	Črna vas pri Črni vasi pri Črni vasi
...

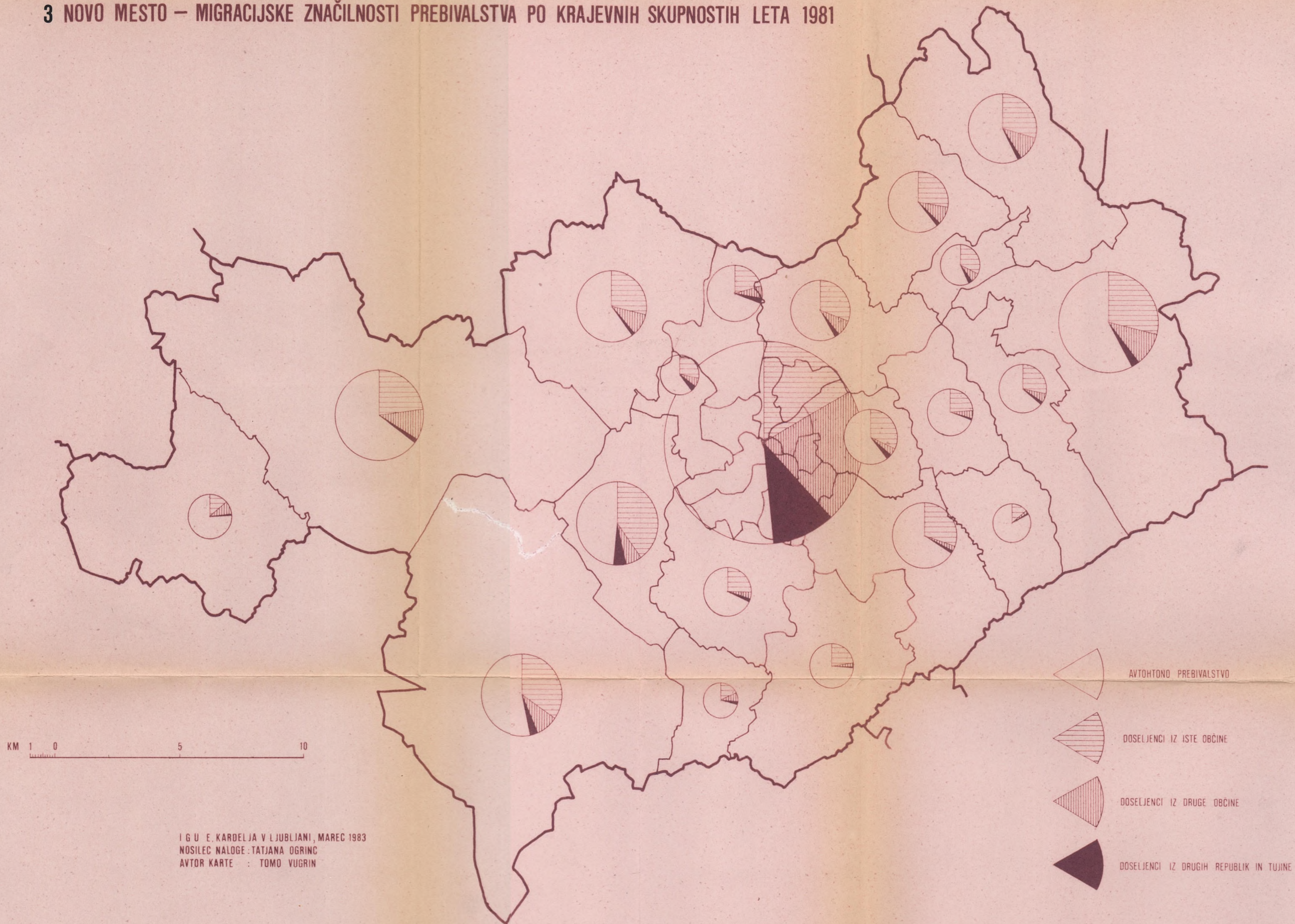
2 NOVO MESTO – GOSTOTA PREBIVALSTVA PO KATASTRSKIH OBČINAH LETA 1979

IGU E. KARDELJA V LJUBLJANI, MAREC 1983

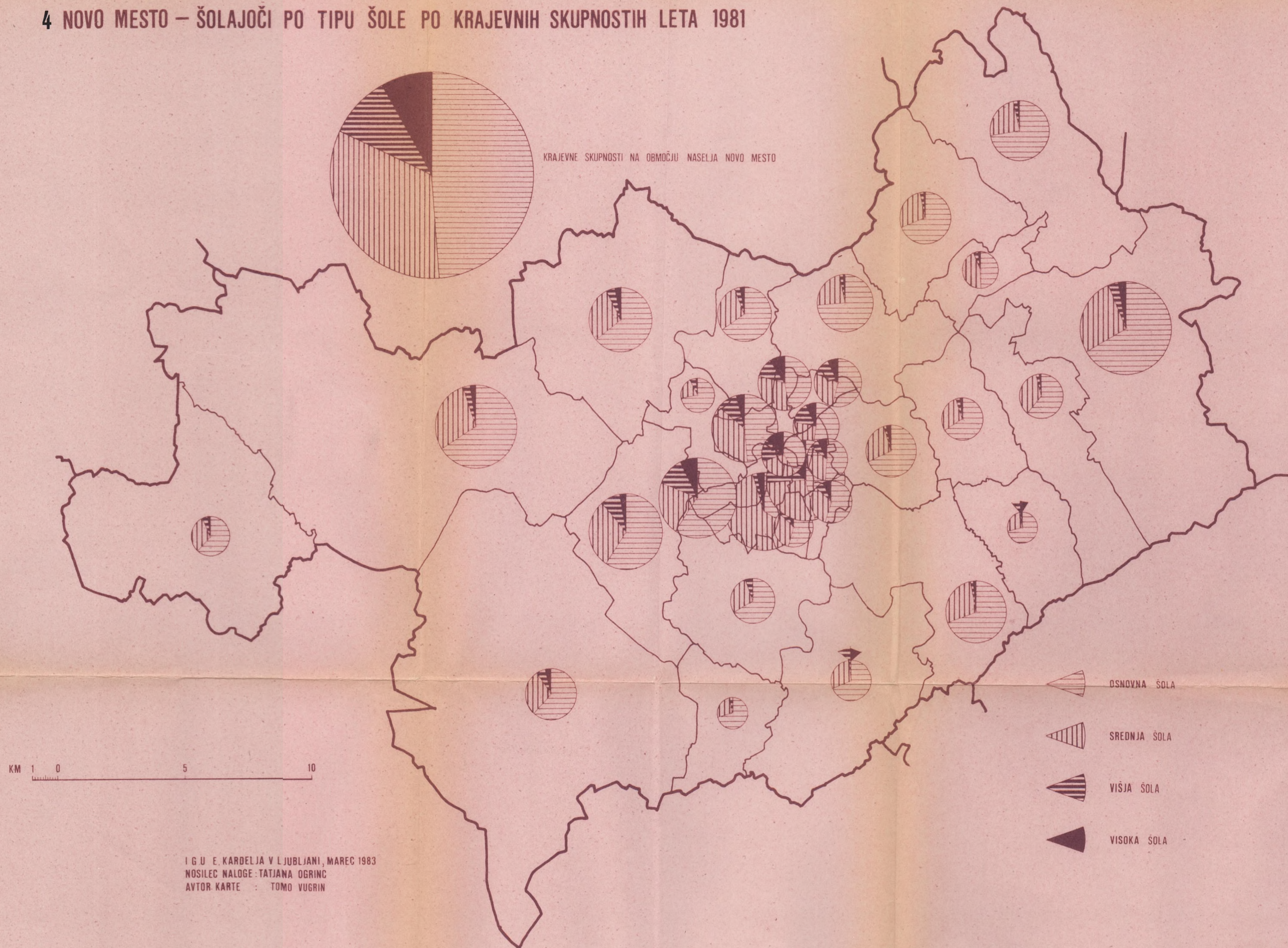
NOSILEC NALOGE : TATJANA OGRINC
AVTOR KARTE : BOŽENA ANTONIČ

3 NOVO MESTO — MIGRACIJSKE ZNAČILNOSTI PREBIVALSTVA PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH LETA 1981

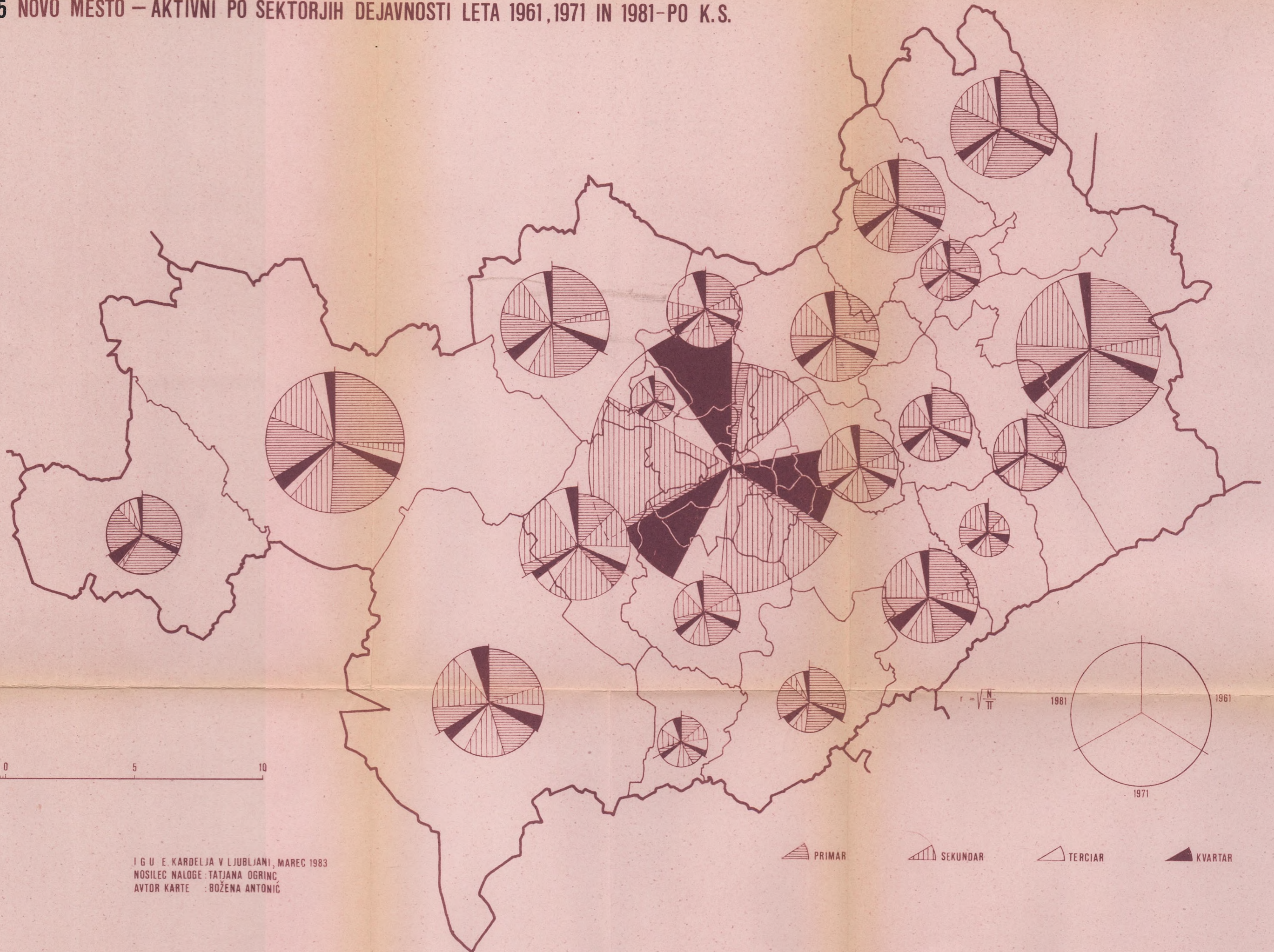

I G U E, KARDELJA V LJUBLJANI, MAREC 1983
NOSILEC NALOGE : TATJANA OGRINC
AVTOR KARTE : TOMO VUGRIN

4 NOVO MESTO – ŠOLAJOČI PO TIPU ŠOLE PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH LETA 1981

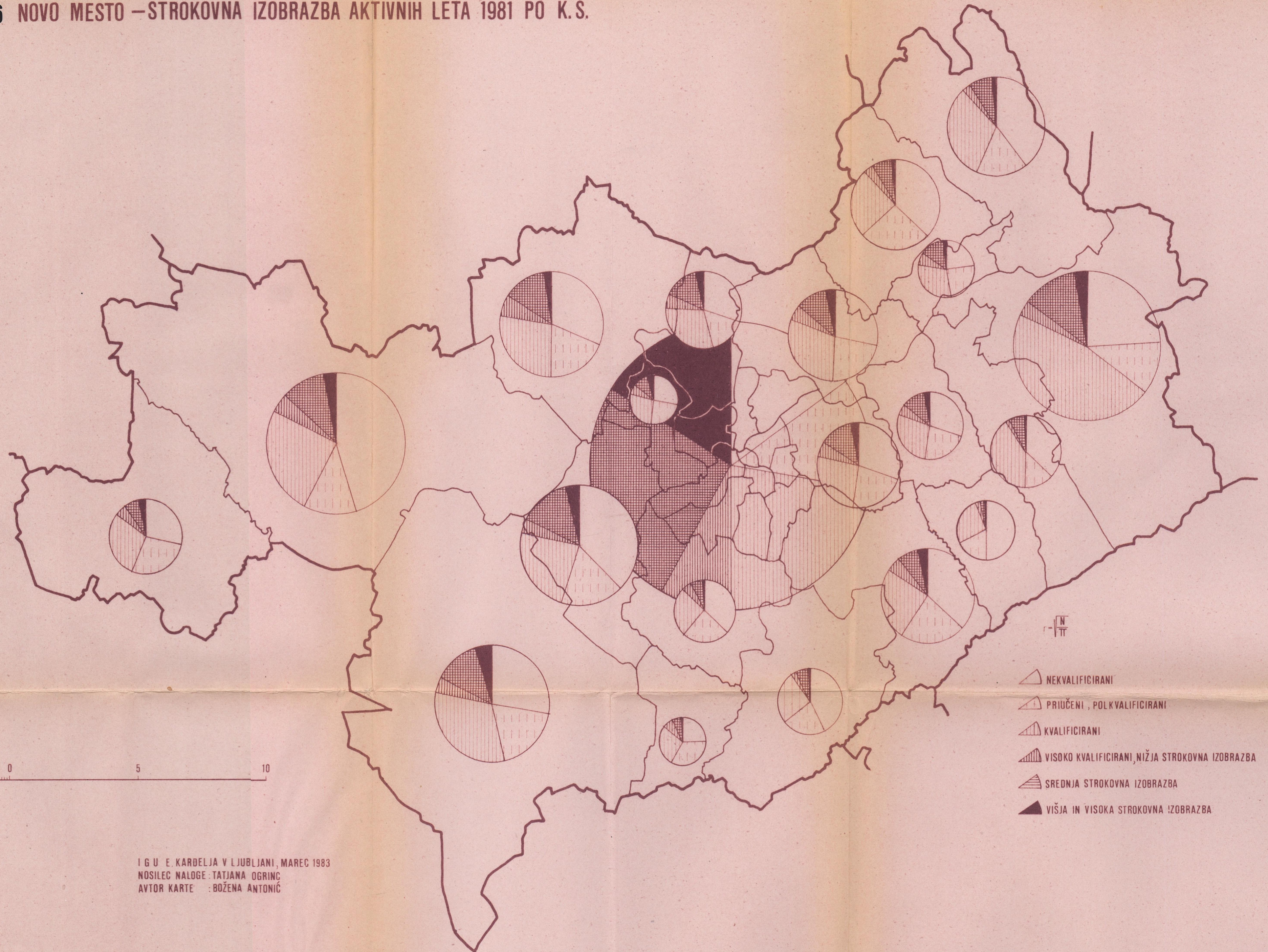
5 NOVO MESTO — AKTIVNI PO SEKTORJIH DEJAVNOSTI LETA 1961, 1971 IN 1981—PO K.S.

I G U E. KARDELJA V LJUBLJANI, MAREC 1983
NOSILEC NALOGE: TATJANA OGRINC
AVTOR KARTE : BOŽENA ANTONIČ

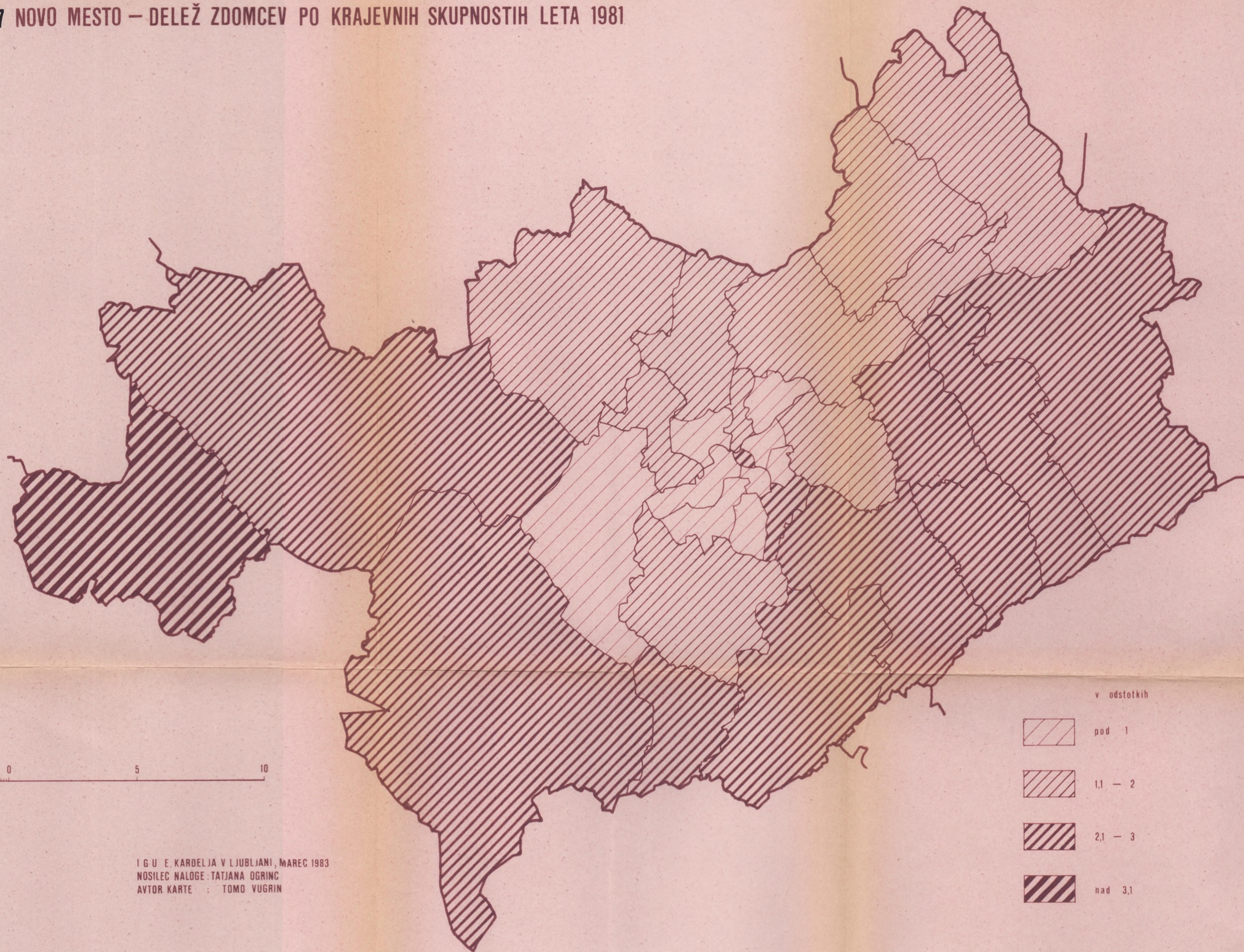
PRIMAR SEKUNDAR TERCJAR KVARTAR

6 NOVO MESTO – STROKOVNA IZOBRAZBA AKTIVNIH LETA 1981 PO K.S.

I G U E. KARDELJA V LJUBLJANI, MAREC 1983
NOSILEC NALOGE: TATJANA OGRINC
AVTOR KARTE: BOŽENA ANTONIČ

7 NOVO MESTO – DELEŽ ZDOMCEV PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH LETA 1981

KM 1 0 5 10

I G U E. KARDELJA V LJUBLJANI, MAREC 1983
NOSILEC NALOGE : TATJANA OGRINC
AVTOR KARTE : TOMO VUGRIN

v odstotkih

- pod 1
- 1,1 – 2
- 2,1 – 3
- nad 3,1